

T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

ORYANTALİSTLERİN GÖZÜNDEN İSLAM
FETİHLERİ GERÇEKLERİ SUNMA VE OLAYLARI
ANALİZ ETME ÇALIŞMASI

Hazırlayan
Mohanad Mahih Hrat AL_AZZAWI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Doç. Dr. Aydın EFE

Çankırı – 2023

T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

ORYANTALİSTLERİN GÖZÜNDEN İSLAM
FETİHLERİ GERÇEKLERİ SUNMA VE OLAYLARI
ANALİZ ETME ÇALIŞMASI

Mohanad Mahih Hrat AL_AZZAWI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Doç. Dr. Aydın EFE

Çankırı – 2023

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ.....	ii
TEZ KABUL VE ONAY	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
KISALTMALAR	vi
ÖNSÖZ	vii
1. GİRİŞ	1
2. BÖLÜM.....	6
.2.1 Oryantalizme Giriş ve Kavramları.....	6
.2.2. Şarkiyatçılığın Tarihi, Etkileri, Amaçları Ve Din Propagandası Ve Sömürgecilikle İlişkisi	10
.2.3. İslam Hakkında Söylediklerinden Bazıları.....	13
.2.4. Kılıç Ve İslam	14
.2.5. İngiliz Oryantalistinin Görüşünün Tartışılmasına Geliyoruz	20
.2.6. Mezhepçiliği Kışkırtmak:.....	26
.2.7. Oryantalizm Ve Halkların Ve Bilimsel Kurumların Sömürülmesi	27
.2.8. Oryantalist Çalışmaların Olumsuz Sonuçları:	30
3. BÖLÜM.....	33
3.1. İslam Davetinin Evrensel Olmadığına Oryantalistlerin Bakış Açısı.....	33
3.2. İslami Fetihlerin Doğaçlama Ve Bir Planın Olmaması	33
3.3. İslam fetihleri din savaşlarıydı.	37
3.4. Oryantalistlerin Milli Ve Ulusal Yoruma Bakışı.....	48
3.5. İslam Fetihlerinin Sosyal Faktörüne Bakış Açısı	52
4. BÖLÜM.....	61
4.1. Oryantalistlerin İslam Fetihlerinin Hızına Bakış Açısı	61
4.2. İslami Davetin Evrenselliği	62
4.3. Cihat Hipotezine Ulaşma Planına Göre İslami Fetihler	68
4.4. Ekonomik Motivasyon Perspektifi	72
SONUÇ.....	82
KAYNAKLAR	83
KİŞİSEL BİLGİLER.....	88

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntıların intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

...../...../2023

İmza

MOHANAD MAHİH HRAT AL_AZZAWI

TEZ KABUL VE ONAY

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mohanad Mahih Hrat AL_AZZAWI tarafından hazırlanan *Oryantalistlerin Gözünden İslam Fetihleri Gerçekleri Sunma Ve Olayları Analiz Etme Çalışması* başlıklı bu çalışma, 22.06.2023 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda oybirliği başarılı bulunarak jürimiz tarafından Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Danışman	: Doç. Dr. Aydın EFE	İmza: .....
Üye	: Doç. Dr. Ahmet GÖZLÜ	İmza: .....
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa EĞİLMEZ	İmza: .....

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 01.06.2023 tarih ve 2023/26-10-A-(04) sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Coşkun POLAT

Enstitü Müdürü

ÖZET

Tezin Başlığı : Oryantalistlerin Gözünden İslam Fetihleri Gerçekleri Sunma Ve Olayları Analiz Etme Çalışması
Tezin Yazarı : MOHANAD MAHIH HRAT
Danışman : Doç Dr. AYDIN EFE
Anabilim Dalı : Tarih Ana Bilim Dalı
Tezin Türü : Yüksek Lisans
Kabul Tarihi : 22.06.2023

Bu çalışma oryantalizmin tarihini, amaçlarını ve ürettiği literatürü açıklamaktadır. Bu kapsamda oryantalistlerin İslam fetihleri hakkındaki görüşleri ve sömürgecilik faaliyetleri ile ilişkileri kendi eserlerinden faydalanarak ele alınmıştır. Öncelikle İslam fetihlerinin amaçları ve toplumsal etkileri ile ilgili oryantalistlerin görüşlerine yer verilmiştir. Ardından oryantalistlerin sömürgecilik faaliyetlerinin öncülü olarak dinler ve İslam toplumları arasında mezhebî ayrılıkları körüklemesine ve milliyetçilik tartışmalarını desteklemesine değinilmiştir.

Anahtar kelimeler: İslam fetihleri, oryantalistler, sömürgecilik, batıcılık, İslamcılık

ABSTRACT

Thesis Title : A Study Of Presenting The Facts And Analyzing The Events Of Islamic Conquests From The Perspectives Of Orientalists
Author : Mohanad Mahih Hrat AL_AZZAWI
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Aydın EFE
Department : History
Thesis Type : Master's Thesis
Date : 22.06.2023

This study explains the history, aims and literature of orientalism. In this context, the views of orientalists on the Islamic conquests and their relations with colonial activities are discussed by making use of their own works. First of all, the views of orientalists about the aims and social effects of the Islamic conquests are given. Then, it is mentioned that orientalists, as a precursor of colonial activities, fueled sectarian differences between religions and Islamic societies and supported nationalism discussions.

Key words: Islamic conquests, orientalists, colonialism, westernism, Islamism.

KISALTMALAR

b.y.	Basım yeri yok
y.y.	Yayıncı yok
t.y.	Tarihsiz
thk.	Tahkik
M.	Milâdî
H.	Hicrî
s.	Sayfa
b.	bin, İbn (Oğlu)

ÖNSÖZ

Tarihsel süreç içerisinde İslam tarihi, Batılı bilim adamları tarafından araştırmalara konu edilmiştir. Ortaya koyulan çalışmalara bakıldığında kasıtlı ve kasıtsız olarak İslam'ı çarpıtarak aktaran bu araştırmalar; bilimsel yöntemler, doğruluk, nesnellik, tarafsızlık, bilim ve inceleme gibi başlıklar altında İslam tarihini çarpıtan kurumsal faaliyetlerdir.

Oryantalist araştırmacılar, İslam tarihi içerisinde gerçekleşen olayları kendi kültürel ve çevresel koşullarına göre yorumladıkları için doğru tarihsel kaynaklara güvenmek yerine başlangıçta Batılı çevrelerce eleştiriye maruz kalmaksızın yayınlar yaptılar. Hipotezler ve teori adı altında genellemeler geliştirdiler. Ayrıca İslam'a karşı haçlı hoşgörüsüzlüğünden miras kalan ve Batılılar arasında ortak olan anlayışları takip ettiler. Bu miras, Avrupalı toplumların İslam'ı bilmesini engelleyen aşılmaz bir engel oluşturmak için kilisenin teşvikiyle keşişler tarafından kutsanmıştır. Batılı bir yazar, İslam'ı ve tarihini tarafsız bir bilimsel çalışmada incelemeye çalışırsa, söz konusu oryantalist sesler onu kilise düşmanlığı yapmakla suçlamıştır. Bütün bunlar, sanki çalışmanın İslam'a ve Müslümanlara saldırmadıkça bilimsel ve objektif olmadığını iddia eder niteliktedir. Müslümanların yeni topraklar fethetmeleri hadiselerinde de Oryantalist araştırmacılara ait aynı kısır ve zararlı yaklaşım göze çarpmaktadır. Bu alışma Oryantalist araştırmacıların İslam fetihlerine bakışlarını Oryantalist literatüre dayanarak sebep ve sonuçlarıyla birlikte ortaya koyma gayretidir. Dolayısıyla bu araştırmamın amacı, Oryantalistlerin iddialarını daha çok Müslümanları uyarmak ve aralarındaki araştırmacıları aydınlatmak için tartışmaktır.

Çalışmam boyunca engin bilgi birikimini benimle paylaşan, her konuda desteklerini esirgemeyen sayın Dr. Aydın EFE hocama ve her türlü imkanlarından faydalanmama izin veren ankırı Karatekin Üniversitesi'ne en derin teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

1. GİRİŞ

Sayırsız nimetleri ve sonsuz ihsanları için Allah'a hamd olsun. Hamd olsun O, hayırlara hidayet eden, İslâm milletini seçen ve onu bütün ümmetlere üstün kılan, Allah'ın (Siz insanlar için çıkarılmış, iyiliği emreden en hayırlı ümmetsiniz, kötülükten sakındırır ve Allah'a inanırsınız) ve Allah'ın salât ve selâmı, kapsamlı bir konuşma yapılan Peygamberi Mustafa'ya, ailesine, arkadaşlarına ve ona nezaketle takip etti ve ardından:

İslam tarihi, Müslüman milleti ve onun birliğini inşa etmede en önemli faktörlerden biridir ve onu incelemek, Müslüman bireyin milletiyle olan ilişkisini derinleştirir, ona birçok İslami ideal sağlar ve onu Müslüman milletin ve yolunun karşı karşıya olduğu tehlikelere karşı uyarır.

İslam düşmanları, bu faktörün ümmetin birliğine olan tesirini küçük yaşlardan itibaren bildiklerinden, onu İslam davetinden uzaklaştırmak ve ayırmak için ellerinden geleni yaptılar.

El-Hasan, kitap ehli bunun için Hıristiyanları, Yahudileri ve Magi'leri işe aldığı ve Yahudi Şaban el-San'ani'nin önderlik ettiği Sebeliler¹ Müslümanları dağıtmak ve zayıflatmak için çalıştıklarında, daha sonra metinlerin tahrif edilmesinde ve sahabilere suçlamalarda bulunan sapkın ve yanlış yönlendirilmiş ekipleri aktif hale getirdiğinde, Allah onlardan memnun olsun, onlara söylemediklerini söylemek, onları yanlış bir şekilde fırlatıp dünyaya ve yaşama ve prestij sevgisiyle iftira attığında, güç ve nüfuz için çabalayarak ve amaçlarına ve arzularına ulaşmak için dini araçlar kullanarak onları fırlattılar. Bu sahte iddiaları kitaplara dahil etmeyi başardılar, İsraili kadınların girdiği gibi², bazıları teşhir ve hemşirelik şeklinde anlatsalar veya sırayla geciktirip anlatımından şüphe duysalar bile, anlatıyı genişletmek ve aynı olayla ilgili farklı haberlerin incelenmesi meselesi olarak bahsetmek ve Müslüman ulusun alimlerini karakterize eden bilimsel dürüstlüğü elde etmek için birçok farklı bakış açısıyla takip

---

¹ Bkz. Cemil Abdullah el-Masri, “*Ehl-i Kitabın Nifak ve İç Savaşlara Etkisi Hicri Birinci Asırda*” Mektebetü-Dar, 1410-1989, s. 291_247.

² Bkz. Ebul-Hasan Ali es-Sehavi, İbn Kater, “*Tefsirül-Kuran el-'Azim*”, thk. Musa Ali ve Eşref Muhammed 1/4; Lusrup studart, “*Hazırul-'Alemil-İslami*” thk. Şekip Erselan, 3.Baskı, Darul-Fikr 1391-1971, 1/52.

etmek için eklemiş olsalar bile, (ne yazık ki) onaylanmış tarihi kitaplar olarak görünmemektedir.

İslam tarihi, -uzun yürüyüşü boyunca- önce içeriden, sonra dışarıdan, Misyoner (evanjelist), Masonluk ve Oryantalizm aracılığıyla İslam düşmanlığının sürdürülmesiyle, kasıtlı ve kasıtsız çarpıtma kampanyalarına maruz kalmaya devam etti. Bilimsel yöntemler, doğruluk, nesnellik, tarafsızlık, bilim ve araştırmanın soyutluğu, inceleme ve inceleme yeteneği gibi çekici ve gösterişli başlıklar altında İslam tarihini çarpıtan kurumlar. Bilimsel görünüm veren bu kurumlar, şüphe uyandırma, önyargı oluşturma ve suçlamaya delil arama sanatında ustalaşmışlardır.

Ülkelere karşı kurumlar, erkekler ve İslam alimleri liderlerine meydan okudu ve eylemlerini ve niyetlerini sorguladı. Oryantalistler İslam tarihi olaylarını kültürel geçmişlerine göre ve çevrelerinin koşullarına özgü yöntem ve standartlarına uygun olarak yorumladılar. Doğru tarihsel kaynaklara güvenmek yerine - ki bunlar çok - çünkü (çoğunlukla) başlangıçta Batılı izleyicilerine eleştiriye maruz kalmadan yazdılar. Hipotezler ve genellemeler geliştirdiler, onlara “teoriler” adını verdiler ve bilimsel olarak tanımladılar. İslam tarihinin ve adamlarının olaylarını denemek için yargıçlar atadılar. Daha da kötüsü, İslam’a karşı haçlı hoşgörüsüzlüğü mirasından Batılılar arasında ortak olan bazı gelenekleri kasıtlı olarak takip etmiş olmalarıdır. Bu miras, Avrupa kitlelerinin ve genel halkının İslam’ı ne olduğu için bilmesini engelleyen aşılmaz bir engel oluşturmak için kilisenin teşvikiyle keşişler tarafından kutsanmıştır. Oryantalistler, Batılı Hıristiyan izleyicilere kendilerinden beklenenleri sağladı, tıpkı fabrika ve üretim sahiplerinin onlara kapitalist tabanı ve yarasını sağlaması gibi: arz ve talep. Daha sonra Oryantalistler, öncekilerin belirlediği şey üzerine Oryantalistlerin iftira ve önyargıları, Kur'an-ı Kerim'i ele almış, Resûlullah (s.a.v.)'in şerefli sünneti arasına girmişse, peki ya İslam tarihi olayları?! Allah'ın Kitabı'na ve Allah'ın Resulü'ne hükmetmede³, Kureyş müşriklerinin yaptıklarını bize hatırlatan ve onların apaçık çelişkilere düşmelerine sebep olan o karışıklık ve karışıklıkları ve bu, İslam tarihinin olaylarına taşındığında, İslam'ın yorumuna ve

---

³ Edward Said'in, Oryantalist hareketi tamamen ve Oryantalistlerin kötü niyetlerini ortaya çıkardığı Oryantalizm hakkında yazdıkları için bkz. Norman Daniel “İslam ve Batı” Meceretul-İnma el-‘Arabi, Beyrüt No 32, s.271.

tarihinin olaylarına değinen oryantalistin kendi sözlerinde bunu bulursunuz. Oryantalistlerin hakim görüşü, pek çok kasıtlı çarpıtma ve önyargı ile karakterize edilir ve araştırmacı, onları da garip bulur. Ne zaman onlardan bir yazar, İslam'ı ve tarihini nesnel bir bilimsel çalışmada inceleyerek bu çerçevelerden sapmaya çalışırsa, Batı'daki sesler onu abartmakla, kilise düşmanlığıyla itham etmektedirler. Bütün bunlar, sanki çalışmanın İslam'a ve Müslümanlara saldırmadıkça bilimsel ve objektif olmadığını görüyorlar ve Batı'nın görüşüne katılıyorlar. İslam'a ve Müslümanların tarihine bakış açısından ve bunun için yanlarında doğru metinlerin tefsirini ve yorumlarını bulursun veya onları sorgularsın ve ne zaman bir haber olursa onu karalama arzularını kanıtlamıştır. Yorumla veya amaçlarından birine hizmet etmek için kesip uygun olmayan bir şekilde ve koşullarda dahil edebilirler. Elbette gayrimüslim bir araştırmacıdan objektiflik ve tarafsızlık tasavvur etse bile dinimizin ve tarihimizin hakkını vermesini beklemeye hakkımız yoktur. Bazıları zaten denemiştir ve dolayısıyla bu araştırmadaki amacım, Oryantalistlerin iddialarını kendi çıkarları için tartışmak değil, daha çok Müslümanları uyarmak ve aralarındaki araştırmacıları aydınlatmaktır. Bu açıdan akli ve içgüdüyü dengeli bir şekilde ele almanın yanı sıra inanç duygusuna da dikkat etmek gerekir. Oryantalistin adını görüşle birlikte söylesin ya da koymasın, bu görüşlerin aydınlar, araştırmacılar ve ilim talebeleri arasında yayılmasına yol açmış ve mekteplere ve ders kitaplarına girmiştir. Kendi düşünce tarihimize ve kendi dünyamızın yazılı kaynaklarına uyguladığımız eleştiri⁴ dikkat çekicidir. Elbette çoğu zaman bu yaklaşım onları zaman zaman yanlış sonuçlara götürmüştür, öyle ki doğru tarihsel kaynaklardan uzak varsayımlardan, aksiyonlardan ve ölçütlerden hareket ettikleri sürece ulaştıkları sonuçlar bilimsel tezahürlerine rağmen doğru olmaktan uzaktır. Bu sonuçların çoğu, önyargılı, keyfi, taraflı görüşlerden etkilenen genel, tek boyutlu bir görüşle karakterize edilir.⁵ Bu hususta en göze çarpan şey, olayların tersine çevrilmesi, sonuçların sebep, sebeplerin sonuç olması ve beğendikleri metinleri seçip, doğrulamak istedikleri fikre tabi tutmalarıdır.

---

⁴ İsmail Amayrah “*Oryantalistleri ve Dilbilimsel Yöntemleri*” Daru Hanin, 2.Baskı, ‘Amman 1992 s. 11.

⁵ Norman Daniel “*İslam ve Batı*” Meceletul-İnma el-‘Arabi, Beyrüt No 32, s.271.

Eğer oryantalistlerin iftira ve önyargıları Kur'an-ı Kerim'i ele aldıysa, Resûlullah (s.a.v.)'in şerefli sünneti arasına girmişse, peki ya İslam tarihi olayları nasıl olacak. Allah'ın Kitabı'na ve Allah'ın Resulü'ne hükmetmede⁶, Kureyş müşriklerinin yaptıklarını bize hatırlatan⁷ şeyler, onların apaçık çelişkilere düşmesine neden oldu. Bu İslam tarihi olaylarına taşındı, İslam'ın yorumuyla ve tarihinin olaylarıyla ilgilenen Oryantalistin kendi sözlerinde bunu buluyorsunuz. Oryantalistlerin hakim görüşü, pek çok kasıtlı çarpıtma ve önyargı ile karakterize edilir ve araştırmacı, onları da garip bulur. Ne zaman onlardan bir yazar, İslam'ı ve tarihini nesnel bir bilimsel çalışmada inceleyerek bu çerçevelerden sapmaya çalışırsa, Batı'daki sesler onu abartmak, maksadıyla, kilise düşmanlığıyla itham eder, bu türlü ithamlar, sanki İslam'a ve Müslümanlara saldırmadıkça çalışmanın bilimsel ve objektif olmadığını kastetmektedir. İslam'ı ve Müslümanların tarihini araştıran Batılı yaklaşım doğru metinleri belirli bir amaca hizmet edecek derecede taraflı şekilde yorumlamakta veya onları sorgulamaktadır.

Elbette gayrimüslim bir araştırmacıdan objektif ve tarafsız olmaya çalışsa da -ki bazıları denemiş bile olsa- dinimizin ve tarihimizin hakkını vermesini beklemeye hakkımız yok. Bu araştırma, oryantalistlerin iddialarını tartışmak için değil, Müslümanları uyarmak, aralarındaki vaizleri ve araştırmacıları aydınlatmak amacını taşımaktadır. İçgüdüleri dengeli bir şekilde, pek çok araştırmacımız ve tarihçimiz oryantalistlerin yorumlarını, görüşlerini ve ulaştıkları sonuçları aktarmış ve dile getirip getirmediğini Arapçaya tercüme etmiştir. Müslümanların kanaat sahibi olduğu veya beyan etmediği, bu kanaatlerin münevverler, araştırmacılar ve ilim talebeleri arasında yayılmasına sebep olmuş, bu konu ders kitaplarına girmiştir. Ardından üniversitelerde eleştiri, değişiklik veya yeniden değerlendirme olmaksızın birçok profesörden öğrencilerine nesiller boyu miras kalmıştır. Samimiyet, inanç ve farkındalık ile desteklenen büyük çabalar dışında onu değiştirmek zorlaşmıştır. Günümüzde İslam tarihi, eleştirmenlerden ziyade doğru İslam inancına dayanan eleştirel bir anlayışa sahip araştırmacılara ihtiyaç duyuyor. Tarihimizin birçok sorunu, seslerini nesillerin

---

⁶ Bkz. Gustav Pfanmellor: “*Batı Algılarında Peygamberin Biyografisi*” Tercüman: Muhammed Hamdi Zakzuk, (t.y), s.16.

⁷ Çünkü müşrikler Resûlullah'ı (s.a.v.) büyücü, yalancı, kahin ve deli olarak nitelendirdiler... her zaman ve her çağda gerçeğe karşı çıkan inşa ettiler.

işitme ve yararına iletmelerini sağlayacak şekilde ortaya çıkmayı veya temsil edilmeyi bekliyor. Eleştiri, ıslahı hedefliyorsa, kendi başına bir hedef olmaması koşuluyla, uygulamaya değer.

Belki bu araştırma ve diğer araştırmalar, bu hayırsever milletin samimi evlatlarının inşa etme çabalarına eklenen bir yapı taşı olur. Hatalar Oryantalistlerin müptela olduğu, ğrencilerinin isteyerek veya bilmeyerek onlardan öğrendikleri ve karşı karşıya getirdikleri yorumlar İslam tarihimizin gerçeklerinin nesnel olarak ele alınması ve orijinal kaynaklar ve uygulama yoluyla çeşitli yönleriyle değerlendirilmesi İslami bir anlayışla tarih eleştirisi. Ve Allah uzlaştırıcıdır. O, Rabbin en hayırlısı ve yardımcılarının en hayırlısıdır.

2. BÖLÜM

2.1. Oryantalizme Giriş ve Kavramları

Çeşitli tarih araştırmalarından bize öyle görünüyor ki, dünyanın genel olarak Müslümanlara ve özel olarak da Araplara olan ilgisi, İslam'ın ortaya çıkışına ve Allah'ın Peygamberi'nin elinde ve ardından sahabenin elinde yayılmasına kadar uzanıyor. Tarih bilginlerinin bunu en büyük mucize olarak görmelerine neden olacak şekilde onlardan memnun kaldı ve eski tarihçiler arasında Araplara olan ilgi M.Ö. "Bitkiler Tarihi" adlı kitabında Arabistan'ın meşhur iyiliğinden ilginç bir şekilde bahseden Aristoteles ile MS 1. yüzyılın başlarında Yunan coğrafyacı Strabon ve MS 2. yüzyılda Romalı tarihçi Glenny, bitki listeleri yapmıştır. Arap yarımadasının merkezinde yer alan kabile, şehir ve köylerin adlarını bu eserinde vermiştir.⁸

Avrupalıların Araplar, ad-ları ve dinleri hakkında bildikleri tek şey şüpheler, kuruntular ve hurafelerdi (Arap Yarımadası'nı bilen tüm Avrupalılar, Kutsal Peygamber'in orada doğduğu ve Mekke ve Medine'nin iki kutsal şehrini içerir. Aralarında Peygamber'in bedeninin havada asılı kaldığına dair yanlış bir inanç vardı). Dünyaları ticaret ve nüfus için keşfetme arzusu nedeniyle, Avrupalılar dini eğilimlerini, Kutsal Kabir Kilisesi'ne olan bağlılıklarını unutmadılar, ona geri dönüp çeşitli şekillerde yapmaya çalıştılar. Portekizliler, güney Arap Yarımadası'nın kıyılarını kontrol edebilselerdi, kıyıları etkilemeyi başaramamışlardı ve gemileri Aden ve Cidde'nin önüne sızdı ve kıyıları kontrol etmedeki amaçları kara yolunu güvence altına almaktı. Peygamber'in naaşını Medine'de ele geçirmeyi düşlerken Hindistan'a giden kara yolunu da güvence altına alacaklardı.⁹

Avrupalılar, Arapları ve onların koşullarını takip ediyorlardı, böylece Araplar hakkında kitap yayımlayanlardan bazılarını gerçeklik yerine kurguya başvurduğunu görüyoruz. Bay Lilan'ın ünlü seyahatlerinin hikayesi buna örnektir. Yazarı altmış yaşlarındayken dünyanın dört ülkesine yapılan bu gezi kitabı Paris'te 1648-1658 yılları arasında üç baskı yapmış ve 1660 yılında İngilizce'ye çevrilmiştir. Arap ülkelerine yapılan bu gezilerin çoğunun bir hayal ürünü olduğunu ve dikkatli bir çalışma bize

---

⁸ Abdulkahhar Davut el-'Ani, "el-İstişrak vel-Dirasatül-İslamiye", Darul-Furkan, 'Amman 1421-2001, s.6.

⁹ Yahya Murad, "Rudud 'Ala Şühhatül-Müsteşrikin" (n.y), (t.y), s.82.

Vincent Lilan'ın sadece kurgusal masalların kahramanı olduğunu ve bir denizci olmadığını, ancak kütüphane öncüsünün onlar hakkında çeşitli kitaplardan bilgi toplayabildiğini göstermektedir.¹⁰

Görünüşe göre Müslümanlar arasında gelişen ilimleri öğrenme arzusu, Avrupalıları onlardan yararlanmaya ve onların gerçeklerinden ve deneyimlerinden yararlanmaya sevk etmiştir. Avrupalı keşifler ve diğer öğrenciler Kurtuba'ya gidip Endülüs uygarlığının okullarında Müslüman alimlerden ilim tahsil etmiştir. Frederick II ve Alfons, Kastilya Kralı, Arap bilimlerinin yayılmasını desteklemiş ve çeviriyi teşvik etmiş, böylece felsefi, tıp, astronomi ve politika kitapları tercüme edilmiştir.¹¹

Dinin alametleri Doğu'nun ve Batı'nın ufkuna ilk nesil şerefli sahabilere ellerinde ve İslam fetihleri yoluyla takipçilerin ve dürüst müminlerin yararına onlara itaat edenlerin ellerinde ulaştığında, diğer milletlere lider modelleri veren fetihler ve buradan adalet, hakkaniyet, iyi huy, dindarlık ve çilecilik ile karakterize edilen Müslümanları, diğer milletleri etkileyen şeyleri anlıyorsunuz. Böylece gerçekleri bildiklerinden gözlerini taşan bir zorlama olmadan Allah'ın dinine girdiler ve fetih konusu sadece bir dinden ilham almış olanlardı. Allah iman özgürlüğünü korumuş ve onlara çarpıtma veya abartma olmaksızın olduğu gibi göstermiştir. Allah ve peygamberlerden bahsedildiği ve Peygamber'in Mesih'ten sonra ortaya çıktığı İncil ve Tevrat'tan haberdar olduklarına dair imanlarını hızlandırmaya yardımcı olmuştur.¹²

Bu nedenle, Kitap Ehli'nin imana verdiği hızlı tepkiyi, göksel kitaplar ve Allah'a, kıyamet gününe ve elçilere iman hakkında hiçbir bilgisi olmayan putperestlik yapan milletlerden daha fazla anlıyorsunuz. İslam'ın bayrağı ortaya çıkar çıkmaz ve medeniyeti Endülüs'te ve başka yerlerde kanıtlanır kanıtlanmaz, Batı, halkının bu ışığı saflığı ve efendiliği üzerinde görmesinden korktu. Böylece İslam'ın onuruna sahip olacak, halkını ondan izole edecekti. Bu yüzden önce İslam'a karşı iftira niteliğinde olan araştırmalarda İslam hakkında yazma yoluna girdiler.¹³

---

¹⁰ Yahya Murad, “*Rudud ‘Ala Şübhätül-Müsteşrikin*” (n.y), (t.y), s.44.

¹¹ Fuad Kazım el-Mikdadi, “*Kitabüs-Sakaleyn el-İslam ve Şübühatil-Müsteşrikin*”, el-Mecme’ul-‘Ali (t.y), s.192.

¹² Fuad Kazım el-Mikdadi, “*Kitabüs-Sakaleyn el-İslam ve Şübühatil-Müsteşrikin*”, el-Mecme’ul-‘Ali (t.y), s.195.

¹³ Fuad Kazım el-Mikdadi, “*Kitabüs-Sakaleyn el-İslam ve Şübühatil-Müsteşrikin*”, el-Mecme’ul-‘Ali (t.y), s.199.

Bernard Shaw şöyle diyor: Orta Çağ'daki kilise adamları, İslam dinini cehalet ya da fanatizm gibi koyu siyah bir karakterle damgaladılar, aslında Muhammed'e ve dinine karşı bir nefret faktörüyle pazarlandılar, Muhammed'in Mesih'in düşmanı olduğunu anladılar ve garip adam Muhammed'in biyografisini inceledim ve bence Mesih'in düşmanı olmaktan çok uzak, ancak "insanlığın kurtarıcısı" olarak adlandırılması gerektiğini düşünüyorum.¹⁴

Aklı ve bilgisiyle tanınan bir adamdan gelen bu metin, söylediklerimizi belirtmek için yeterlidir. İnsanlar Kur'an'ın kendisini ve Hz. Peygamber'in (s.a.v.) biyografisini gördüklerinde bu yöntemin açığa çıkabileceğini ve yanlışlığının ortaya çıktığını gördüklerinde, Kur'an-ı Kerim'i eleştirmek amacıyla tercümelere girişerek Kur'an'ı tercüme ederek amaçlarına ulaşmak için kökenine geldikleri başka bir yola başvurmuşlar, ancak meselelerinin sonucu kayıp ve ziyan olmuştur.¹⁵

O halde, Kur'an çalışmaları Müslümanlarla sınırlı olmayıp diğerlerini de kapsayacak şekilde genişledi ve Batılı Oryantalistlerin çalışmaları daha erken ve daha geniş olmasına ve bu çalışmaların diğerleriyle ayırt edilmesine rağmen, bu çalışmaya hem Batı hem de Doğu tarafından üç yönden ilgi gösterildi. Bu yönler şunlardır:

1- Hakim olan eğilim, İslam'a meydan okuyabilecekleri boşluklardan birini bulma girişimidir ve bu, Margliout ve diğer İngiliz oryantalistleri gibi oryantalistlerin yazdıkları veya Kold Zihir Al-Almani'nin kitaplarında yazdıkları ile belirtilir. (Akide ve Şeriat) ve (İslami Tefsir Doktrinleri) Yahudi olarak bilinir.¹⁶

Bu araştırmacılar, araştırmalarında, Arap dili ve tesirleri ile İslam hukuku ve gayeleri konusundaki cehaletine ek olarak, bilimsel yöntem ve bilimsel dürüstlükten uzak, aykırı görüşleri ve dayanıksız delilleri araştırmaya ve bunları çalışmalarında destek almaya çalışmışlardır. , böylece kendilerini hukukçu, tercüman, dilbilimci ve kanun koyucu olarak konumlandırıdılar, halbuki tercümanın veya başkalarının durumunu

---

¹⁴ Hasan Muhammed Eyüp, “*el-Hadis Fi ‘Ulumul-Kuran vel-Hadis*” Darul-İslam, 2.Baskı, İskenderiye 1425- 2004, s.103-104.

¹⁵ Hasan Muhammed Eyüp, “*el-Hadis Fi ‘Ulumul-Kuran vel-Hadis*” Darul-İslam, s.103-104.

¹⁶ Salah b. Salim, “*Menhecül-Müsteşrikin Fi Dirasetil-Kazaya el-Kuraniye*”, el-Ezher Üniversitesi, Üsulud-Din Fakültesi, 1438-2017, s.50.

görmüş olsalar bu caydırıcı olurdu. Çalışmalar, Batı ve Doğu dünyasında anlamak için entelektüel referanstı.¹⁷

Bu nedenle, gayrimüslimler arasındaki İslami algı, kusurluluk, kafa karışıklığı ve iftira ile karakterize edildi ve bu, bazı Müslümanların, özellikle doğu bilimlerinde uzmanlaşmış ve yabancı bir dile hakim olanların sorumluluğundadır. Çünkü birçoğu sözleri tekrar etmeye çalışır. Oryantalistlerin ve bazen onlara cevap vermenin İslam için de insanlık için de harika, çünkü bununla dünya, bireyin anlayabileceği ve bu konudaki konumunu belirleyebileceği ve özgünlüğünden ne gördüğüne inanabileceği gerçek bir İslam düşüncesi üzerinde duruyor. Özellikle psikolojik ve maddi çatışma, kendini reddetme ve insan kaybından muzdarip olduğu için insanlık için özgünlük, insanlık ve düşünce gerekliliğidir.¹⁸

2-Bir başka grup da yüksek lisans ve doktora araştırmalarında Kuran'ı yazmak isteyerek Kuran'ı farklı açılardan ele almış ve sonuç olarak bir kısmı Kuran'ın ulaştığı zirveyi çok iyi anlamıştır. Belagatliği ve mucizeviliği ile ulaştığı ve insan kapasitesinin üzerinde olduğu, bazen hedefe ulaştığı.¹⁹

3- Araştırma arzusuyla İslam hakkında yazmak isteyen bir grup var ve bu, uzmanlık eksikliği, cehalet ve dayandıkları sahipsiz ve doğru kaynakların olmaması nedeniyle çoğu zaman kafası karışan küçük bir gruptur. Doğu ve Batı üniversitelerine giden Müslüman öğrencilerin, çoğu için doğru İslam düşüncesine ve doğru algısına sahip olmadıkları da bu şarkiyat araştırmalarından kaynaklanmaktadır. Oryantalist planın boyutlarını ve bazı kavramları ispatlama yöntemlerini henüz kavrayamadıkları için İslam'la ilgili bazı çalışmaları var. Muhammed'i takvası ve zühdü ile övdüğü gibi, bu ayrıntılar onları şu veya bu oryantalisti yüceltmek için kandırmak için bir sebep olabilir. Bazı şüpheleri ele alma biçimi, İslam'a karşı karalanmış ve bırakılmıştır. Hakkında duyduğum veya okuduğum batı veya doğu ülkelerindeki tüm alimler, onun olmadığını bana söylüyorlar. Hiçbiri Oryantalist yaklaşımdan bir bütün olarak etkilenmedi ve açık bir seküler yaklaşımı benimseyen onlardı, dolayısıyla İslam'a aslen kendisinde olmayan bir şey yakıştırdılar veya bu, bu yaklaşımın bir kısmından etkilendi. Bazılarının bazı

---

¹⁷ Salah b. Salim, “*Menhecül-Müsteşrikin Fi Dirasetil-Kazaya el-Kuraniye*”, el-Ezher Üniversitesi, Üsulud-Din Fakültesi, 1438-2017, s.8.

¹⁸ Yahya Murad, “*Rudud ‘Ala Şubhatül-Müsteşrikin*” (n.y), (t.y), s. 57.

¹⁹ Salah b. Salim, “*Menhecül-Müsteşrikin Fi Dirasetil-Kazaya el-Kuraniye*”, el-Ezher Üniversitesi, Üsulud-Din Fakültesi, 1438-2017, s.50.

tarihi veya fikhî İslami meselelerden etkilendiğini ve böylece Oryantalist yaklaşımın zihinlere yerleştiğini görüyoruz. Yabancı üniversitelerde şeriat, dil, tarih ve diğer doğu bilimleri alanlarındaki doğu bilimleri bölümlerinin çoğu ve belirli bir düşünceyi veya kitabı görüş güvenliğini ve dürüstlüğü garanti eden bir hükümle yargılamak her araştırmacı için kolay değildir. Metodolojisi ve bölümleri tam olarak incelenirken doğru bilgi, delici düşünce ve keskin içgörü verilmedikçe muhakeme etme. Bu kitabın amacı, onun yazdıklarıyla birlikte ortasında veya sonunda birkaç satır olabilir. İslam'ı açıkça övdüğünü gösterir.²⁰

Garip olan şey, bu Oryantalist düşüncenin İslam ve halkı üzerindeki etkilerini hala bilmememiz veya görmezden gelmememiz ve İslam'a yönelik planın Doğu'daki ekonomik, politik ve entelektüel kontrol kapasitesini zayıflatmayı amaçladığıdır. Birkaç tarihsel dönemde başarabildikleri için, kendini düşünen ve otantik bir medeniyete sahip bir ulus, eğer bilirsek, düşünce veya inançla başkalarına bağımlı olmasına izin veremez. Lâm, ulusuna diğer düşüncelere bağılı olmayan bir özgünlük vermiştir ve medeniyet. Aslında, birçok ulus bilimsel ve kültürel yaklaşımlarını İslam'dan almıştır. Liderlik ve mevzuatın sağlam kuralının farkındadırlar. İslam'ın sadece entelektüel saflığı vardır Birliği, doğa, benzersiz mevzuat ve Kur'an-ı Kerim ilk kaynak ve büyük düşünce ve hukuk kaynağıdır.²¹

2.2. Şarkiyatçılığın Tarihi, Etkileri, Amaçları Ve Din Propagandası Ve Sömürgecilikle İlişkisi

Birinci gereklilik misyonerliğin hedefleridir Bir araştırmacı için Oryantalist çalışmayı misyonerlikten ayırmak gerçekten zordur Oryantalistlerin İslam'la ilgili genel araştırmalarında dinî bir gaye vardır ve içlerinden bir kısmı bu gayesini her fırsatta açıkça beyan ediyorsa, bu bir diğer kategorinin gizli entrika, gerçekleri gizleme, şüpheleri öne çıkarma, metinleri kesme ve diriltme yöntemine meyletmesini gerektirir.

---

²⁰ Salah b. Salim, “*Menhecül-Müsteşrikin Fi Dirasetil-Kazaya el-Kuraniye*”, el-Ezher Üniversitesi, Üsulud-Din Fakültesi, 1438-2017, s.8.

²¹ Salah b. Salim, “*Menhecül-Müsteşrikin Fi Dirasetil-Kazaya el-Kuraniye*”, el-Ezher Üniversitesi, Üsulud-Din Fakültesi, 1438-2017, s.55.

İslam ile ilgili araştırmalara (akidine, hükümlerine, tarihine ve adamlarına) ilişkin her Şeyde Şüphe vardır.²²

Oryantalistlerin İslam çalışması, bir yandan Katoliklik doktriniyle ilgilenerak, İslam'ın öğretilerinden uzaklaşmak ve öğretilerinin değerlerini boşa çıkarmak için, özellikle Katolik Kilisesi'nden ilham alarak baştan kuruldu. Diğer yanda Kudüs'ün kurtuluşunda Haçlı yenilgilerinin tazminatı. Misyonerler ve Oryantalistler, Müslümanları işgal etmek ve ülkelerini kontrol etmek için sömürgeci öncülerdi.²³

Misyonerlik ve Şarkiyatçılığın Amaçları: İslam ülkelerindeki misyonerlik misyonlarının ve Oryantalizmin çabalarının sonuçlarının iki avantajı vardır:

A- Konstrüksiyon özelliği.

B- Yıkım özelliği (veya analiz ve sentezin iki avantajı).

Din değiştirme, sömürgeciliğin bir aracı olduğu için, İslam'a ve onun çağrısına karşı savaşmak ve İslami hareketleri ortadan kaldırmak için çalıştı. Hıristiyan Batı'yı sevgi, barış, bilgi ve ışık olarak göstermeye çalışıyor, İslam'ı ve onun tarihini suçluyor. Düşmanlık, karanlık ve cehalettir ve Oryantalizmin çeşitli yönleriyle, aşamalarıyla amaçladığı da budur.²⁴

Müjdeleme ve Oryantalizm Müslümanların birliğini ortadan kaldırmak için çok çalıştı. Bu yüzden onları büyük ölçüde düşmanlığı övüyoruz, İslam Doğu'daki ırkçı ve mezhepsel teorileri övmek ve feshedilmiş halkların ölü dillerini canlandırmak. Böylece rakip mezhepler İslam dünyasında atmosferi tanımlamak ve İslam dünyasına hükmetmek için ortaya çıkıyor. Hiçbir İslam ülkesi uzun bir mücadeleye kadar kendisini sömürgecilikten ve kısıtlamalarından koruyamaz.²⁵

Söylenenlerin en büyük kanıtı, yabancı sömürge ülkelerinin misyonerlik merkezleri ile Batılı diplomatik çevreler ile bu ülkelerdeki misyoner örgütler ve kurumlar arasında koordinat kurumları olduğu ve ilişkilendirilmeye devam ettikleridir. Oryantalistler ve

---

²² Ömer Farukh ve Khalidi, “*el-Tebşir vel-İsti'mar Fil-Biladil- 'Arabiye'*” el-Mektebetül-‘Asriye, Beyrüt (t.y), s.52.

²³ Bkz. Ahmed Halil, “*el-Tebşir*”, Misir (t.y), s35.

²⁴ Bkz. Ahmed Halil, “*el-Tebşir*”, Misir (t.y), s33; Ömer Farukh ve Khalidi, “*el-Tebşir vel-İsti'mar Fil-Biladil- 'Arabiye'*” el-Mektebetül-‘Asriye, Beyrüt (t.y), s.40.

²⁵ Fuad Kazım el-Mikdadi, “*Kitabüs-Sakaleyn el-İslam ve Şübühatil-Müsteşrikin*”, el-Mecme'ul-‘Ali (t.y), s.190.

misyonerler sömürgeciliğe istihdam sağladılar. Sömürgeciliğin hedeflerine ulaşmak için yan yana çalışanlar onlardır. İslam'ı ve fikrini sorgulamak ve Batı düşüncesini ruhlara aşılama dahil.²⁶

Müjdeleme ve oryantalizmin genel politikası: Misyonerlerin ve oryantalistlerin faaliyet alanı Doğu ülkelerindeki rehberlik adamları arasında uzun vadedir, Bunu yaparken, Müslümanları ayırmak, güçlerini zayıflatmak ve Arap dilini göz ardı etmek için kendi araçlarına sahipler ve en önemli araçları iki şekilde yapıyor:

A- Üniversitelerinde okumuş ve ilkelerini özümsemiş vatanseverlerden oryantalist ve misyoner öğrencilerinin (sömürge ajanları) kullanılması ve bunlar Doğu'da düşünce ve siyaset lideri haline geldiler ve bununla Batı (Hıristiyanlık) arasında dengeler kurdular. Ardından mezhepsel farklılıkları öne çıkararak ve İslami mezhepler ile halklar arasındaki popülizm, coğrafya veya hükümet sistemi açısından boşlukları ve boşlukları vurgulayarak gerçekleri çarpıtmaya çalıştılar.²⁷

Misyonerler, bir dizi misyonerlik konferansına, Müslümanları Hıristiyanlığa geçirememelerinden şikayet ettiler ve şöyle dediler: Küçükken ailesinden kaçırılan ve getirilen iki çocuktan biri dışında, Müslümanlar arasında hiç kimse vaazlara icabet etmiyor. İnancının aslını bilmediği halde Hıristiyanlığa atılan ya da bir lokma ekmek alabilmek için Hıristiyanlığa girmekten başka çare bulamayan ve inancını gerçekten değiştirip değiştirmediği şüpheli olan yoksul bir adam. Misyonerler, oryantalistler ve diğer kin dolu Batılıların, Müslümanları Hıristiyanlaştırmada başarısız olduklarını anlayarak, her yola başvurarak İslami kavramları çarpıtma planına başvurdukları ve dikkatlerini Müslümanları Hıristiyanlık ve Batılı kavramlarla boyamaya odakladıkları anlaşıldı. onları İslam dininden uzaklaştıran, sonra yakınlaştıran -düşüncede, ahlakta, sadakatte, yabancılaşma duygusunda- bir renklenmedir.²⁸

---

²⁶ Bkz. Ahmed Halil, “*el-Tebşir*”, Misir (t.y), s40.

²⁷ Fuad Kazım el-Mikdadi, “*Kitabüs-Sakaleyn el-İslam ve Şübühatil-Müsteşrikin*”, el-Mecme’ul-‘Ali (t.y), s.192.

²⁸ Bkz. Ahmed Halil, “*el-Tebşir*”, Misir (t.y), s35; Ömer Farukh ve Khalidi, “*el-Tebşir vel-İsti’mar Fil-Biladil-‘Arabiye*” el-Mektebetül-‘Asriye, Beyrüt (t.y), s.46.

2.3. İslam Hakkında Söylediklerinden Bazıları

"İslam, Muhammed'in kendisinden önceki dini öğretilerden etkilendiği bir şeydir. Yahudilik ve Hıristiyanlık ve bu iki dinin öğretilerinden alıntı yaparken, kişisel ve insani faktörlerden etkilenmesinin bir sonucu olarak alıntılacağı şeyi çarpıtmıştır ve bu nedenle, örneğin, Hıristiyanlığın tanrısallığını inkar ettiğini görüyoruz ve İslam o zaman bireylerin yaşamlarına ve ilişkilerine müdahale etmemesi gereken bireysel bir kişisel dindir ve bu nedenle toplumdaki ve devletten ayrılması gerekir ve İslam'ın kendisi zaman ve sosyal gelişim faktörlerine tabidir, bu nedenle gelişimine göre geliştirilmelidir. Bu gelişme (ilkeleri ve hükümleriyle) zamanlanmıştır".²⁹

Kold Tseher şöyle diyor: "İslam yenilenmeyi nefret eder. İslam Grubu'nun gözünde her yenilik Şüpheli veya şüphelidir ve grubun birliğini boşa harcadığı ve şeriat hukukunun çökmesine yol açtığı için ortaya çıkışı bir üzüntü nedenidir".³⁰

Ayrıca şöyle diyor: "Sapkınlık ve ahlaksızla suçlanma korkusuyla kimse adımları hızlandırmak istemedi".³¹

İslam, Hz. Peygamber'in hocalarından, Yahudi hahamlarından, Hıristiyan keşişlerinden ve onların rahiplerinden aldığı, Hıristiyanlık ve Yahudiliğin kökenlerinden türetilen çarpık bir karışımdır. " İslam aynı zamanda bir sapkınlık -ve hatta sapkınlığın kaynağı- ve bazılarına göre İslam -muhalif bir grup- olarak Kilise'den tasvir edilmiştir"³².

"İslam kılıç dışında yayılmadı."

---

²⁹ Bkz. Abdul Celil Shalabi "İslam Medeniyeti", Silsiletül buhus el-İslamiye, 1398-1978, s.48; Mustafa Shaka "Menahicül-Müsteşrikin" ' Mektebetüt-Terbiyetil-'Arabiye lidüvelil-Halic (t.y) , 2/309,377.

³⁰ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, "el-Müsteşrikin ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami", el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.123.

³¹ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, "el-Müsteşrikin ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami", el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.124.

³² Bkz. İrfan "Oryantalistler ve İslam" Matba'atül-İrşat, Bağdat 1969, s. 9-10.

Taylor şöyle der: "İslam kibar bir Yahudiliktir. " Guillaume şöyle dedi: "Muhammed, Talmud'u okuyan acemi bir öğrenciydi ve onu iyi anlayamadı." Ve dedi ki: "İslam'da tasavvuf diye bir şey yoktur".³³

Başka bir röportajda, Kold Tseher diyor: "Tarihlerinin bu çağındaki Araplar, İslam'ın konuları arasında yayılmasına kayıtsızdı. Bu dönüşümün yeni dine hareketine neredeyse direndiler. Ancak, İslam kültürünün etkisi altında, fikirleri Roma fethine doğru ilerlemeye başladı. İslam, halifeler söz konusu olduğunda aktif adımlarla yayılmaya başladı. Yabancı halklarında sadık Arap'ın boğulmasına yol açacağı korkusuyla bu İslam'a dönüşümü yavaşlattılar. İslam'ın örgütlü ve iyi yasaları yoktur. Bu nedenle, Müslümanlar açtıkları ülkelerden yargı ve idari sistemleri kaldırdılar. Bu sistemler Roma, Farsça, Talmud ve (Doğu Kiliseleri) kanunları gibi çeşitli sistemlerden türetilmiştir.³⁴

Bu ima, İslam'ın ilmi ve teknolojik ilerlemeye ayak uyduramadığı, gerici olduğu için gelişme ve yenilenmeden uzak olduğu ve Bu Avrupa Rönesans'ının İslam hakkında temel direklerinden biridir: "İslam, Hıristiyan kaynaklarından türetilen çarpık bir karışımdır. ... İslam kılıçla ve kadınların komünizmiyle yayılır ve İslam batıl inanç ve büyüü teşvik eder ve tarihi ve inançları yapay efsanevi malzemedir başka bir şey değildir. Bu, İslam hakkında söylenenlerin buzdağının sadece görünen kısmıdır."³⁵

2.4. Kılıç Ve İslam

Şarkiyatçılar, insanlık tarihinde görülmemiş ve görülmeyecek kısa bir sürede İslam'ın yayılmasındaki ilahi mucizeye "İslam kılıçla yayılmıştır" demekten başka diyecek bir şey bulamamışlardır. Madem ki "Allah'ın emirlerine boyun eğip boyun eğip, yasaklarından zevk ve tercihle kaçınmak", onsuz İslam'ın şartı (memnuniyet) olmaz. "Zorlama" nasıl olur da "tatmin" ile birleşebilir ve yine de sunduklarımıza ek olarak,

---

³³ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, "el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami", el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.130.

³⁴ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, "el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami", el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.132.

³⁵ Hugh Kennedy, "Büyük Arap Fetihleri: İslam'ın Yayılması İçinde Yaşadığımız Dünyayı Nasıl Değiştirdi", Philadelphia, Pensilvanya: De Capo 2007, s. 91.

iddialarının Kuran, Sünnet ve tarihteki delillerle desteklendiğini aktarıyoruz: Kuran'dan şu ayetleri seçiyoruz: "Dinde zorlama yoktur. Kim tirana inanmaz ve Allah'a iman ederse, en ayrılmaz eli tutmuştur ve Allah her şeyi bilir." [El-Bakara: 256 Ve Yüce Allah şöyle der: "Ben onlara bir talihsizlikle karşı değilim [Al-Ghaşiya: 22] Ama sen bir uyarısın ve bütün Haad halkına" [Ra'd, s.7].³⁶

"İnsanlardan iman edebilmeleri için nefret ediyor musunuz" [Yunus: 99] ve Yüce Allah, Nuh'a göre (s. a.v.) insanları inanmamaya ve iftira atmaya zorlayan inançsızlık doktrinine cevaben: "Eğer nefret eden olsaydık, bizi bulduktan sonra krallığınıza dönseydik, Allah'a yalan yere iftira atardık" (A'raf, s.89) der, ve Yüce Allah şöyle buyurur: "En iyi olandan başka Kitap Ehli'yle tartışmayın" (El-Ankebut, s. 46), "Ve size Rabbinizden basiretler geldi. Artık kim görürse kendi içindir, kim kör ise kendi içindir ve ben size vekil değilim." (Enam, s. 104), Siz rapor vermelisiniz ve biz de hesaplamalıyız." (Ra'd, s.4)], ve "Ben seni onlara vekil olarak göndermedim" (Nisa, s. 80), Ve eğer müşriklerden biri sana sığınır, ona güven ver ki Allah'ın sözünü işitsin, sonra onu emin olduğu yere götür." (Tevbe, s. 6), "Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan O'nun mesajını iletmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphe yok ki Allah kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez." (Maide, s. 67), Yüce Allah şöyle buyurur: "Biz sizi âlemlere rahmet olarak gönderdik" (Enbiya, s. 67), ve "De ki: Ben size vekil değilim" [En'am, s.6], ve Cenâb-ı Hak buyurdu: (De ki: Ben size ancak vahdetle öğütlerim ki, Allah için ikişer ikişer ve ayrı ayrı ayağa kalkın, sonra O'nun size cennetten eşlik edip etmeyeceğini düşünün) [Sebe, s.46]. "Andolsun, size içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona ağır gelir, size çok düşkündür, müminlere karşı şefkat ve merhamet doludur. Buna rağmen yüz çevirirlerse de ki: "Allah bana yeter, O'ndan başka ilah yoktur, ben yalnız O'na güvenip dayanırım; O, büyük arşın sahibidir." (tevbe, s.128-129).³⁷

"Kim bir zımmiye eziyet ederse, ben kıyamet günü onun hasmı olurum" demesi üzerine Resûlullah (s.a.v.) ehli ile tartıştı. Kitap ve ehli tartışmadan sonra - ve Yüce Allah, Yahudiler arasında Kitap Ehli ile tartıştığı zaman, Allah'ın Elçisi'nin durumunu anlatırken, Allah'ın selamı ve bereketi onun üzerine olsun: "Sana ilim geldikten sonra,

³⁶ Villiam Cleveland ve Martin Benton, "Modern Ortadoğu Tarihi" 4. Baskı, Vestview 2009, s. 14.

³⁷ İsmâ'il b. Kesir, "el-Bidaye vel-Nihaye", thk. Abdullah b. Abdulmuhsin el-Türki, Dar Hecc, elkahire 1997, 12/ 667.

her kim onun hakkında seninle tartışacak olursa de ki: “Gelin çocuklarımızı ve çocuklarımızı, kadınlarımızı ve kadınlarımızı, nefislerimizi ve nefislerinizi çağıralım. Sonra mülâne yapalım ve ‘Allah’ın laneti yalancılara üzerine olsun.’ Diyelim.” (Al-i İmran,s.61) Peygamber'in sünnetinden de şunu seçiyoruz: "Ben ancak verilen bir merhametim." Merhamet ve hidayet zorunlu değildir - zorlama ve inat, ancak kanaat, iyilik ve nimet. Yüce Allah, Kitap Ehli ile İsa (s.a.v.) hakkında tartışırken durumunu taklit ederek şöyle buyurdu: “Allah katında İsa'nın yaratılmasındaki durum, Âdem'in durumu gibidir. Allah Âdem'i topraktan yarattı, sonra ona “Ol!” dedi, o da oluverdi.” (Al-i İmran, s.59).³⁸

Tarih kitaplarından bu alıntıları alıyoruz - hesaplama kitapları onlarla ilgili hükümlerden bahsetti ve aşağıdaki metin İslam'ın kılıç ve zorlama ile yayıldığını iddia edenlere cevap veriyor:

"Hisbah'ın Hükümlerinde Akrabalığın Kilometre Taşları" kitabının yazarı, zımmis üzerine Hisbah hakkında yazılı olarak şunları söyledi: "Eğer iki tanıklıkla gelen seçkin bir çocuk, pahalı olmadığı için İslam'a dönüşmek doğru değilse, bu yüzden İslam'ı bir deli gibi değildir. İslam'ının doğru olduğu söylenirdi, bu yüzden eğer İslam'a ulaşıp tarif ederse, geldiği andan itibaren İslam'ı tarafından yönetildi. İnançsızlığı başarısız oldu ve İslam'ı tarif etmedi, İslam'ına göre yönetmedi, çünkü ergenliğe eklenenler dışında çocuklukta ne olduğu konusunda ona güvenmiyor. Bu metni iki görüş üzerinde düşünen kişi, insanları İslam'a dönmeye zorlama iddialarının yalanını fark eder, eğer İslam Yahudilerin ve Hıristiyanların bir çocuğuysa ve özelse, İslam'ı akıl yürütmesi ve anlamasından sonra rızasını inceleyene kadar kabul edilmeyecektir, aksi takdirde dininin insanlarına geri dönecektir. Dolayısıyla, oryantalistlerin İslam üzerine çalışmalarını ve konferanslarını izleyerek, İslam hakkında karmaşık, çalkantılı ve çelişkili bir düşünce yarattıklarını görüyoruz. . .³⁹

Böylece, bu oryantalistleri, bir sömürge planına ve entelektüel istilaya göre, çarpık bir İslam imajı vermek için yarışırken buluyoruz - batı ve doğu dünyasının onların uydurmalarını görmesinden korkuyorlar ve bu, entelektüel hareketsizliğin ve katılığın

---

³⁸ İsmail b. Kesir, “*el-Bidaye vel-Nihaye*”, thk. Abdullah b. Abdulmuhsin el-Türki, Dar Hecc, elkahire 1997, 12/ 667.

³⁹ Bkz. Muhammed b. Ahmed el-Kamraşi, “*Ma’alimül-Kurba Fi Ahkamil-Hisbe*”, Merkezün-Neşir, 1408, s. 312.

yardımcı oldu. İster Batı dünyasında olsun, ister Doğu dünyasında olsun, isterse özel bir bölümde açıklayacağımız Müslümanlar dünyasında olsun, Allah'ın izniyle İslam'ı olduğu gibi açıklamakta Müslümanların izolasyonu.⁴⁰

Hız.Muhammed (s.a.v.) hakkındaki iftira ve yalanlarını kısaca da olsa anlatmak için onların İslam araştırmalarını bir kenara bırakıyoruz. ona barış), Ona “Muhammed, “İslam” adı verilen yeni bir dini sistem geliştiren dini bir reformcu. Her şeyden önce, Muhammed'in doktrini, Muhammed'in aynı zamanda sıradan bir insan olduğudur, Dante (ünlü İtalyan şair) ise cehennemın yirmi sekizinci jandarma teşkilatına atılan ve başından ortasına doğru ikiye bölünen Resûlullah (s.a.v.)'i resmetmiştir. Ve işlediği rezalet ve günahların cezası ve fitne sebebi olarak ve ona göre nefsin tam tecessümü olduğu için onu vücudunda başıboş dolaşırken resmetmiştir, Aynı zamanda Fransız Aydınlanmasının bir erkeği olan Diderot Hz. Peygamber'i "erkek katili, kadın gaspçısı ve özgür aklın en büyük düşmanı" olarak tanımlar.⁴¹.

Avrupa Rönesansı'nın sütunları arasında, üyelerinden biri Peygamber hakkında şöyle der: (Muhammed epilepsiden muzdaripti) ve şöyle denildi: (Muhammed peygamber olduğunu iddia ediyor ve peygamber değil; daha ziyade, bilgileri arkadaşları Suhaib al-Rumi, Salman al-Farsi ve karısı Kipti Maria da dahil olmak üzere tanınmış kaynaklardan elde edildi. . . . (Muhammed bir tüccar olduğunun kanıtı olarak okuma yazma bilmiyordu, yani okuma yazma bilmiyordu) ve sonra: (Muhammed çağrısına çok sadık ve kendine çok güveniyordu, bu yüzden hayatında bir olay meydana gelirse veya olanlarla kendini heyecanlandıran iyi bir şey olduğunu düşünürse veya Kuran'ın sözleriyle formüle ettiğini düşünürse, o zaman kendisi bunun kendisine ilham veren Tanrı'nın sözü olduğuna inanır ve insanlara Tanrı'nın sözü olarak sunar) O zaman şöyle denildi: Arapların Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) karşı çıkmaları ve inkârları, onun çağrısının geçersizliğinin delilidir.⁴²

Aydınlanma hareketinin modellerinden biri, asil Elçimizi şöyle tarif eder: Muhammed, bir ayartma sembolüdür ve o bir sahtekardır - ve Kutsal Ruh'la konuştuğunu iddia

---

⁴⁰ Salah b. Salim, “*Menhecül-Müsteşrikin Fi Dirasetil-Kazaya el-Kuraniye*”, s.55.

⁴¹ Bkz İrfan Abd al-Hamid “*Oryantalistler ve İslam*”, s.6.

⁴² İsam Fahri Bertev, “*er-Resülül-Kerim Fi Kitabatil-Müsteşrikin*”, Dirasat İstisrakiye, No 5, 2015, s. 49.

etmektedir... Thorandarih diyor ki: Bilinmiyor tam olarak Muhammed doğduğunda ve erken yaşamı hakkında bize gelenlerin çoğu efsanedir.⁴³

Ve Bernard Lewis şöyle diyor: Muhammed'in soyu ve erken yaşamı hakkında çok az şey biliniyor, ancak bu bilgi, Avrupa araştırmaları ilerledikçe yavaş yavaş azalıyor. Ve bu, İslami haberlerin ve tarihinin içerdiği şeyler hakkında başka bir şüphe uyandırdı, Nicholson diyor ki: Gerçek şu ki, Muhammed peygamber olmadan önce bilinmeyen bir Kureyşli idi ve onun peygamberliğinden önceki hayatı hakkında anlatılan her şey, Hatice ile evliliği dışında tarihi olaylar olarak kabul edilemez, Brockelmann diyor ki: Peygamberin hangi yılda doğduğunu kesin olarak bilmiyoruz ve doğumunun MS 570 yılında olduğu iyi biliniyor, ancak bundan biraz sonra olduğundan şüphemiz yok.⁴⁴

Bunlar, insanlığın tanıdığı en büyük insana karşı sayısız safsata, yalan ve iftiranın örnekleridir. Ve o, Allah'ın yetiştirdiği, terbiyesini ve muhafazasını yakın meleklerine emanet ettiği, yüce karakter mertebesine ulaşana kadar, hakkında söylenene kadar nasıl olmasın. “Ve hiç kuşkusuz, sen büyük bir ahlak üzeresin.”(kalem, s.4).⁴⁵

Ahlaki ve ahlaki açıdan mükemmeldir ve dar alan nedeniyle bazı paragrafları tartışmak için alıyoruz, çünkü başkalarının batılları, biraz ilim ve akıl sahibi olanlar için güneşin ışığından daha açık ve net görünüyordu.

Örneğin, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) dinini Süheyb-i Rumi, Selman el-Farsi ve Maria el-Kıbtıyye'den aldığı, tarihin meseleleri hakkındaki cehaletlerinden dolayı Süheybe'nin (s.a.v.) Arap olduğunu bilmedikleri suçlamalarını ele alalım. Menşei, kaplan bin Tulp Ceuta Rum'un çocukken oğullarından olup onu sattığı ve Mekke'de büyüdüğü söylenir ve eski Abdullah bin Cedaan olduğu söylenir, bu yüzden Muhammed'den yararlanan bir çocuğun kültürü ne olabilir ve Romalıların ülkesine gitmedi ve Bizans devleti, oğlanlardan taşana kadar bilgi sağlayan bir ülke değildi ve bu Sahiba'nın Irak'ta büyüdüğü söyleniyor.⁴⁶

---

⁴³ İrfan Abd al-Hamid “*Oryantalistler ve İslam*”, s.15.

⁴⁴ ‘İsam Fahri Bertev, “*er-Resülül-Kerim Fi Kitabatil-Müsteşrikin*”, Dirasat İstişrakiye, No 5, 2015, s. 60.

⁴⁵ ‘İsam Fahri Bertev, “*er-Resülül-Kerim Fi Kitabatil-Müsteşrikin*”, Dirasat İstişrakiye, No 5, 2015, s. 35.

⁴⁶ Muhammed Celal el-Kassas, “*Zekeriya Yükezibu Nefsehu*”

O halde, Peygamber Muhammed (s.a.v.)'in hayatı, Allah'ın indirdiğini bilmelerine rağmen, neden onların dini kitaplarında İslam'dan önce gelen her şey doğru ve yanlıştan uzaktır? Kur'an-ı Kerim'i koruyan ve onu korumaya söz veren, sevdiğini besleyen ve onu büyütendir.⁴⁷

Bazı şarkiyatçılar, Resulullah (sav)'ın ümmi olduğunu inkar ettiler ve onun okuma yazma bildiğini tüccar olduğunu delillerle ispat etmek istediler. , ve onlara onları küçük düşüren gerçekçi bir cevap veriyoruz.⁴⁸

Artık yirminci yüzyıldayız, çarşıda okuma yazma bilmeyen büyük tüccarlar tanıyoruz ve onların ticaret işlerini onlar için harcayan muhasebecileri ve yöneticileri var ve gerçek şu ki, Kur'an'dan metinsel deliller 'an, Sünnet ve sahih tarih, Resûlullah'ı (s.a.v.) cehaletini gösterir, Şimdi yirminci yüzyıldayız, piyasadaki büyük tüccarların yazmayı ve okumayı bilmediklerini, ticaret işlerini kendilerine dağıtan muhasebecilere ve yöneticilere sahip olduklarını biliyoruz ve Kuran'dan, Sünnet'ten ve doğru tarihten gelen aktarım delillerinin Hz. Peygamber (s.a.v.) cehaletini gösterdiğidir, Kur'an-ı Kerim'den: "Onlar, yanlarında Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o ümmi olmayan peygambere uyarlar." [A'raf: 157] ve dedi ki: "Ve sen ondan önce okumadın." Kim yazdı da sağ eliyle telaffuz etmesin, işte onlar batıl ehlidirler (Ankebut, s.48).⁴⁹

Sünnetten: Biz okuma yazma bilmeyen bir milletiz...

Onaylanan tarih kitapları arasında: Kureyş kimseyi işgal etmek için toplandığında, Abbas bin Abdülmuttalib bu toplantıdan Allah Resûlü'nü haberdar eden gizli bir kitap gönderdi, bu yüzden Peygamber Efendimiz konuşmayı babama itti ve okuduğunda ve Peygamber Efendimiz Müslümanların karşı karşıya kalacağı bu tehlikeyi bildiğinde, Abia okuduklarına sessiz kaldı ve eğer okuyorsa, bu sırrı ve okuyanlardan sessiz kalması için neye ihtiyacı olduğunu saklardı. Çünkü bu, çağdaş terminolojimizde adlandırdığımız gibi tehlikeli bir askeri sırdır.⁵⁰

---

⁴⁷ İsam Fahri Bertev, “*er-Resûlül-Kerim Fi Kitabatil-Müsteşrikin*”, Dirasat İstişrakiye, No 5, 2015, s. 35.

⁴⁸ Bu ifade, altmışlı yıllarda Bağdat Üniversitesi'nde tarih profesörü tarafından materyalist felsefeye inandığı için tekrarlandı; Bkz. İrfan Abd al-Hamid “*Oryantalistler ve İslam*”, s.15.

⁴⁹ İsmail b. Kesir, “*el-Bidaye vel-Nihaye*”, 12/ 667.

⁵⁰ el-İraki ve İbn el-Sübki, “*Tahric Ahadiz İhya 'Ulumûd-Din*”, Darul-‘Asime, el-Riyad 1408-1987, 1/ 60.

Takif, tefecilik ve zinaya izin verdiği İslam'ının şartlarını Hz. Peygamber'e yazdığında, Allah Resûlü'ne (s.a.v.) konuşma okunduğunda, tefecilik kelimesini okurken okuyucuya benim elimi üzerine koymasını söyledi ve elini üzerine koydu ve silerek şöyle dedi: "Ey iman edenler, Allah'tan korkun ve tefecilikten geriye kalanları ortadan kaldırın" [Bakara, s.278] Zina sözüne ulaştığında şöyle dedi: "Elimi üzerine koy, onu da sildi ve okudu: "Kostüme yaklaşma" [İsrâ, s.32].⁵¹

Arapların Hz. Peygamber'e karşı muhalefeti, onların değil, onların aleyhine delil sayıldığına göre, müşriklerin oryantalistler arasında Resûlül'e inkâr etmeleri, Hz. Peygamber'in mesajının geçersizliği anlamına gelir, fakat Yahudilerin müşriklerinin Hz. Musa'ya inkârı demektir ki? Hıristiyanlığın müşriklerinin Mesih'i inkâr etmeleri ne anlama gelir?, Musa (s.a.v.) onlardan iki şey tattılar, buzağıya taptılar, Allahü Teâlâyı görmek istediler vesaire, onu öldürmekte ısrar etmişlerdi, bütün o peygamberler de öyleydiler. Onursuz? İşte dillerinin gösterdiği, göğüslerinin gizlediği şey daha büyüktür ve hayallerine aldanan, putlara tapmakla, onlar için dua etmekle, onlardan fayda ve zarar zannetmekle akılsızlıkları ortaya çıkan müşrik Araplardan mı beklenir? - Ancak dalâlet içindekiler, iftira ve yalanların bu alçak hakikatinde, sadece kinlerini, hasetlerini ve cehaletlerini sergilerler, nefslerine uyarlar ve kinlerini gizlerler, fakat onlar gibi, şairin dediği gibi: İsteksizce sabırla kışkandırın çünkü sabrınız ölümcüldür Ateş ne yiyeceğini bulamazsa kendini yer ve sonuç olarak Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile ilgili iftiralarını ve hatalarını tartışır.⁵²

2.5. İngiliz Oryantalistinin Görüşünün Tartışılmasına Geliyoruz

Aramak için samimiyet ve özgüven. Bu iki özellik ihlusa işaret eder ve Resûlullah (s.a.v.)'in söylediklerinin doğru ve doğru olduğunu ispat eder. Allah'ın şu ayetinde bildirdiği makam, mevki, para veya dünyevî zevkler; Kadınların ve çocukların, kantar yığılmış altın ve gümüşün, salma atların, sığırların ve toprak işleme, ilâhi ise, davetinde samimi ve kendine güvenmiş, eğer dünya ehinden ve onun kazanımlarından biriye, onu dünyevî amaç ve hedefleri için kullanmış ve meselesi açığa çıkmıştır -bir dönemde kaçınılmaz olarak. O halde Resûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in davetine gösterdiği samimiyet, onun Cenab-ı Allah tarafından gönderilmiş bir elçi ve

⁵¹ İsmâ'il b. Kesir, "el-Bidaye vel-Nihaye", 12/ 670.

⁵² el-İraki ve İbn el-Sübki, "Tahric Ahadiz İhya 'Ulumûd-Din", Darul-'Asime, el-Riyad 1408-1987, 1/ 67.

peygamber olduğuna ve Kur'an'ın İlham Edilmiş bir kitap olduğuna delildir. Yüce Allah tarafından, "Kendine güvenmek, hak ehlinde her zaman bulunan bir vasıftır - çünkü zayıf olan, batıla çağırın ve inanç ve düşüncesinde düşmanlarla pohpohlanan nefis sahibidir. ... Bunun en büyük delili de, batıl ehlinin, İslam halklarını kendilerine hükmetsinler diye memnun etmek için, Haçlı düşüncesinin sahiplerinden veya materyalist ateist düşünceden İslam'a karşı tutumlarını ve yağcılıklarını gizleyerek yaptıklarıdır. Cladstone gibi mecliste yer alan büyük düşünürlerin vasiyetini yerine getirmekle, tedricen ve yavaş yavaş onların nimetlerini talan edip imanlarını ve inançlarını yok ederler.⁵³

İngiliz general, Kuran'ı kin ve ahmaklıkla yükselterek, "Bu Kuran onların arasında olduğu sürece bizim onlar için bir kararımız yok, o halde onu ortadan kaldırmalı veya onunla bağlarını kesmeliyiz" dedi, birinci mesele hukuken ve mantıken imkansız olduğuna göre, ikinci mesele ne planladıkları ve büyük bir başarıyla başardıklarıdır ki, zamanımızda milyonlarca Müslümanın ateist ve laik düşünceye bağlı kalarak İslam'a ve onun insanlarına karşı savaştığını ve İslam'ı lanetlediğini görüyoruz. Dinden çıkıp çıkmadığını bilmesi açısından küfür ehlindedir. Bilir ve bu en büyük musibet okuludur ki, dininin azalmasına veya azalmasına sebep olmaksızın ikisinin bir arada olduğunu tasavvur eder. kayıp. . . Sömürgecilik, efendimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in biyografisini incelemenin serbest olduğunu, dürüst ve erdemli mümin nesiller yetiştirmek için yeterli olduğunu anladı - bu yüzden onu devirmek için bir yük olmaya çalışıyor. onun hayatı ve güzel ahlâkı üzerindeki perde -çünkü o, onların kötülük ve sapıklık karanlıklarını aydınlatan bir nurdur.(Saff, s.8), Muhammed'in Kur'an'ı, içinde çelişki ve tutarsızlıkların çok olduğu bir insan eseridir ve Kur'an mahluktur. Aydınlanma hareketinin öncülerinden biri şöyle der: Muhammed, kendisinin bir mesajın taşıyıcısı olduğunu - her satırı, aklın ilk ilkeleriyle çelişen bir saçmalığı yansıtmaktadır... ve Coldziher, vahiyle ilgili konuşması bağlamında şunları söylemektedir: yeni bir hayat daha önce bilinmiyordu ve onlarda engelleri yıkan bir güç de buluyorlar, yani Peygamberin veya müridin diyeti...),

---

⁵³ Bkz. Muhammed bin Abboud, .”*Oryantalistlerin Müfredatı*”, 1/67.

Brockelmann'a şöyle diyen herkes: "Herhangi bir Peygamber (s.a.v.) başına gelenleri Allah'tan bir vahiy olarak işittiğini beyan etmiştir..."⁵⁴

Ve az önce bahsettiğimiz konuya W. Montagemory'nin şu sözünden geri dönüyoruz (...Hayatında bir olay varsa veya bir şeyin iyi olduğunu düşünse, buna tepki verirdi: Kur'an'ın sözleriyle söyler ya da düşünür ve formüle ederdi, sonra da kendisi Allah'ın bu sözlerinin kendisine indirildiğini düşünür ve insanlara Allah'ın sözleri olarak sunar.)- İslam düşmanlarının birçoğu, cahil Kureyş'in ve aptal müşriklerin izini sürerek, onun bir sihirbaz, deli veya şair olduğunu söylediklerinde, en büyük Peygamber (s.a.v.) hakkındaki uydurma ve yanlış iddialarında vahiy hakkında şüphe uyandırmakla ilgilendiler.⁵⁵

Bu büyük ilginin nedenine gelince, aşağıdaki nedenlerden kaynaklanmaktadır:

1- Kur'an, İslam'da dinî ve kültürel bir statüye sahip olduğu için, İslam hukuku ve düzeninin ilk kaynağı olduğu gibi, İslam inancı ve kültürünün dayandığı ilk temeldir.

2- Bakış

Bireyin Müslüman tarafından algılandığı kutsallaştırma. Dahası, Kur'an ve vahiy olgusu, Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) düşüncelerine, yasalarına ve haberlerine dayanarak, misyon döneminden veya Muhammed'in şahsının yaratılışından doğamayacak olan -oryantalistlerin açıkça fark ettikleri ve adlandırdıkları- samimiyetinin en güçlü delilleri arasındadır. Kuran'a ve vahiy olgusuna saldırmak... Sonra onların çürük şüphelerine cevap vermek için, vahiy türlerini açıklayan ayetten bahsediyoruz: * * Ve hiçbir insan, vahiy veya Ray Jab'dan veya iznini önermek için bir elçi göndermeden Allah'la konuşamazdı, ne isterse, bu onun hikmetindedir (Şura, s.51).⁵⁶

Dahası, vahiy bir sezgi ya da içsel bir duygu değildir, ruhun çağrışımları ve genellikle ruhsal egzersizlerden ve uzun süreli düşünmeden etkilenen hızlı fizyonomi değildir - ancak Peygamber'in (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ilahi benlikten emanet edilen kral

---

⁵⁴ Bkz. 'İrfan Abdulhamid, "el-Müsteşrikün vel-İslam", s.16-20.

⁵⁵ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, "el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami", el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.123.

⁵⁶ Bkz. 'İrfan Abdulhamid, "el-Müsteşrikün vel-İslam", s.10-12.

aracılığıyla aldığı herhangi bir etkiye maruz kalmayan, ruhun ve içsel olanın dışındaki insan karakteri için aşırı olan acil bir konudur.⁵⁷

Yer darlığı nedeniyle, tartışma için yukarıda bahsedilen iki paragrafı alıyoruz.

Kur'an'ın Yaratılışı: Bu görüş Mu'tezile'nin görüşüdür ve Müslüman kamuoyunun, Kuran'ın Yüce Allah'ın sözü olduğu ve konuşmanın konuşmacının karakteristiği olduğu yönündeki sözleri, Yüce Bari kadar eskidir ve oryantalistlerin bu konudaki cehaletini, Mu'tazila'nın görüşüyle kastedilenin ne anlama geldiğini hayal etmeye sevk etmiştir (Kur'an, Yüce Allah'tan değil, Allah'ın Resûlü'nden ve onun üzerine olsun, kendini tanımasından ve işitmesinden ve başkalarından öğrenmesinden, Yüce Allah'tan bir vahiy değil, Allah'ın Resûlü'nün üzerine bir ev olsun, kastedilen, tüm evreni, tüm Müslümanları ve onları yarattığı gibi Yüce Allah tarafından yaratılmış bir yaratık olduğudur. Mu'tazililer, Kur'an'ın Cenâb-ı Hak'dan Peygamber Efendimiz'e (s.a.v.) indirilmiş bir kitap olduğunu, mucize olduğunu, okunarak sık sık ibadet edildiğini ve elimizde bulunan Kur'an'ın ondan yükselmediğini veya azalmadığını kabul ederler ve Cenâb-ı Hak şöyle buyurur: "Biz zikri indirdik ve biz onun koruyucularıyız" (Hacer: 9).⁵⁸

Sadık ve filizli bilim adamı, büyük gerçekle yüzleşen, onu arayan ve özelliklerini tüm dürüstlük ve samimiyetle ayırt eden kişidir. Kur'an'ın Yüce Allah'tan geldiği ve Allah'ın bütün insanlara Araplarıyla meydan okuduğu gerçeği – ve onlar da dilin ehli – ve onların harikaları, onun gibi bir sureyle gelmeleri, Arapların yetersizliği ve başkalarının yetersizliği ve buna rağmen bu ışık hala ona inanan bu dinin hatırı için tatmin, inanç ve kurtuluş için akıl, düşünce, kesinlik ve dürüstlük ehli insanlar tarafından yönlendirilmektedir. . . .)⁵⁹

Bu (Kur'anî kelimelerle formüle eder) Bu, Kur'an'ın vahiy hakkında bilgi eksikliğini gösteren bir sözdür, çünkü Yüce Allah'ın sözleri dışında Allah'ın selâmının sözleri, Kur'an hakkında en ufak bir bilgiye sahip olan ve Arap dili olmayan kişiyi ayırt eder,

⁵⁷ Bkz. 'İrfan Abdulhamid, "el-Müsteşrikün vel-İslam", s.10-12.

⁵⁸ Bkz. 'İrfan Abdulhamid, "el-Müsteşrikün vel-İslam", s.10-12.

⁵⁹ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, "el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami", el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.123.

Aksine, Resûlullah Resûlü'nün sözleri, Allah'ın(s.a.v.) tarzından mucizesiz olarak esinlendirilmiş olmasına rağmen, Resûlullah (s.a.v.) sözleri iki türdür:

Fitne, yabancı sömürgeci müdahalenin kapılarından biridir ve hem İngiltere hem de Fransa bu anlaşmazlığa müdahale ettiler ve meseleden sorumlu olanlar onu söndürmeye çalıştıklarında çatışma ateşini tutuşturuyorlardı ve İngiliz ve Fransızlar mezhepler arasındaki bu sürtüşmeyi Lübnan'ın işlerine müdahale etmek için bir bahane olarak aldılar ve Fransızlar Maronitlerin yanında yer aldılar ve İngilizler Dürzilerin yanında yer aldılar, bu da MS 1845'te huzursuzluğun korkunç bir şekilde yenilenmesine yol açtı, saldırı manastırları ve kiliseleri içeriyordu ve yağma ve cinayet kullanıldı, Osmanlı hükümetini göndermeye zorladı. Nazer, mutlak otoritesiyle meseleden kaçınmak için Lübnan'a dış ilişkiler yaptı, ancak Ahmed'in durumunu biraz kaçırmaya rağmen başarılı bir şey yapamadı, ancak misyonerler müdahalelerini arttırdılar ve 1857 yılı gelir gelmez devrim fikri ve Maronitler'de silahlı çatışmalar başladı Maronitler köylüleri feodal olmaya teşvik ettiler ve Kuzey Lübnan mezhebinde onlara şiddetle saldırdılar ve devrim ateşi tutuştu ve sonra güneye yayıldı Hıristiyan köylüler Dürzi feodal beylerine karşı ayaklandılar ve tüm İngiltere'yi ele geçirdiler. Fransa grubunu destekliyor, İngilizler Dürzileri, Fransızlar Hıristiyanları destekler ve böylece fitne genel olarak genişler ta ki Lübnan ve Dürziler bütün Hıristiyanları katletmeye başlayana kadar, binlerce Hıristiyan öldürülene kadar her dinden insanla diğerlerinin hiçbir farkı kalmamıştır. Huzursuzluğun Levant'ın geri kalanına damgasını vurduğu zulüm sonucu yerinden edildi.⁶⁰

Müslümanlar ve Hıristiyanlar arasındaki çekişmeler şunları içeriyordu: sömürgecilik ve arkasındaki oryantalistler ve misyonerler kasıtlı olarak Müslümanlar ve Hıristiyanlar arasında ve Müslümanlar ile Hindular arasında çekişmeyi ateşledi ve bu, aynı ülkenin insanları arasında bir nefret ve nefret atmosferi yaratmayı ve onları İslam'ın bilgisinden uzak tutmak ve Kuran'ın insanlığının amaçlarını ve dünyalara olan ışık ve merhametini doğrulamak için düşmanlığı köklendirmeyi amaçlıyor ve bu nedenle İslam, insanları ikna etmek için sakin ve özgür bir atmosfer yaratmaya isteklidir, çünkü rıza İslam'ın bir şartıdır:(Dinde zorlama yoktur. Gerçekten doğru eğriden ayrılıp iyice belli olmuştur. Artık kim şeytânî güçleri inkâr edip Allah'a

---

⁶⁰ Bkz. 'İrfan Abdulhamid, "el-Müsteşrikün vel-İslam", s.10-12.

inanırsa, muhakkak kopması mümkün olmayan sağlam bir kulpa sarılmış olur. Allah, işitendir, bilendir.).⁶¹

Sömürgeciliğin yaklaşımı, müşriklerin seçtiği cehalet yaklaşımının aynısı olan bu yaklaşıma sahiptir ve Yüce Allah, durumlarını taklit ederek şöyle demiştir: *İnkâr edenler: “Şu Kur'an'ı dinlemeyin ve okunurken ona karşı yaygara koparın, böylece başkalarının dinlemesini de engelleyin. Belki bu yolla Müminlere üstün gelirsiniz” (Fussilet, s.26) Bu birçok ülkede uygulandı. Hindistan'da Müslümanlarla Hindular arasında fitne, cinayet ve münakaşaları körüklediler ve körüklüyorlar, tıpkı Doğu Akdeniz'de Müslümanlarla Hıristiyanlar arasında bir nefret ve kavga dalgasının arkasında oldukları gibi. MS 1860 yılının Temmuz ayında, Müslümanlar Hristiyan mahallesine saldırıp büyük bir katliam gerçekleştirene kadar, bu katliamlar bir tür işkence, yıkım ve kargaşadır, ta ki fitneyi zorla durdurmak zorunda kalana kadar, kargaşa yatışmış ve neredeyse sona ermiştir. fitneyi sürdürmek isteyen yabancı bir el için değildi, çünkü bu onların ayakta kalma ve ülke üzerindeki hakimiyetlerinin sebeplerinden biri.⁶²

Şam ve Cezayir'de çalışmış olan Sir Richarder Wood, MS 1871'de basılan ve yayınlanan resmi bir raporda, ülkesinin konsül olarak atanmış bir adamını ortaya koymaktadır (İslam'ın gerçeği), raporunda (18) şöyle der: (İnsanların yanılsamalarından biri, İslam'ın Müslümanlar ile sahip oldukları ve yapmaları gerekenler konusunda eşitliğini engellediği ve bilginin yayılmasını ve bilime sahip olmayı desteklemediği için ilerleme ve medeniyetin nedenlerini almaya dayandığı ve bu yanılsamaların yanlış olduğudur) ve sonra şöyle der: “En yanlış anlaşılma, Avrupa'da İslam'ın gerçeğe aykırı bir güç ve kılıç dini olduğuna dair yaygın inançtır.”, Doğu'da kan dökülen çatışmanın nedenlerini dikkatle araştıran herkes, bunun ortaya çıkmasının tek nedeninin, saldırının Hıristiyanlar tarafından başladığı ortaya çıktığı için Dürziler, Saklaba ve Bulgarlar gibi bir çekişme ateşini tutuşturma fırsatını yakalayan dış politikanın parmağı olduğunu bilir (Richard, 1867 ayaklanmasında Şam'da konsolostu). Beyrut'taki Sovyet TASS Ajansı, Moskova'daki Pravda gazetesinin Çin'in başkenti Pekin'deki muhabirine "Amerikalı sömürgeciler, uzun

---

⁶¹ el-Mustansiriya Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ilk uluslararası konferansında sunulan araştırma, “*el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-'Arabi el-İslami*”, el-Merkez el-İslami, el-'Atebe el-'Abasiye, 1407-1986, s.123; Bakara, s.256.

⁶² Bkz. İrfan Abdulhamid, “*el-Müsteşrikün vel-İslam*”, s.10-12.

zamandır casusluk çalışmalarında kullandıkları çeşitli mezheplerden misyonerleri Çin'e tanıttılar" (19) başlıklı bir makale dağıttı.⁶³

2.6. Mezhepçiliği Kışkırtmak:

Lübnanlı Piskopos Mübarek 1948'de Paris'te şöyle demişti: (Lübnan Katolik bir ülkedir ve Müslümanlar, Filistin'deki Yahudiler ve Yahudiler gibi bir ülkede yanlarında yaşayan tüm vatandaşları köleleştirmeye çalıştıkları gibi Lübnan'ı da köleleştirmeye çalışıyorlar. Huzur içinde yaşayabilmeleri için bir milli vatana sahip olmaları gerekir, aksi halde her devlet hukuksuzdur, tamamen İslami denetim altında özgürce yaşayamayan ve dini inançlarını yaşayamayan bir İslam devletidir.⁶⁴

Ve Zwemer, bir grup Hristiyan'ın Çin'deki Müslümanlarla dostluk çağrısı yaptığını öğrendiğinde (bu dostluk, Hristiyanların ruhunda din değiştirme korkaklığını geride bıraktığına) buna inanıyor 1887'de Fransızlar, 1920'de bir başkasına bağladıkları oryantalist bir dernek kurdular ve ardından Asiatic Review'un yayınlanması izledi. 1823'te Londra'da oryantal çalışmaların tanıtımı için bir dernek kuruldu ve kral onun koruyucusu olmayı kabul etti. Bu dernek yayınlandı (Kraliyet Asya Derneği Dergisi), 1842'de Amerikalılar (Amerikan Oryantal Derneği) adında bir dernek kurdular. Bu isimde oryantal çalışmalarla ilgili bir dergi çıkardılar, bugün Amerikalı oryantalistlerin yayınladığı en tehlikeli dergi, (Samuel Zwemer) tarafından 1911'de kurulan (Müslüman Dünyası)'dır, Fransız oryantalistlerin ruhu ve düşmanca misyoner yönüyle (İslam Dünyası) dergisine benzer bir dergileri vardır ve adı da (Le Mond Musulman)'dır, Son yöntem: (İslam Ansiklopedisi) nin oluşturulması ve birkaç dilde yayınlanması ve yeni bir baskısını yayınlamaya başladılar. İlk baskının Arapça'ya çevirisi başladı – şimdiye kadar (13) cilt yayınlandı, st düzey oryantalistlerini ve İslam'a en düşman olanları harekete geçiren bu ansiklopedi, yağa zehir enjekte etmiş, İslam ve onunla ilgili yalanlarla doludur ve ne yazık ki elimizdeki birçok aydının referansı olması talihsiz bir durumdur ki bunu bir argüman olarak görürler ve (21).⁶⁵

---

⁶³ *Beyrut akşam dergisi*, 21 Haziran, 1948, s.5.

⁶⁴ *Beyrut akşam dergisi*, 21 Haziran, 1948, s.7.

⁶⁵ Bkz. Ömer 'Üde "el-Hatip", Müessesetür-Risale, 3.Baskı, s.206,209.

Batılı bazı gazeteler bu savaşta başlıca araçlar oldular, bunların başında okuyucuların İslam'a en düşman gazete olarak okuyabileceği ve İslam'a karşı kampanyanın gaddarlığını körükleyen (The Times gazetesi) geliyor, Oryantalizmin araçlarından biri, 1911'deki Lucknowho Konferansı gibi konferansların düzenlenmesidir. Müslüman ülkelerin Protestan misyonerleri, Kahire Konferansı'ndan beş yıl sonra, 21 Ocak 1911'de Hindistan'ın Lucknow kentinde ikinci genel konferanslarını düzenlediler; Edinburgh Konferansı'nda misyonerlerin İslam'a karşı direnişi müzakere ettikleri ve onunla her bakımdan mücadele yollarını inceledikleri bilinmektedir. Lucknow'da bir konferans düzenlediklerinde, başarılarından gördüklerinden memnun kaldılar, başkanları Rahip Zwemer ile İslam'ın konumu, gücü ve nedenleri hakkındaki bilgilerini paylaştılar ve eylemlerini mevcut duruma uygulamaya istekli olduklarını gösterdiler.⁶⁶

Protestanların yayın ve yayınlarından, konumlarını, çalışma alanlarını ve genelliğini inceleme çabasında sabır çağrıştırdıkları ve böyle bir şeyi kaçırmadıkları anlaşılmaktadır ve Protestan misyonerler topluluğundaki bu dayanışmanın kökeni, Anglo-Saksonların pratik yetenekleri ve Germenlerin sistemik avantajlarıdır. Sonra bu dergi şöyle dedi: Papaz Zwemer'den konferansın düzenlendiğinden beri bize çalışmanın bir özetini vermesini istedik ve o da talebimize cevap verdi ve bize misyonerlerin o konferanstaki araştırmalarını içeren bir grup gönderdi.⁶⁷

2.7. Oryantalizm Ve Halkların Ve Bilimsel Kurumların Sömürülmesi

Şekib Arslan şöyle dedi: "O zaman bu kitapta Mösyö adında bir misyonerin başka bir bölümünü bizzat gördüm. Gabon veya Fransız Kongosu ülkesindeki evanjelik misyondan hemen söz ederek şöyle diyor: Bu ülke henüz Kamerun'daki Alman kolonisi ilhak edilirse, Fransa'nın dört veya beş katı büyüklüğünde oldu. Sakinleri, aralarında Müslümanların da bulunduğu ve çoğu Venedikli olan farklı Afrikalı siyah halklardır.⁶⁸

---

⁶⁶ Bkz. Ömer 'Ûde "el-Hatip", Müessesetür-Risale, 3.Baskı, s.206,209.

⁶⁷ Bkz. Ömer 'Ûde "el-Hatip", Müessesetür-Risale, 3.Baskı, s.206,209.

⁶⁸Bkz. Paris Evanjelik Misyoner Topluluğu tarafından "Afrika ve Okyanusya'da dönem", Paris 1998, s.89.

Bu bölümde bahsedilenler arasında onun şu sözü yer alır: Avrupalılar siyah ırka karşı kefaretni ödemekten başka çareleri olmayan birçok suç işlediler. Eğer Lambongui, Galwa, Nakomi ve diğerlerinin uluslarının soyu tükenmişse, bunun tek nedeni beyaz kölelerin bu ulusların oğullarını avlamaları, köleleştirmeleri ve satmalarıdır. Ve beyaz tüccarların kârlarının çoğu silah, barut ve fındık ticaretinden geliyor, onunda gerçeği söyleyelim ki, bu zencileri yok eden hastalıklarıyla zina, Avrupalılar aracılığıyla aralarında yayıldı, Kibirlenemeyeceğimiz şey, modern sömürgeciliğin sömürgelerin ve halklarının herhangi bir şekilde sömürülmesinden başka bir şey olmadığıdır.⁶⁹

Misyoner “Mösyö Lever” (Kamerun) ile ilgili tartışmasında şunları söyledi: İslam meselesine gelince, o kadar uzun ki açamıyorum, Bamoun Sultanı'nın (Necvia) İslam'a yüzünü nasıl çevirdiğini, ancak İslam'ın diğer pagan ve Hıristiyan inançlarıyla karıştırıldığını daha önce açıklamıştık . Doktrinini ilan eden bir kitap yazdı ve buna “Yaşam Yolu” adını verdi, Aslında bir idol olduğu için (arandı) - sadece halkının mutlak lideri olduğu için teslim edildi, yapmasa bile. Belki İngiliz misyonu ülkeye girmiştir, belki İslam hakim olmuştur, Ve ben aynı milletle karıştırıldım Bamoun'da bulunan (aptallar) ve onları fanatik Müslümanlar olarak buldum ve uysallığın tarafındalar, Bana, İslam'ın kapalı olduğu bu milletler arasında müjdeyi ekebiliriz gibi geldi.⁷⁰

Ve ilerlemesini durdurmak yerine, kafa kafaya saldırmak için, sivil kiliselere misyoner karakterini geri kazandırmalı ve onları her zaman bakım misyonlarının kontrolü altında tutmalıyız ve Kamerun kıyılarındaki kiliselere, Kuzey Afrika'nın tüm kiliselerine ihanet etmiş olan İslam'ın, bu tehlike yakında giderilmezse, onlar tarafından ihanete uğraması gerektiğini çağırırmaktan ve hatırlatmaktan vazgeçmemeliyiz), Eğitim ve meslek kurumları: Okullar ve üniversiteler, İslam ülkelerinde sömürgeciliğin temel direklerini tesis etme aracı edinmişler ve bu gizli bir şekilde alınmamış, bazıları utanmadan ve halka saygı duymadan içlerinde gizlediklerini ifşa etmişlerdir. (Amerikan Üniversitesi'nin 1948-1954 yılları arasında rektörü olan Bay Penrose diyor ki) şöyle diyor: (Misyonerler, Müslümanları toplu

---

⁶⁹Bkz. Paris Evanjelist Misyoner Topluluğu tarafından “*Afrika ve Okyanusya'da dönem*”, Paris 1998, s.89.

⁷⁰ “*el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-‘Arabi el-İslami*”, el-Merkez el-İslami, el-‘Atebe el-‘Abasiye, 1407-1986, s.130.

olarak Hıristiyanlaştırmak olan doğrudan hedeflerinde başarısız olmuş olabilirler, ancak aralarında rönesansa dair...) Sonra da Misyonerlerin Suriye ve Lübnan'ı Hıristiyanlaştırma çabalarında baş vurabildikleri en değerli vasıtanın eğitim olduğu ortaya çıkmıştır diyerek sözüne devam eder.⁷¹

Görünen o ki, “aralarında bir rönesansın izlerini yarattılar” sözünün anlamı, Müslümanları dinlerinden uzaklaştırmak içindir; Zomer'in misyonerler konferansında kanıtladığı gibi, misyonerlerin rehberliği bu gibi görünüyordu: Amacımız Müslümanları Hıristiyanlıkla ilişkilendirmek değil, Allah'a inanmayan bir nesil yetiştirmektir. Bir başka alanda din değiştirme ve ateist hareketlerin ateist küfür düşünceleri ekme ve Müslümanlara Rablerini ve dinlerini sorgulatma konusundaki işbirliğinden bahsedeceğiz, İslam ülkelerine gönderilen kurumların yürüttükleri çalışmaların tüm çalışmalarını misyonerlere hizmet etmek ve sömürgeciliğin temellerini atmak için kullanılmalıdır. Misyonerler yolların toplanmasını müjdeleme yollarında kullandılar ve vesileleri toplamalarını istediler; Tıp endüstrisi, öğretim, vaaz ve kitapların bir dilden diğerine aktarılması, misyonerlerin yararına yönlendirilmelidir. Tıp mesleği bir müjdeleme ve sömürgeleştirme aracı olarak kullanılmıştır; tıp mesleğinde insani hedefler kaybolmuş ve bu misyonerler tıbbi çalışma amaçlarını belirtmişlerdir, Dr. Harnson, "Arabistan'daki Doktor" adlı kitabında şöyle diyor: "Misyoner, bir hastanenin faydaları, Amman bölgesine ulaşsa bile, bir hastanenin kurulmasından memnun değil." Arap ülkelerinde onların erkek ve kadınlarını Hıristiyan yapmak için bulduk"⁷².

Ira Harsy, misyonerlik görevine giden doktora tavsiyede bulunarak şunları söyledi: “Müslümanların kulaklarına ve kalplerine ulaşmak için fırsatları değerlendirmeli ve onlara İncil'e olan ilgiyi tekrarlamalısınız. Muayenehanelerde ve hastanelerde tedaviyi asla kaçırmayın, çünkü bu imkanların en kıymetlisidir. Belki şeytan sizi ayartmak istiyor, bu yüzden size diyor ki: Senin görevin sadece ilaç tedavi etmek, vaaz vermek değil.” Ülkemizde okutulduğunu gördüğümüz zehirli iftiralar, görgüsüzlük, soğukkanlılık, İslam'a ve onun insanlarına karşı büyük nefret gibi zehirli kitaplar,

---

⁷¹ Bkz. İslam dünyasının bugünü, “*müjdeleme*” 2/ 18.

⁷² “*el-Müsteşrikün ve Mevakifuhum min el-Turas el-‘Arabi el-İslami*”, el-Merkez el-İslami, el-‘Atebe el-‘Abasiye, 1407-1986, s.132.

örneğin, Patrik Okulu'nun dördüncü sınıfında okutulmaktadır. Beyrut ve şüphesiz Lübnan'da ve Lübnan dışında birçok başka okulda okutulmaktadır ve Lübnan'da basılmaktadır. Ve bu kitabın tam adı J Isaac'in derslerinin tarihidir. A. Alba tarafından Yakın Doğu için düzenlenen, beşinci sınıf öğrencileri için (Orta Çağ) Beyrut'taki Fransız Edebiyat Yayınevi tarafından basılan bu kitap, s. 31'de yazılmıştır, ve seyahatleri sırasında, Yahudilerin ve Hıristiyanların inançları hakkında biraz bilgi sahibi olduğu Muhammed'in başına geldi ve kırk günü denetlediğinde, ona Allah'ın onu bir Elçi olarak seçtiğine ikna eden bir vizyon belirmeye başladı. S. 32: Kur'an, öğrencilerinin o konuşurken yazdığı bir dizi nottur ve Muhammed, takipçilerine gerekirse kılıçla tüm dünyayı İslam'a karşı getirmelerini emretti.⁷³

Fransa Tarihi kitabına gelince, Guillaume W. Parlaklık dereceleri (temel sertifika) Bu abonelik, Beyrut'taki St. Joseph Kız Okulu'nda öğretilir, Ve bu misyonun Beyrut dışındaki okullarında da hiç şüphesiz yer almıştır ve konusuna da yer verilmiştir, s. 9-98 : Müslümanların dininin kurucusu Muhammed, takipçilerine dünyaya teslim olmayı ve her şeyi değiştirmeyi emretmiştir. Bu müşriklerle Hıristiyanlar arasındaki fark ne kadar büyüktür: Bu Araplar, dinlerini zorla kabul ettirdiler ve halk için savaştılar: "İslam'ı kucaklayın ya da ölün", Mesih'in takipçileri ise doğrulukları ve iyilikleriyle ruhları yerleştirdiler. Araplar bize galip gelseydi dünya nasıl bir yer olurdu? Bugün Cezayirliler ve Marakeşliler gibi Müslüman olsaydık.⁷⁴

2.8. Oryantalist Çalışmaların Olumsuz Sonuçları:

1- Oryantalizmin sonuçları üzerine bir araştırmacı şunları söylemiştir:(... Şarkiyatçılık, salt bir çalışma alanı olarak etrafını saran muğlaklığı ne ölçüde muhafaza etmiş olursa olsun, Oryantalizm'in Üçüncü Dünya'da meydana gelen tüm tarihsel gelişmelere müdahil olabilmesi ancak mümkün olmuştur, Çizgilerin bolluğu, ezilen halklara, işgalcilere ve fatihlere rehberlik edecek boyun eğme ve geri kalmışlıklarının temel

⁷³ Elba, "Tarih Muhadarat" el-Şarkül-Edna, Beyrut, s. 31, 36, 126.

⁷⁴ Giyürman Lüster, "Fransa tarihi", Birincil sertifika için, s.80-81.

teorilerini ve son olarak mezhepsel farklılıklar ve mezhepsel çekişmeler yaratmanın yanı sıra gelişmemişliklerini ve bilimleri özümseyememelerini sunar.⁷⁵

2- Sömürgecilik ve güçleri toprağı işgal ettiyse, parayı soyduysa, iyiliğı sömürdüyse ve ülkedeki yozlaşmayı yaydıysa, o zaman yeni Haçlı istilasının askeri işgalini takip eden en tehlikeli sonuçları, sivil simge yapılara ve endüstriyel yapılara duyulan hayranlıkla başlayan kültürel bağımlılıktı. İslami şahsiyetteki fikrî yenilgi ve gurur ruhunun yitimi ruhunun yeniliklere ve hakimiyete dönüşmesi Sömürgeciliğın ustalarının elinde ve onun planlarına ve müfredatına göre mezun olmuş ama onların İslam toplumuna kötü bir etki sızdı. Daha doğrusu mesele, bazı Müslümanların gerici, ilerici, gelişme ve yenilenme gibi aptalca ve kişilik kaybıyla tekrarlayıp Batı'nın deneyimlerini yalnızca İslam'a aktarmaya çalışmasının ötesine geçti. incelemeden veya ayırt edilmeden atmosfer, Ateizm ve ahlaki çöküntü yaygınlaştı, İslam düşmanlarının taklidi Batı kültürünün ve maddi medeniyetinin temellerine tam bir bağıllık halini aldı. Aslında bu taklitteki savurganlık, Batı dünyasının bazı önemsizliklerinde tamamen çözülme noktasına geldi. Şikâyet ettiği toplum ve içinde bulunduğu şartlar. Önünüzde karış karış, arşın, onlardan biri kertenkelenin deliğine girse bile girersiniz, Bu entelektüel istilanın Batı kültürünün genç Müslümanlar üzerindeki etkisi üzerinde derin etkileri oldu, çünkü sömürgecilik, askeri kampanyaları, entelektüel fetihleri ve siyasi ve ekonomik hakimiyeti ile aslında tüm İslam dünyası için bir çile oldu.⁷⁶

---

⁷⁵ Bkz. Enver el-Cundi, “*el-İslam Fi Gazvetin Cedide*” el-Meclis el-E’la lilşûn el-İslamiye, Kahira 1964, s. 34-35.

⁷⁶ Bkz. Enver el-Cundi, “*el-İslam Fi Gazvetin Cedide*” el-Meclis el-E’la lilşûn el-İslamiye, Kahira 1964, s. 34-35.

Oryantalist eserlerin bıraktığı en ciddi olumsuz sonuçlar şunlardır:

A- İslam kültür ve düşüncesinin İslam dünyasında ve Batı toplumunda çeşitli yönleriyle çarpıtılması.

B-Müslümanlar arasında din ruhunun ve akide temellerinin zayıflaması yani Müslümanlar arasında din ruhunun zayıflaması ve Müslümanlar bu kâfir yönetim ve sistemlerinin sonucuna alışmışlardır.

C- İslam dünyasında sosyal ve siyasi şartların oluşturulması.

D- Temelleri -ve aslında İslam dinini- yenilenmenin yenilikleri gibi parlak isimlerle, sloganlarla çarpıtmak.

E-Batı Hristiyan fikirlerinin yayılması ve İslam dünyasında sömürgeci askeri ve siyasi kontrol

F - İslam dünyasının, birbiriyle sık sık çekişen farklı devletlere ve ülkelere bölünmesi.

G- Avrupa aklını İslam'a karşı zehirlemek, İslam'a karşı garip ve nefret dolu bir bakış yaratmak.

3- Oryantalizm, bize kültürel bir çalışma sunmadığı kadar insani bir çalışma olmayı da başaramamıştır, çünkü dünyanın kendisine yabancı gördüğü belirli bir bölgesine karşı amansız muhalefetiyle, insan deneyimleriyle empati kuramamıştır.

3. BÖLÜM

3.1. İslam Davetinin Evrensel Olmadığına Oryantalistlerin Bakış Açısı

Bazı oryantalistler, Kur'an-ı Kerim'deki delil mahkemelerinin ayetlerini atlayarak ve Müslümanların bu konudaki fikir birliğini ve yerleşik gerçeklerle teyit edilenleri atlayarak Allah Resûlü'nün (s.a.v.) bütün insanlara olan misyonunu inkâr etmeye çalışmışlar, bu yüzden İslam ve Müslümanlar üzerine çoğunlukla kaçınarak kendilerini İslam tarihinin ve çağrı tarihinin yöneticileri olarak atamışlardır. Ancak bazıları bunu inkar etmemiştir, örneğin Lyotti Katiani'nin (İslam'ın Yıllıkları) adlı kitabında olduğu gibi. Ve « Noldeke » adlı kitabında: « Kur'an Tarihi ». Ve « Agnas Gold Zeher » adlı kitabında: « İslam'da İnanç ve Şeriat » Resûlullah (s.a.v.) bütün insanlara gönderildiğinden bahsettiler. “Will Durant”a gelince, tarihçilerin ulak göndermekle ilgili söylediklerinden bahsetmiş, ancak bir şüpheli ve kendi içinde çelişkili olanı da eklemiştir: “Fakat o (yani Hz. Arap ülkeleri sınırları dışındaki yetkisi”, bazı oryantalistler, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ile çağdaş olan prens ve krallara kitap ve mektup gönderilmesini, Bernard Lewis'in "İslam'da Siyaset ve Savaş" adlı kitabında olduğu gibi, bıraktıkları belgelerde bunların hiçbirine rastlanmadığı bahanesiyle alay ettiler ve sorguladılar. Ve başvurdukları argüman dayanıksızdır, çünkü İslami davetin doğası, evrenselliği ve kapsayıcılığı ve biyografi yazarları, Megazi ve Müslüman tarihçilerin fikir birliği, bu kitapların geçerliliği için büyük bir delildir. Müslüman anlatıcılar o kadar güvenilirlerdir ki, iddia sahipleri aksini iddia etseler bile böyle ciddi bir konuyu gözden kaçırmazlar.⁷⁷

3.2. İslami Fetihlerin Doğaçlama Ve Bir Planın Olmaması

Resûlullah (s.a.v.), Mekke-i Mükerrreme'de elindeki imkan ve yöntemlerle bu daveti tebliğ eder, kabilelerle temasa geçer, pazarlara gider, ileri gelenleri yardıma davet ederdi. Misyonun on ikinci yılında Akabe'ye ilk biat edinceye kadar. Daha sonra Medine halkı ile hicretin on üçüncü yılında Akabe'ye ikinci biat etmiş ve İslam devleti kurulmuş, böylece elçiler ve kitaplar göndermenin yanı sıra çağrıyı iletme için cihad yükünü üstlenmiştir. çağdaş krallarına ve liderlerine. Bu son yöntemin özellikleri, H.

⁷⁷ Bkz. İbn Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*”, 5/ 215-223; Tabari, “Tarih”, 3/ 247.

6. yılda Hudeybiye ateşkesinden sonra netlik kazandı. Bu kitaplar, Allah Resûlü'nün (s.a.v.) Kur'an-ı Kerim'de söylenenleri bütün insanları İslam'a dönmeye çağırarak için pratikte uyguladığını açıkça göstermektedir. Ölümüne kadar da açık olmaya devam eden açık bir plandı (s.a.v.). Onun fetihleri ve birçok bölüğü, cihat hipotezinin Allah rızası için pratik olarak uygulandığının göstergesiydi, Dini Yarımada'nın dışına yayma planı, Arabistan'ın planını gösteriyor, Halefleri, Allah onlardan razı olsun, onu takip ettiler ve bu bir fetih hareketiydi. Ebu Bekir'in (Allah ondan razı olsun) alakalı olanların ilk fetihlere katılmalarını engellemesi için aydınlanmış bir yetişkin olan çağrıyı iletmek için fetihler için açık bir plandı ve bu plan inisiyatif sağlam ve uygunsa, gecikme ülke halkının Müslümanlar ve gayrimüslim halkları için iyiye dikkatli bir şekilde sunulur.⁷⁸

Açık. Ömer ibn-i Hattab (Allah ondan razı olsun) İran'da seyahat etmekte tereddüt etti, Mısır'ın fethinde (eğer bu doğruysa), Afrika'nın fethinde ve Hindistan'ın fethinde, güdüsü bu ülkeyi İslam'ın çağrısına açma arzusundaki eksiklik değildi. Ancak bu, İslami kazanımları pekiştirme ve fethedilen şehirlerde İslam'ı yerleştirebilme, halklarının enerjilerini İslam bayrağı altında seferber etme, bu enerjileri toplama ve sonra onları doğru istikamete yönlendirme planının bir parçasıydı. Böylece bu şehirler, çağrının başladığı ve diğer ülkelere yayıldığı yeni odak noktaları haline gelsin ve bu ülkelerin halkları, Mücahidlerin yanında bir diken veya sırtlarına saplanan bir hançer olmak yerine çağrıya katkıda bulunsun. arkadan. İslam ordularının rolü, davetin önündeki engelleri kaldırmak ve yıkmak olduğundan, vaizlerin rolü kalpleri açmakla başlar. Ömer İbnü'l-Hattab, Allah ondan razı olsun, Müslümanların yöneticilerine İslam'ı genel olarak yaymaları için talimat verdi. Basra valisi Ebu Musa el-Eş'ari'ye (Allah ondan razı olsun) bir mektup yazarak cezaları uygulamasını, dünya hayatını ahirete tercih etmemesini, ahlaksızları cezalandırmada ihmalkar davranmamasını istedi. sevgi ve tevazu sahibi insanlar oluşturmak ve Müslümanların işleriyle ilgilenmek. Ve ibadetinde, yemesinde, içmesinde.⁷⁹

⁷⁸ Bkz. İbn Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*”, 5/ 215-223; Tabari, “*Tarih*”, 3/ 247.

⁷⁹ İbn Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*”, 7/93; Bkz. İbn Abd al-Hakam “*Mısır'ın Fethi ve Haberleri*” s. 85; Bkz. Al-Beladhuri, “*Futuhul-Buldan*”, s. 227; İbnü'l-Esir, “*Tarih el-Kamil*” 3/24.

Ve bilin ki, işçi Allah'a dönecektir ve eğer işçi evliyse, sürüsü evlenecektir ve eğer halk sefilse, sürüsü de mutsuzdur", İslam tarihinin olayları ve sabit metinler, İslam fetih planının varlığını ve doğaçlama yapmamayı doğrulamaktadır, Ancak birçok oryantalist, sabit doğru raporları görmezden gelmektedir, İslami fetihleri, (iddia ettikleri gibi) Ebu Bekir'in Arapları kendilerinden uzaklaştırma ve onları ganimet ve maddi çıkarlarla cezbetme arzusu olan, doğaçlama bir hareket olarak tasvir etti Bu oryantalistler arasında "Felhausen", "Bernard Lewis", "Netting", "Rome Landau", "Karl Brockelmann" ve "Claude Cahen" yer almaktadır.⁸⁰

Hipotezlerle başlayan ve savundukları teori ve varsayımlarla biten bu görüşlerden bazılarını aşağıda alıntılıyorum:

Rum Landau şöyle diyor: "Belki de Arabistan topraklarının ötesine yapılan ilk seferler, ganimet aramak için bireysel kabileler tarafından gerçekleştirilen örgütlenmemiş baskınlardı"⁸¹.

Claude Cahin, iki büyük devletin zayıflığı ile doğaçlama fetihleri birleştirerek şöyle diyor: "Ebu Bekir ve Ömer, son zamanlarda birbirleriyle savaşan Roma ve Pers imparatorluklarının varlığından haberdar olmalı ve iki halife bunu düşünmüyordu. Onları ortadan kaldırmanın ardından Müslümanlar bu iki devletin inanılmaz zayıflığını keşfettiler ve birkaç yıl içinde ilk zaferlerini elde ettiler, bu da o zamanlar bilinen dünyanın sınırlarına ulaşma hırslarını artırdı »"⁸².

Anthony Netting kendi görüşüne göre şöyle diyor: "Seferler, kasıtlı bir önlemin sonucu olmaktan çok uzak, çünkü görünüşe göre kabilelerde hüküm süren savaşçı ruh için yeni çıkışlar yaratmayı amaçlayan baskınlar olarak başladılar. onları kardeş savaşlarına girmeleri için tehdit etti"⁸³. Oryantalistlerin bu konudaki görüşlerinin bir özetini teşkil eden Filip Hatti'nin görüşü şöyledir: "Yarımadanın zapt edilmesinden sonra hükümdarlara düşen görev, iyi hazırlanmış orduları yeni ülkelere sevk etmektir. Bedevi Yaşamında Antik Zhou. Otoriteyle yetinecek hiçbir şey kalmamıştı, ancak

---

⁸⁰ el-Câhız, "el-Beyan vet-Tabiyin" 2/155; İbn Abd Rabbo'nun "el-'İkdül-Ferid" si 1/117; Bkz. Flhausen: Arap Devleti Tarihi, s. 23.

⁸¹ Bkz. Antuni Netnc, "Arapların zaferleri" Mektebetül-Encilu el-Masriye, 1974, s. 47.

⁸² Bkz. Rum Land, "İslam ve Araplar", Darul 'İlm Lilmelayin, 2. Baskı, Beyrüt, 1977, s.209.

⁸³ Bkz. Klurd Kahin, "Arapların ve İslam Halklarının Tarihi" Darul-Hakikat, Beyrüt 1972, 1/23.

istila etmek ve savaşmak için acele eden kabileleri dizginlemek zordu, bu nedenle yöneticiler kabileleri yeni yollara ve çıkışlara yönlendirmek zorunda kaldı.⁸⁴ Böylece, sadece fikrini dayatıyor, ardından Ömer İbnü'l-Hattab'ın (Allah ondan razı olsun) ifade ettiği çekinceleri ve hızlı genişleme konusundaki tereddütlerini gerekçe göstererek bir fetih planının olmadığını doğrulamak için geri dönüyor. Sonra şöyle dedi: «... Bu fetihlerin belli bir planın sonucu olarak geldiğini veya [daha önce de söylediğimiz gibi - “böyle”] başlayan dinî bir şevkin sonucu olduğunu görmüyor. Kabile üyelerinin kalplerinde köpüren savaşçı ruhu dışarı atmak için ve ahlaki olarak yoğun nüfuslu adanın dışındaki biyosfer için » . Oryantalistlerin üslubu ve çoğunda kasıtlı olarak çelişiklere düşme alışkanlıkları okuyucuyu aldatmak olduğu için, Ebu Bekir'in (s.a.v.) uyguladığı bir Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) planının varlığını kabul eden «Brockelmann » ın görüşünü aktarıyorum ve bir kelime oyunuyla şöyle diyor: « Ebû Bekir, Hz. Peygamber'in imanı vatan sınırlarının ötesine yaymak için son planını uygulayamadı, çünkü geçmişte her zaman hazır olan bu güçlerin dış faaliyetlerinden bir fırsat yaratmak zorunda kaldı. sonsuz tartışmalara adanacak"⁸⁵.

Ve pek çok Arap ve Müslüman tarihçi doğaçlama fetihlerde oryantalistlerin görüşlerini almıştır. Aydınlanmış ve akılcı planın varlığını ve bu davanın yozlaşmasını gösterdik. Arapların fetihlerle meşgul oldukları iddiasıyla ilgili olarak, Ebû Bekir (Allah ondan razı olsun) Halid ibn el-Velid'e ve 'İyad ibn Ganam'a (Allah onlardan razı olsun) yazdığı mektup ve kesin metinlere göre reddedilen çürük bir iddiadır: "Kim din değiştiren kavme halkıyla savaşır ve Allah Resûlü'nün (s.a.v.) tükenmesinden sonra İslam'a karşı kim kurulursa tükenir ve kimse sizinle işgal etmez, ben fikrimi görene kadar mazeret gösterir." Irak'taki günlere mürtet olarak tanık olmadı. Ebû Bekir (r.a.)'in Teyme'de bulunduğu sırada Halid bin Saeed bin Al-As'a yazdığı gibi: "Çevresindekileri kendisine katılmaya davet etmek ve ancak mürted olmayanları kabul etmek için". Ve Allah ondan razı olsun, bütün çalışanlarına şöyle yazdı: “Sonraki: İşlerine girdiğin kimselerin bana en sevimlisi, mürted olmayan ve mürted

---

⁸⁴ Bkz. Filip, “*Arap Tarih Yapıcıları*”, Darus-Sakafa, 1969, s.44.

⁸⁵ Bkz. Abdul'aziz Süleyman, “*İslam Halkları Tarihi*” Darül-Fikril-Arabi, Kahira (t.y), 1/90; Arap Tarih Yapıcıları, s. 58-59.

olmayanlardan ise bana en sevgili olanıdır. , sonra söz birliği ile bu konuda ittifak edin, onlardan ikramda bulunun, isteyene izin verin ve düşman cihatında mürtedten yardım istemeyin.” Mürtedler İslam fetihlerine katılmadılar, ancak Ömer ibn Hattab zamanında uzun bir yol kat ettikten sonra, Allah onlardan razı olsun, onların cihada katılmalarına izin vermeden onları cihada katılmalarına izin verdi. askeri yeterlilikleri ne kadar yüksek olursa olsun liderliği üstlenirler.⁸⁶

3.3. İslam fetihleri din savaşlarıydı.

Bazı şarkiyatçılar, “İslam fetihleri din savaşlarıydı” dediler. Yani insanları İslam dinine girmeye zorlamaktı. Dindar devlet olarak (Batı konseptinde): Tüm sürülerini - zorla da olsa- kendi dinlerinde ama dini doktrinlerinde dindar kılmak için din savaşları yürütüyordu ⁸⁷. Çünkü din ile devlet arasında birleşmiştir. Bucak, devletin bileşenlerinden biridir. Davetin önündeki engel ve engelleri kaldırmaya çalışan cihat kavramı ile insanların İslam'a geçmesi arasında ayırım yapmadılar. Bu davadaki açıklamalarını şöyle özetliyorum: “Müslümanlar iman ehlidir, fakat körü körüne bağnazlığa başvurmuşlar, baskı ve zorlama ile insanları kendi ilkelerine tabi kılmışlar, kan ve zulüm denizlerine dalmışlar ve Bir elde Kur'an, diğer elde kılıç”⁸⁸.

Ve bu fikre odaklananlardan; Sediü, Miur ve Nippur. Muir, Niebuhr'dan şu sözleri alıntılıyor:

"İslam'ın bekası için, saldırgan planına devam etmesi ve tüm insanları İslam'a sokmak ya da en azından küresel hâkimiyetini genişletmek için talep ettiği şeyi kılıcın keskin bir şekilde uygulaması gerekiyordu, ancak herhangi bir dinin İslam'a meyletmesi kaçınılmazdır. Müntesipleri hayatının herhangi bir döneminde savaşa teşvik eden İslam'da olduğu gibi, ancak Müslümanların çağrışı zorla yaymayı amaçladıkları veya

---

⁸⁶ Bkz. *et-Taberi* 3/347, 388; İbn Asaker, “*Şam Tarihi*” 1/222.

⁸⁷ Bkz. Lusrub studard, “*Hazirül-‘Alemil-İslami*” el-Matba’atûs-Selefiye, Kahire 1343, 1/ 70, 2/ 526-530.

⁸⁸ Bkz. Sidio, “*Arapların Genel Tarihi*” 133; Seyyid Emir Ali, “*İslam'ın Ruhu*”, s. 94-95; Necib el-Kilani, “*İslami ve Karşı Güçler*”, s. 126; Abd al-Moneim Majid, “*Emevi devleti*” 1/162. 39

diğerlerinden daha saldırgan oldukları iddiası tamamen reddedilmesi gereken bir iddiadır. »⁸⁹. Böylece, fikirlerin manipölasyonu bu sözlerde kendini gösterir.

Gerçek şu ki, Oryantalistlerin bu konudaki açıklamaları, eskiden farklı görüşlere yayıldığı için çelişkili ve çelişkiliydi, bu yüzden bazılarına cevap verdiler ve bu iddiayı reddedenler arasında "von Kremer", "Gustave Le Bon" da vardı. ", "Franz Rosenthal" ve "Toinbee"⁹⁰. Von Kremer şöyle demiştir: "Müslüman Araplar savaşlarında güzel ahlak timsali idiler, bu yüzden Resül onlara keşişleri, kadınları, çocukları ve körleri öldürmeyi tıpkı çiftlikleri yıkmayı ve ağaçları kesmeyi yasakladığı gibi onları da yasaklamıştır. . Müslümanlar yaptıkları savaşlarda bu emirleri son derece hassas bir şekilde yerine getirmişler, mukaddesleri ihlal etmemişler, çiftlikleri yağmalamamışlar ve Romalılar onları zehirli oklarla vururken, düşmanlarıyla suçu suça değişmemişlerdir. ve köylerin yağmalanması ve ateşe verilmesi Roma ordularının ilerleyişlerinde ve geri çekilmelerinde uyguladıkları bir uygulamaydı. Müslümanlara gelince, onlar ahlaklarını korudular. En iyisi, buna hiç kalkışmadılar ».

Ve "Gustave Le Bon" Müslümanların nasıl insanları İslam'a zorlamadıklarını sunumunda gerçekten yetkindi ve İslam'ın sadece davetle yayıldığını gösterdi⁹¹.

Aslında kaynaklarımız, Müslümanların kimseyi İslam'a dönmeye zorlamadıkları, Cenâb-ı Hakk'ın emrini yerine getirdikleri konusunda hiçbir şüphe bırakmayan belgelenmiş metinlerle bizi gözden kaçırmamıştır: (Dinde bir zorlama yoktur, tirana inanmayan ve Allah'a inanan köleliğin kaldırılmasının doğruluğunun, en ayrılmaz tutuşu kavradığı ve Allah'ın Her Şeyi Bildiği gösterilmiştir. İnsanların İslam'a olan talebine gelince, bunun nedeni İslam'ın kendisinde hissettikleri, yani büyük nimet ve ona dokundukları zamandır. Müslümanlar ahlakla yaratılmıştır. ⁹²

---

⁸⁹ Bkz. Syed Amir Ali, "Ruhül-İslam" Darul-İlm lilmelayin", Beyrüt 1961, s. 94-95.

⁹⁰ Bkz. Ray Toynbi, "modern tarihsel yöntemi", s.87; Effat el-Şarkavi, "İslam Medeniyetinin Felsefesinde", s. 311-312.

⁹¹ Enver el-Cundi, "İslam ve Tarih Hareketi", Dar el-Kitab el-Lübni vel-Masri, Kahire-Lübnan 1980, s.83.

⁹² Ruzintal Franz, "Müslümanlar Arasında Tarih İlmî", Çeviren: Salih Ahmed el-‘Ali, Müessesetür-Risale 2. Baskı, 1403- 1983 , s.46.

İslam ve onun hükümlerine, emirlerine ve yasaklarına uymak. Ve bunu pratik uygulamada çağrıyla yerine getiren liderlerde ve askerlerde hissettiklerinde, duruşları dünya tarihinin bildiği en asil duruşlarıyla ayırt edildi. Halifeler ve komutanlar askerlerine Allah'tan yardım istemeyi, Allah'tan korkmayı, ahireti dünyaya tercih etmeyi, cihatta samimi olmayı, amelde Allah'ın rızasını gözetmeyi ve günahlardan sakınmayı öğütlerlerdi, Milletleri ve fertleri insanlara kulluk etmekten kurtarıp, insanların Rabbine kulluk etmeye, dünya darlığından ahiretin genişliğine, dinlerin zulmünden İslam'ın adaletine sevk etme konusunda kesin ve acil bir arzuları vardı.⁹³

Askerlerinin başındaki Müslümanların liderleri cihat savaşlarında ilk şokları yaşadılar ve bunların büyük bir kısmı şehit edildi, örneğin: Al-Muthanna bin Haritha Al-Şaibani⁹⁴ ve yedi Müslüman liderle köprü gününde dört çocuğuyla şehit olmak için acele eden Abu Obaid Al-Thakafi⁹⁵, İkrime bin Ebi Cehil⁹⁶, Dirar bin Al-Azvar⁹⁷ ve Al-Nu'man bin Mukrin Al-Muzani⁹⁸, Allah hepsinden razı olsun.

Liderler cihadın en güzel örnekleriydi, bu yüzden İslam askerleri için rol modelleriydiler, örneğin: Ebu Ubeyde Amer bin Al-Carrah - Ümmet emini⁹⁹, Şarhabil bin Hasna¹⁰⁰, Muadh bin Cabal¹⁰¹, Huzaifa bin Al-Yaman¹⁰², Amr bin Al-Aas¹⁰³, Al-

---

⁹³Bkz. Lubin Custaf, “*Arap Medeniyeti*”, Çeviren: ‘Adil Zi’iter, Daru İhya el-Türas el-‘Arabi, 3. Baskı, Beyrut 1399- 1979, s. 162, 169-170.

⁹⁴ Bakara Suresi: 256. Ayeti.

⁹⁵ Bkz. Ebu Bekir (Allah ondan razı olsun) Cund el-Şam'a hitaben: el-Tabari 393/3, Halid b. el-Velid ve İyad b. Ganam'ın kitabı: el-Tabari 372/3 ve 'Ömer ibn el-Hattab'dan Sa'd ibn Ebi Vakkas: el-'Akd el-Ferit 117/1.

⁹⁶ Köprü savaşında, El-Buveyb savaşında aldığı yaralardan sonra şehit oldu. [tarih 2/303'te tamamlandı]

⁹⁷ Bkz. *el-Kamil fit-Tarih*, 297/2-303.

⁹⁸ Bkz. *Soyluların Biyografileri* 323/1.

⁹⁹ Bkz. *Soyluların Biyografileri* 315/1.

¹⁰⁰ Bkz. *Soyluların Biyografileri* 356/2.

¹⁰¹ Bkz. Zehebi, “*Siyer A'lam en-Nubela*”, 1/5.

¹⁰² Bkz. Zerkali – A'lam 3/159.

¹⁰³ El-Hazrec'ten Muadh ibn Cebel (r.a.) ümmetin helal ve haram konusunda en bilgili olanıydı ve Peygamber Efendimiz (s.a.v.) döneminde Kur'an'ı derleyen altı kişiden biri bütün sahneler şahit olmuş, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Tebuk Savaşı'ndan sonra onu Yemen halkı için hâkim ve rehber olarak

Zubayr bin Al-Avvam¹⁰⁴, Al-Kahaa bin Amr Al-Tamimi¹⁰⁵, Asim bin Amr Al-Tamimi¹⁰⁶, Yezid ibn Ebi Süfyan¹⁰⁷, İyad ibn Ganam¹⁰⁸, Haşim el-Merkal¹⁰⁹, Sa'd ibn Ebi Vakkas¹¹⁰, Utbah ibn Gazvan¹¹¹, el-Ahnaf ibn Kays¹¹², Abdullah 'Aamir)¹¹³

ve daha birçokları, İslam okulundan doğan ve Kur'an-ı Kerim sofrasında Allah Resûlü (s.a.v.) tarafından ve dindarlık ve iyi işlerin himayesinde yetiştirilen tüm liderlerden memnun kaldılar, böylece asalet, cesaret, hürmet ve dindarlığın harika örneklerini ortaya koydular. Onların etkisi, İslami fetihlerdeki zafer faktörlerinde ve çağrıyla açık ülkelerin sakinlerine iletmede büyüktü. Hz. Peygamber (s.a.v.) Hz. Peygamber'in (s.a.v.) İslam'ın ilk belirleyici muharebesi olan 2. Badr Savaşı'ndan sonra, askerlerin

---

göndermiştir. Sonra Fetih-i Şam'da Ebu Ubeyde (r.a.) ile birlikteydi. Ebu Ubeyde, Emmaus vebasında ölümünden sonra Şam valisi olarak onun yerine geçti ve Ömer onu onayladı ve o yıl öldü. (Emmaus'un Vebası). Hz. Ömer'in sözlerinden şöyle der: "Mu'adh olmasaydı, yaşı yok olurdu ve bilgisini not ederdi [el-Zarkali 7/258; el-Dhahabi'nin Sahaabe'yi ayırt etmesinde el-Dhahabi; el-Dahabi: Sir al-'Ulam al-Nubala' 1/443].

¹⁰⁴ el-Absi, Peygamber Efendimizin (s.a.v) münafıklardaki sırrının sahibi, şehirlerin koruyucusu ve orada öldü, bayraklar el-Zarkali'den razı olsun, 171/2;

¹⁰⁵ Amr ibn al-As es-Sahmi al-Karaşi, Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra İslam'ı kabul etti. Elçi döneminde Al-Salasil Savaşı'na önderlik etti, Allah onu kutsasın ve ona barış versin. [Bkz. Zehebi: Siyer A'lem en-Nubala', 54/3].

¹⁰⁶ Zübeyr bin El-Avvam, Allah ondan razı olsun, cennet müjdecilerindendi, Mısır ve Afrika'nın fetihlerine katıldı. [Bkz. Zehebi: Siyer A'lam en-Nubala', 1/41].

¹⁰⁷ İslam öncesi ve İslam'daki Arap şövalyeleri ve kahramanlarından biri olan El-Kahaa bin Amr El-Tamimi ve Yermuk ve Kadisiye'ye şahitlik eden ashabı. Ve Kufe'de yaşadı. Ebû Bekir: "Orduda Ka'haa'nın sesi bin kişiden daha hayırlıdır" dedi. [Al-Alam: Yazan Al-Zarkali 5/202]

¹⁰⁸ Asım, El-Kahaa'nın kardeşidir ve kardeşiyle birlikte Irak savaşlarına katılmıştır.

¹⁰⁹ el-Taberî, "tarîh" 397/3.

¹¹⁰ "el-Bidaye ven-Nihaye" 7/7.

¹¹¹ Duhan Suresi: 25-28. Ayetler.

¹¹² el-Taberî 366/3; İbn Kesîr: "el-Bidaye ven-Nihaye" 396/6.

¹¹³ İbn Hacer, "Sahabeleri ayırt etmede yararlanma" 204/7; ormanın aslanı 388/3; altın: soyluların biyografileri 18/3; Halife bin Hayyat, s. 166. 20

Allah ile bağıını güçlü tutmak ve güveni güçlendirmek için Enfal Suresi olan toplantıda Cihad Suresi'ni okumasını emrettiği sünnettendir. Yüce Allah'ın zaferiyle. ¹¹⁴

Hicretin 12. yılında Halid bin Velid Hira'yı fethettiğinde Fetih namazını sekiz rek'at kıldı ve selâm vermedi, Ve Saad bin Ebî Vakkas, Perslerin başkenti Medine'yi fethettiği zaman, Eyvan Hüsrev içeri girdi ve fetih namazını sekiz rek'at bir selâmla kıldı¹¹⁵ Ve şöyle okudu: "Onlar geride nice bahçeler, pınarlar, ekinler, değerli bir yurt ve içinde meyveler olan bir nimet bıraktılar. Biz de onları başka insanlara vasiyet ettik." .Ve Hıristiyanlaşmış Araplar, Persler ve Romalılar ile Irak'taki günlerin en ünlü savaşlarından biri olan Farz Savaşı'ndan ve zaferden sonra İslam ordusunun geri dönmesinden sonra Halid bin Velid, Asım'a emir verdi. bin Amr Al-Tamimi'yi orduya katılmaya davet etti ve araba kullandığını gösterdi ve Yüce Allah'ın nimetlerine şükrederek Hac yaptı. Ordudan yokluğu kolaydı ve ordunun sonuncusu, onu yerleştiren arabanın sahibiyle görüşene kadar Hira'ya ulaşmadı, bu yüzden birlikte ilerlediler ve kimsenin bundan haberi yoktu ve Ebu Bekir , Allah ona rahmet etsin, sonrasına kadar bilmiyordu, bu yüzden ona kızdı ve yaptığından geri dönmemesini emretti¹¹⁶. Abdullah bin Amer ise H. 31 yılında Horasan'ı fethedip Yezdigirt'i öldürüp İran devletine tamamen son verince Nişabur'dan ihrama girerek Allah'a verdiği nimetlere şükrederek hac yaptı. Hz. Osman (Allah ondan razı olsun) bunu suçladı, çünkü başkalarına örnek olacağından ve diğer Müslümanlara zorluk çıkaracağından korktuğu için Horasan'dan mahrum bırakılmaktan nefret ediyordu. ¹¹⁷

Müslüman liderler zaferlerini böyle kutlarlar.Dünya liderlerinin tarihinde buna benzer bir şey var mı? Allah'ın Resulü'nün (s.a.v.) örneğine uyun, alçakgönüllülükle ve Allah'a şükredin ([1]). Ve bu liderler, güvenlik ve dönüş zamanlarında askerlerinin arkasında yürür, onlara karşı nazik davranır, her şeyi taşır ve zayıfları görevlendirirlerdi. Liderler her şeyden önce İslami savaş ilkelerini tam olarak uygulayan vaizlerdi. Gerçek şu ki Müslümanlar, diğer ülkelerin yaptığı gibi savaş

---

¹¹⁴ Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'ye fatih olarak girdiğinde olduğu gibi. [Bkz. İbni Kesir: "el-Bidaye ven-Nihaye" 4/292, heybeye neredeyse degecek kadar beddua etseler bile.

¹¹⁵ Tevbe Suresi: 29. Ayeti

¹¹⁶ Taberi, "Tarihli", 3/344, 345, 377.

¹¹⁷ Taberi , "Tarihli", 3/399.

değil, Allah yolunda cihat ediyor, savaşmadan önce düşmanlarına iki şeyden birini sunuyorlardı: İslam ya da haraç. ¹¹⁸

İslam'a, sahip olduklarına sahip olan Müslümanların kardeşi olduğunu ve ona borçlu olduklarını ve savaştan önce cizyeyi reddeden ve cevap veren herkesin aşağılamak veya gençleşmek zorunda olmadığını, Müslümanların nezaretinde onurlu bir şekilde ülkesinde kaldığını, ancak haraçı kabul edene kadar savaşan gençtir, bu da İslam'ın hükümlerine boyun eğmektir. İmam el-Şaifâi şöyle buyurmuştur: "Bir takım âlimlerin şöyle dediğini işittim: Küçükler İslam tarafından yargılanmalıdır"ve Yüce Allah'ın sözlerindeki yüce ayetin içeriği de budur: "Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve âhiret gününe îman etmeyenlerle, Allah'ın ve Resûlü'nün haram kıldığını haram saymayanlarla ve hak dîni edinmeyenlerle, boyun eğip kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın". ¹¹⁹

Dolayısıyla Müslüman liderlerin yapmaya başladığı ilk şey şuydu: İslam'a davet. Aşağıdakiler de dahil olmak üzere bunun birçok örneği vardır:

Halid bin Velid'in Hire halkına yaptığı çağrı. Onların ileri gelenleri ona çıktıklarında. Onlara: "Ben sizi Allah'a ve İslam'a davet ediyorum" dedi. ¹²⁰

Hatta ona "dine girenlerin ödülünün öncekiler gibi ve daha iyi olduğunu" söyledi. Bu çağrının sonucu olarak Müslüman olup Müslümanlarla birlikte savaştı ve o gün şehit oldu (Allah ona rahmet etsin). ¹²¹

Belirleyici savaşlarda Müslümanlarla diğerleri arasında geçen müzakereler buna şahitlik etmektedir. Kadisiye, Yermuk, Ajnadayn, Babil, İskenderiye, Nahavend ve Celavle müzakereleri gibi. El-Kadisiye'de elçiler, Saad bin Ebî Vakkas (Allah ona rahmet etsin) ile Pers lideri Rüstem arasında tereddüt ettiler. Rüstem, Saad'dan ashabından bazılarını kendisine yönlendirmesini istedi, bunun üzerine Muğire bin Şu'be'yi (Allah ondan razı olsun) gönderdi ve o da yatağına gitti ve üzerinde oturuyordu. Al-Mughirah, onunla yatağına oturmak istedi (Perslere eşitliği öğretiyor),

---

¹¹⁸ Al-Beladhuri, "Fütühül büldan" thk. Abdullah Enis eltida', Müessesetül-Ma'arif, Beyrüt, s. 75.

¹¹⁹ İbn Tabataba, "padişah edebiyatını gurur" Daru Beyrüt, 1389-1999, s.77

¹²⁰ İbn Abd al-Hakam, "Mısırın Fetihleri", Mektebetül-Müsena, Bağdat 1920, s. 59-61.

¹²¹ İbn Abd al-Hakam: Mısırın Fetihleri, s.61.

ancak bilezikler bunu yapmasına engel oldu. Görüşmelerin ardından el-Mughira şunları söyledi: »Allah bize Peygamberini gönderdi, Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun, biz de onun cevabından memnun kaldık ve ona uyduk ve bize, dinimize karşı çıkanlarla cizye vermeleri için savaşmamızı emretti ve biz de davet ediyoruz. Allah'a ibadet edin ve O'nun Peygamberine iman edin, Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun, aksi halde kılıç bizimle sizin aranızdadır ». ¹²²

Rüstem, "Biz hepinizi öldürene kadar güneş ve ay , yarın doğmayacak" dediğinde.

El-Muğire dedi ki: "Allah'tan başka hiçbir güç ve kudretin yoktur." , Ve onu terk etti.Rüstem, kendisine cihat hedeflerini gösteren bir dizi Müslüman elçiyle tanışmıştı ve Müslümanlardan ve onların sağlam cevaplarından etkilendi. Hatta ashabına şöyle dedi: "Bakın, bu insanlar doğru ya da sahte olmaktan özgür değiller ve eğer yalancılarsa, o zaman bazı insanlar sırlarını bu şekilde saklarlar ve hiçbir şeyde farklılık göstermezler ve sırlarını saklamak için bir antlaşma yapmışlardır, böylece hiçbiri sırrını ifşa etmesin, çok güçlü ve güçlü bir halk için. Ve eğer samimiyseler, o zaman bunlar onların ayakkabılarının ayağa kalkması değildir", Ve H. 20 yılında Mısır'daki Babil Kalesi müzakerelerinde, (Allah ondan razı olsun)Amr ibn el-As, uzlaşmaya varmak için Mukavkıs'ın habercilerini kabul etti ve Amr, şahit olmaları için onları iki gün yanında tuttu. başarılı bir tebliğ yolu olan Müslümanların İslami hayatı. ¹²³

Sonra onlara dedi ki: "Bizimle sizin aranızda üç şeyden başka bir şey yoktur: İslam'a girmek.", Bizimle kardeş olursunuz, bizde olan sizindir, bizim olan da sizdedir, eğer reddederseniz, ister haraç verin, ister savaşın, ta ki Allah bizimle sizin aranızda hükmedinceye kadar ve O, hükmedenlerin en hikmetlisidir." El-Mukokas heyeti ona döndüğünde şöyle dediler: "Bazı insanlar gördük, ölüm onlar için hayattan daha değerlidir ve alçakgönüllülük onlar için yükselmekten daha değerlidir, hiçbirinin bir arzusu ya da doyumuzluğu yoktur, tozun üzerinde otururlar ve prensleri onlardan biri olarak, yaşlıların bildikleri gibi, ya da aralarındaki efendi köleden daha fazladır ve eğer duaya katılırsa ve kimse geride kalmazsa, uzuvlarını suyla yıkarlar ve dualarında

---

¹²² İbn Abd al-Hakam, "Mısırın Fetihleri", Mektebetül-Müsenâ, Bağdat 1920, s. 59-61.

¹²³ Bkz. El-Vakidi "El-Megazi" 2/757 ve buna şehzadelerin emri denir. Ve bkz. Ebu Bekir'in vasiyeti, İbn Asaker, 225 226

alçakgönüllü olurlar", Müslümanların İran'dan ayrılışları ve ilerlemeleri sırasında, Ebu Musa el-Eş'ari (Allah ondan razı olsun) Müslümanların başında « örtbas etmek » için yürüdü bunun üzerine Pers komutanı « Siya » kendisiyle birlikte Esbahan'dan çıkan cumhurbaşkanlarını çağırdı ve İslam'a girmelerini tavsiye etti. Bu yüzden bileziklerin onunda Shiroeh'i İslam'a dönmeleri şartıyla Ebu Musa'ya yönlendirdiler. ¹²⁴

Bu yüzden bileziklerin onunda Shiroeh'i İslam'a dönmeleri şartıyla Ebu Musa'ya yönlendirdiler. Sonra Şirvey Ebu Musa'ya yaklaştı ve şöyle dedi: "Biz senin dinini arzuladık, bu yüzden seninle Arap olmayanlarla savaşaacağız ve Araplardan herhangi biriyle savaşmayacağız ve Araplardan herhangi biriyle savaşsak, bunu yapmamızı engelleyeceksin ve istediğimiz yere gideceğiz ve senden istediğimiz gibi olacağız ve vermenin gözetimiyle bizi takip edeceksin ve senden üstün olan prens bunu yaparak bizi tutacak." ¹²⁵

Sonra Ebu Musa şöyle dedi:

"Aksine, bizde olan sizin, bizim de borcumuz sizdedir." "Memnun kalmadık" dediler. Ebu Musa, Allah ondan razı olsun, Omar ibn Al-Hattab'a yazdı. Ömer ona şöyle yazdı: "Onlara istediklerini ver." Böylece İslam'ı benimsediler ve onunla birlikte Tuster kuşatmasına tanık oldular. Bunun üzerine Ebu Musa onlara yazdı. Ömer ona şöyle yazdı: "Musibetin musibetine göre, Araplardan herhangi birinin alabileceğinin en iyisini ve fazlasını vermek için onlara katılmak." Bunun üzerine iki bin iki binde yüz tanesini, iki bin beş yüzde altı tanesini farz kıldı. ¹²⁶

Bu, Müslüman liderlerin ve vaizlerinin insanları İslam'a döndürme konusundaki heveslerini gösterirken, onlara yol gösterme umuduyla onların koşullarına cevap verdiler. Müslüman liderler ve yöneticileri, fethedilen ülkelerin halkına İslam'ın emrettiği ve talep ettiği adaleti uygulamışlar ve en güzel örneklerini sergileyen halifelerin emirlerine uymuşlardır. Bunun üzerine Ebû Bekir (r.a.), Müslüman

---

¹²⁴ el-Tabari, "Tarih", 3/90 – 91.

¹²⁵ Bkz. El-Vakidi, "el-Megazi", 2/757.

¹²⁶ İbn el-Esir, "el-Kamil Fit-Tarih", 2/277.

ordusuna önderlik eder ve Mu'te ordusu için Peygamber (s.a.v.)'in emri doğrultusunda onlara nasihat eder¹²⁷.

Bunlardan Yezid bin Ebi Süfyan'a vasiyetinde, Allah ondan razı olsun: « . O halde Allah'tan korkun, çünkü o, sizin dışınızdaki gördüğünüzü batından da görür ve Allah'a en yakın olan insanlar O'na en sadık olanlardır ve Allah'a en yakın olan insanlar O'na en yakın olanlardır.

Onun çalışmasıyla ve ben size Halid'inişini emanet ettim, bu yüzden sizden ve cehaletin yükünden, akının, çünkü Allah ondan nefret eder ve halkından nefret eder ve eğer askerlerinize karşı gelerseniz, o zaman onların en iyi arkadaşlığını yapın ve onlara iyilikle başlayın ve onlara söz verin ve eğer onlara vaaz vererseniz, o zaman özetleyin.¹²⁸

Çok söz bir kısmını unuttur da kendini düzeltirse, halk seni düzeltir, içinde rükû ve secdesini ve tevazuunu tamamlayarak onun vakitlerine dua eder. Ordunun zenginliği ve senin gibilerin konuşmasına mani olur onlara. Ve onların sözlerinden mesul olun ve işlerinizi karıştıran sırrınızı halka açıklamayın, onlardan kendiniz hakkında bilgi edinin ve eğer onu velilerinden habersiz bulursanız, ona iyi davranın ve karşılıksız cezalandırın. aşırıya kaçmayın, geceleyin aralarına uyun ve ilk vardiyayı öncekinden daha uzun yapın çünkü gündüz yakın olduğu için daha kolaydır ve lâyük olanın azabından korkmayın ve kendinizi kaptırmayın onunla ve acele etme Ve onun topunu alma ve ordunun halkını görmezden gelme ve onu bozma, onları gözetleme ve onları ifşa etme ve sırlarını insanlara açıklama Onların alenîliği ile yetin, ahmaklarla oturma, siddik ve sadakat ehli ile ve toplantının en doğrusu ile otur, korkak ve korkak kimselerle olma ve hıyanetten sakın, çünkü o, Fakirliği yaklaştırır. Zaferi geri çevirir ve ambarlara kapanan bir topluluk bulursun, artık onları bırak ve ne için kendilerini kilitleseleler”¹²⁹.

---

¹²⁷ İbnü'l-Esir, “*el-Kamil fi et-Tarih*” 2/277.

¹²⁸el-Taberi, “*Tarih*”, 4/106; el-Bidaye ven-Nihaye, 7/109.

¹²⁹ Cemil Abdullah el-Masri, “*Eser Ehlil-Kitap*” Mektebetüd-Dar, Medine 1410-1989, s.435.

İbnü'l-Esir, bu emri şöyle tefsir eder: "Bu, emirlerin en hayırlısı ve emir sahipleri için en faydalı olanıdır."¹³⁰

Böylece liderler İslam'ın çağrısını taşıdılar ve kimseyi zorlamadan onu tebliğ etmeye en hevesli insanlar onlardı. İskenderiye'nin fethi bağlamında Amr ibn el-Aas'ın (Allah'ın rahmeti üzerine olsun) anlattıkları komiktir. Ondandır olan, esirlerin en hayırlısı idi, bu yüzden kim İslam'a girerse, Müslümanlar için bir kardeşi vardı ve Müslümanlar, bir esir Müslüman olduğunda fetih tekbiri gibi tekbir alırlardı. Hristiyanlığı seçer de onu kendilerine teslim ederler ve ona cizye farz kılınırsa, Müslümanlar, sanki onlardan bir adam onlara çıkmış gibi korkuya kapılırlar. Amr bin Al-Aas'ın ordusunda bulunan Ziyad bin Jaz Al-Zubaidi de şöyle dedi: "Onlarla işimiz bitene kadar sebat buydu." Ve o, Ebû Meryem Abdullah bin Abdurrahman ile beraber getirdiklerimiz arasına girdi, biz de onu durdurduk, biz de ona İslam'ı ve Hristiyanlığı, babasını ve Hristiyanlardan kardeşlerini teklif ettik, o da İslam'ı seçti, biz de onun için yas tuttuk. biz, babası, annesi ve kardeşleri onun üzerine atladılar, hatta onun için giysilerini yırttılar, sonra bugün gördüğümüz gibi bizim reisimiz » Yani Zübeyd Zübeyd'e onbaşı oldu!! .¹³¹

Bu, insanlara baskı veya inatçılık olmadan rehberlik etme ve söylediklerini okuma konusundaki aşırı istekliliktir « Saviris Bin Al mukaffa» Hristiyan İslami fetihler hakkında, Müslümanların yönetimi ile Romalıların yönetimi arasındaki farkı görmüştür. Müslümanların gölgesinde gayrimüslimlerin güzelliğini gördü, Ortodoksluğun iyi işlerinin büyüdüğünü ve bağları koparsa halkların genç buzağılar kadar neşeli olduklarını ve annelerinin sütünü çağdırdıklarını "söylüyor"¹³².

Ve Nasturi pengueni "Joshua Yav"ın, İran Başpiskoposu "Simon"a yazdığı, Kitap Ehli'nin İslam'a geçme telaşını ve kalbini kıskançlık ve kıskançlıkla yiyip bitirdiği için pişmanlık duyduğu mesajını okuyun:¹³³

"Evlatlarını kaybeden baba, senin çocukların nerede? Kılıca, ateşe, işkenceye tanık olmadığı halde Merv'in büyükleri nerede?" . . Yazık, yazıklar olsun, bu binlerce

---

¹³⁰ Haraç demek.

¹³¹ *Eser Ehlil-Kitap*, s. 435.

¹³² *et-Taberi* 3/343

¹³³ *Taberî* 4/171

Hristiyan Hristiyan için, onlardan biri bile kendini Rab'be kurban olarak sunmak için ortaya çıkmadı ve hak din uğruna kanını dökmeyi¹³⁴ Kerman'ın ve tüm İran'ın tapınakları nerede? . . Ve Allah'ın Sultan olduğu Araplar, sizin ne üzerinde olduğunuzu görüyorlar ve sizin de bildiğiniz gibi, ilmin hakkıyla aranızdalar ve buna rağmen Hristiyan inancıyla savaşmıyorlar, aksine savaşıyorlar. dinimize sempati duyun, rahiplerimizi ve Rabbin evliyalarını onurlandırın ve onlar kiliselere ve manastırlara lütufta bulunuyorlar, peki sizin kavminiz neden bu Araplar uğruna Pass halkının dinini terk etti? Ve bu neden Arapların, Maro'nun kendilerinin beyan ettiği gibi, onları dinlerinden ayrılmaya zorlamadıkları, bunun yerine, ticaretlerinin bir kısmını onlarla yapmakla sınırlayarak, onu güvende tutmaya söz verdikleri bir zamanda oldu, Korunmuşlar, eğer öyleyse, Müslümanların başkalarını İslam'ı kabul etmeye zorlaması nerede? . Güzel örnek ve muamele ve İslam'ın hükümlerinin uygulanması, insanları İslam'a girmede hızlandırdı ve halifelerin emirleri, liderlere ve valilere, ülke halkına iyi davranmaları için peş peşe geldi.¹³⁵

Ebu Bekir, Halid'e Pers halkından ve uluslar arasından onların mülkiyetinde olanlardan oluşmasını emretti, bu yüzden Halid Irak'taki köylüleri onayladı ve Dahakin zamanında serf olduktan sonra toprakları onların toprakları oldu. Benzer şekilde, Sa'd ibn Abi Vakkas (Allah ondan razı olsun) Bahrsir köylülerini ele geçirdikten sonra İran'da yaptı ve Ömer ibn el-Hattab'a bu konuda yazdı. Sa'd onları İslam'a çağırdıktan sonra serbest bıraktı ve onlar da cizye dışında reddettiler.¹³⁶

Hicretin 22. yılında Ömer bin Hattab -Allah ondan razı olsun- döneminde Ahnaf önderliğinde Horasan'ın fethi sırasında Taberî şöyle demiştir: "İran halkı Ahnaf'a geldi. , onunla barıştı, onunla bir sözleşme yaptı ve o hazineleri ve parayı ona verdi ve içinde buldukları en iyi duruma göre ülkelerine ve paralarına çekildiler. eğer ellerinde olsalardı, ancak Müslümanlar onları yerine getirir ve onlara karşı daha

---

¹³⁴ *et-Taberi* 3/350 352.

¹³⁵ *al-Taberi* 4/168; *el-Bidaye ven-Nihaye*, 7/70 ve Dicle'nin batısındaki Al-Madaen yakınlarındaki Bağdat'ın dış mahallelerinden Behr Sir Yakut - Mu'jam Al-Buldan 1/515].

¹³⁶ Brockelmann: *İslam Halkları Tarihi*, 1/93; Claude Cahen, s. 24; Bernard Lewis: *Tarihte Araplar*, s. 52; Will Durant, s. 13/72; Maurice Lombard: *Tarihsel Coğrafya*, s. 16

adaletli davranırlardı, bu yüzden sevindiler »; İslamiyet seçkin ve harikulade bir konum almıştır, İslam devletinin alt bölümü müslim ve gayrimüslimleri içine alır ve her birinin hak ve görevleri vardır ve bu hak ve vazifeler çerçevesinde inançların farklılaşmasına imkan vermiştir. Bu, Batılıların dini hükümetine benzemez.¹³⁷

3.4. Oryantalistlerin Milli Ve Ulusal Yoruma Bakışı

Birçok oryantalist, İslam fethinin ve kolaylığının faktörlerinden birinin « Şam, Irak ve Mısır'da Arapları ırklarının Arapları olarak gören varlığının, onları Romalıların ve Perslerin eski yöneticileriyle ilişkilendirmeyen şeyin » olduğunu belirtmiştir. Bu fetihleri şöyle değerlendirdiler: "Doğu ile Batı arasındaki çatışmalar dizisinden, Yakın Doğu yüce ihtişamını yeniden kazandı"¹³⁸.

Bir dizi çağdaş Arap ve Müslüman tarihçi bu görüşleri benimsemiştir

Bu, sonuçları nedenlere ve nedenleri sonuçlara dönüştürdüklerinden, gerçeklerin (çoğunlukla) kasıtlı olarak tersine çevrilmesidir. Doğru kaynaklar. Şam, Irak ve Mısır'daki muzaffer Arapların, çağrı karşısında ve Müslüman fatihler karşısında ilk sırada yer alan ve onlarla yüzleşen ve tıpkı onlar gibi ilk şokları alan kişiler olduğu konusunda hemfikirdir. Persler ve Romalılar tarafında savaştı.¹³⁹

İslam ordularının en çetin muharebelerinden olan Irak'ın ilk muharebelerinde, muzaffer Araplar mücahitlerle karşı karşıya gelirler ve onlar, "Araplarla savaşmayı en iyi Araplar bilir" derlerdi¹⁴⁰. Kûfe ahalisinden o günlerin insanların Muaviye'yi tehdit ederek şu sözlerle tehdit ettiklerine dair, bu savaşların yoğunluğuna dair hiçbir delil yoktur: "Muaviye ne dilerse, biz Zatü's-Selasil'in sahipleriyiz ve onlar, ondan öncekini hor görerek, onunla farz arasındakini, zikrettikleri şeye sonra diyorlar."¹⁴¹.

---

¹³⁷ el-Taberî, 3/ 376.

¹³⁸ el-Taberî, "Tarih", 3/ 343; el-Kamil fit-Tarih, 2/384.

¹³⁹ el-Taberî, "Tarih", 3/366, 407; el-Tareeh'te el-Kamil 400/2. Aradaki fark Basra ve Yamamah arasındadır. Burada Şam, Irak ve Fırat'ın doğusundaki adanın sınırları Romalılar, Araplar ve Perslerle buluşmuş, Halid (Allah ondan razı olsun) onlara çok şey yüklemiştir [Yakut Ülkeler Sözlüğü 243/1-244].

¹⁴⁰ el-Tabar "Tarih", 3/ 348.

¹⁴¹ el-Taberî, "Tarih", 3/352; İbn el-Esir, el-Bidaye ven-Nihaye, 387/6.

Arap Yarımadası'ndaki irtidat hareketini ortadan kaldırdıktan sonra, Bekir bin Vail'in bir kısmı kaçarak Irak'taki muzaffer Arapların yanına sığındı, bu yüzden onlar, Müslümanlara karşı Perslerle birlikte günlerin savaşına katıldı, Halid bin Velid önderliğindeki İslam güçlerinin Irak'ta verdiği ilk savaş Sevad topraklarındaki Hristiyanlaştırılmış Arap köyleri olan Banqia, Badusma ve Alice'e karşı olmuştur¹⁴².

Aynı zincirlerin bulunduğu yer olan Kazma olayında Araplar, Hürmüz önderliğinde Müslümanlara karşı kazanılan Pers zaferine katılmışlardır.¹⁴³

Hürmüz ve arkadaşları yorgun ve zincirlenmişlerdi, bu yüzden Araplar onlara bunu yapmamalarını tavsiye ettiler. Persler onlara şöyle cevap verdiler: "Ama siz bize kaçmak istediğinizi söylüyorsunuz"¹⁴⁴.

Ünlü El-Madhar olayında, Araplar Müslümanlara karşı savaşa katıldılar, el-Velaja savaşında, banliyödeki Hristiyan Araplar ve Bekir bin Wael'den ve Bani Ajl, Taym Al-Lat ve Dabi'ah kabilelerinden Hristiyanlaşmış Araplar, Pers lideri "El-Andarzaghar" a katıldı¹⁴⁵.

Ve Alice'de Arap olmayan Hristiyan Arapların yazarı ve onlar Abd al-Aswad al-Ajli liderliğinde Bani Ajl, Taim al-Lat ve Dabi'ah'ta, Araplarda Cabir bin Bujair al-Nasrani tarafından desteklendi. Hire ve onların Hristiyanları için banliyö. Ve hepsi İranlı komutan Bahman Jathawayh'e katıldı.¹⁴⁶

Onun öfkesinden Araplar da Anbar gününde Perslere katıldılar¹⁴⁷. Ayn-ı Tamr'da Halid, « Mehran bin Behram » önderliğindeki bir Pers topluluğunu ve kaplanın Arapları El-Mutasira'nın büyük bir toplantısını yenilgiye uğrattı ve Aka'nın önderliğindeki İyad'ı, sağında Bacir bin filancayı ve yardımcısı El-Hadhil bin İmran'ı yendi¹⁴⁸.

---

¹⁴² el-Taberî, "Tarih", 3/353; El-Kâmil 2/387.

¹⁴³ el-Taberî, "Tarih", 3/356.

¹⁴⁴ el-Taberî, "Tarih", 3/374.

¹⁴⁵ el-Taberî, "Tarih", 376/3; el-Tarih'te el-Kamil 394/2.

¹⁴⁶ el-Taberî, "Tarih", 3/376.

¹⁴⁷ el-Taberî, "Tarih", 377/3.

¹⁴⁸ el-Taberî, "Tarih", 3/ 377.

Aqah, İrânlılardan kendilerini Müslümanlarla savaşmaya davet etmelerini isteyinceye kadar, İslam'a ve Müslümanlara yoğun bir düşmanlık gösterdiler, bu yüzden, "Araplar, Araplarla savaşmayı en iyi bilirler ve siz de Arap olmayanlarla savaşmada bizim gibisiniz" dedi. Böylece Mahran onları terk etti¹⁴⁹. Ve Arapların Hıristiyanları ile karşılaşan bir köpek ve Bahraa ve gürültü ve Tanukh bu sırada İyad bin Ganam ve Halid, tarihlerin gözü Doma'nın düşüşünden sonra onu buldu¹⁵⁰. Ve Araplar, Halid'in Al-Hira'dan Dumah'a gittiğini öğrendiğinde, Fırat adasının Hıristiyanları, Arap olmayanlara ve Romalıları büyük bir öfke içinde yazdılar ve onlara, El-Huzeyl önderliğindeki Müslümanlara karşı savaşta birlikte dayanışma önerdiler. Bin İmran, tıpkı Sanilere ve insanlara son derece kızgın olan Rabia bin Bujair Al-Taghlibi'nin dışarı çıktığı gibi¹⁵¹. "Zarmohr" ve "Waruziyah" önderliğinde Perslere katıldılar, bu nedenle Al-Masikh, Hasid, Al-Khanafis ve Al-Radab'da¹⁵² şiddetli olaylar yaşandı.

Halid, Allah ondan razı olsun, Roma-Pers ittifakının büyümesini devraldığı için evinde fethedilmek isterdi. Böylece Şam, Irak ve Cezire sınırlarındaki Farad'a gitti ve bu, Hıristiyan Arapların (Tağlib, İyad ve El-Nimr'den), Perslerin ve Romalıların katıldığı büyük bir savaştı. Müslümanlar galip geldi¹⁵³. Levant'ta çatışma Bahra, Kalb, Salim, Tanukh, Lakhm, Cüzzam ve Gassan Arapları ile oldu. Ve onlarla birlikte Bahan önderliğindeki Romalıları da¹⁵⁴. Halid ibn Sa'id ibn al-'Aas (Allah ondan razı olsun) liderliğindeki Marj al-Safar savaşında Müslümanları yendiler¹⁵⁵

Halid ibn el-Velid, Irak'tan Levant'a geldiğinde Gassan ve el-Harith ibn el-Eyham'la onun üzerine çatıştı¹⁵⁶.

Ajnadin'de bazı Araplar Romalıları katıldı¹⁵⁷.

---

¹⁴⁹ el-Taberî, "Tarih", 3/ 380.

¹⁵⁰ el-Taberî 384/3; el-Kamil 399/2.

¹⁵¹ el-Taberî 382/3; el-Kamil 399/2.

¹⁵² el-Taberî, 3/ 389.

¹⁵³ el-Taberî, "Tarih", 3/410-417.

¹⁵⁴ el-Taberî, "Tarih", 3/418.

¹⁵⁵ el-Taberî, "Tarih", 4/50.

¹⁵⁶ el-Taberî, "Tarih", 3/571.

¹⁵⁷ et-Taberî 3/395; el-Belaziri, "Ülkelerin fetihleri", s. 140.

Ve Müslümanlar Humus'u kuşattıklarında, Fırat adasının Hıristiyan Arapları, Herakleios'la temasa geçerek onu ele geçirmesi için zorladı ve ona tedarik sağladı¹⁵⁸. Ve Ebu Ubeyde Şam'a girdiğinde kışı orada geçirdi ve Romalılar güçlerini birleştirdiklerinde Herakleios, Antakya'ya inene kadar Romalıların arasından yürüdü ve onunla birlikte Araplaştırılmış Hum, Judham, Belqin, Baliq ve Amila kabilelerinden geldi. Lakhm ve Judham'ın bazı Araplaştırılmış Hıristiyanları Müslümanlara katıldı, ancak savaşın ciddiyetini görünce ihanet ettiler ve yakınlardaki köylere kaçtılar ve Müslümanları terk ettiler¹⁵⁹. Belirleyici Yermuk savaşında Levant Araplarından Cableh ibn el-Ayham ve beraberindekiler, Romalıların komutanı Ermeni Bahan veya Mahan'ın ön saflarında yer aldılar¹⁶⁰. Muzaffer Araplar, Küçük Asya'da Müslümanlara karşı Romalılarla savaşmaya devam ettiler.

Mısır'da, Levant'taki Arap Hıristiyanlar, Mısır'daki İslami gelgitte mücadelelerinde Romalılara katılmaya çalıştılar. Bir grup Ghassan, Lakhm, Cüzzam, bir işçi ve bir grup kuzen ayrıldı. Ceblah ibn el-Eyhem. Ve El-Mukuka'ya izin vermek için yazdıktan sonra Mısır'a gittiler ve o onlara cevap vermedi ve Romalı komutan onlara cevap verdi¹⁶¹

El-Makrizi¹⁶² şöyle buyurmuştur:

Damietta açıldığında, Müslümanlar oraya yürüdü ve yaklaşık yirmi bin Arap onlara çıktı ve yaklaşık yirmi bin Arap onlara çıktı. Aralarında Ebu Tevher'in Müslümanların eline geçmesine ve ashabının yenilgisine yol açan savaşlar vardı.

Bu hızlı sunumdan¹⁶³ oryantalistlerin ulusal faktördeki iddiasının sıradanlığı açıktır ve Araplar, İslam'ın değerlerini gördükten sonra diğer tüm halklar gibi İslam'ı kucaklamaya başladılar ve kampanyasının ahlaki ve savunucuları gergin değil, Arapların İslam'ı fetihlerin nedeni değil, fetihlerin sonucuydu.

---

¹⁵⁸ Al-Ayni: Al-Juman Sözleşmesi 10 s 2/363.

¹⁵⁹ Planlar 1/177.

¹⁶⁰ Ayrıntılara bakın - Athar Ehl al-Kitab - yazar, s. 192-213

¹⁶¹ Bu, Abdul Moneim Majid 1/166 tarafından bildirildi.

¹⁶² Jab, "İslam Medeniyeti Araştırmaları", s. 7-8; *Ortaçağda İslam Tarihi*, s. 7-8.

¹⁶³ Çalışmalar - Aynı - s. 50.

3.5. İslam Fetihlerinin Sosyal Faktörüne Bakış Açısı

Bazı oryantalistler, İslam fetihlerinin etkenlerinden birinin, Arapların İslam'ın gelişinden önce yaşadıkları "sosyal değişimler" olduğunu, Hz. Peygamber'in öğretilerinin (sallallahu aleyhi ve sellem) kendilerine katkıda bulunduğunu, dolayısıyla fetihlerin Araplar için bir kurtuluş hareketi olduğunu belirtmişlerdir¹⁶⁴. Sosyal değişimleri vatanseverlik ve milliyetçiliğe bağladılar¹⁶⁵.

"Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) öğretileri yeni bir düzenin veya yeni bir toplum inşasının temelini attı ve kasıtlı olarak bu amaca yönelik veya yönlendirilmeyen güçlü bir saldırgan genişleme aracı yarattı"¹⁶⁶ ve "ulusal coşkuyu kışkırttı ve dini bir güdüden ziyade vatansever bir güdü tarafından hareket ettirildi"¹⁶⁷. Ve « cihat Arapları her şeyden önce Arapların otoritesine tabi kılacaktı »¹⁶⁸ ve « Arap ulusunun genişlemesi »¹⁶⁹ ve « Doğu böylece geçmişini geri kazanabildi »¹⁷⁰

Ve «Arapların göçü, geçmişte Arap Yarımadası'ndan çıkan eski Sami göçlerine benziyordu. Asurluların, Kenanlıların, Amorluların ve Aramilerin göçleri gibi. . Bu, son büyük Sami göçüdür »¹⁷¹. Böylece orijinal kaynakların sahih metinlerini göz ardı ederek hipotezler üretmeye ve bunlardan sonuçlar çıkarmaya devam ediyorlar ve kendilerine garip bir kin besleyen önyargıyla şöyle diyorlar: "Cihadın amacı, yöneticilerin ve yöneticilerin kötülüğüdür. komutanlar" ve "Fetih askerlerinin reisleri ve komutanları her şeyden önce dünyevi savaşçılardı ve inançları bir şekilde resmi ve doğası gereği fırsatçıydı"¹⁷² ve "Muhammed yeni bir hareket icat etmedi. bir Arap

¹⁶⁴ Van Vloten, "Arap Egemenliği", Arabçaya Çeviren Hasan İbrahim, 2.Baskı, s. 12-13.

¹⁶⁵ Brockelmann, "İslam Halkları Tarihi", Arabçaya Çeviren Emin Faris, Darul 'İlm Lilmelayin, 5.Baskı, Beyrüt 1998, 1/107.

¹⁶⁶ Bernard Lewis, "Tarihte Araplar", London 1966, Revised edition s. 49, 55.

¹⁶⁷ Filip Hatti, "Arap Tarihi", Arabçaya Çeviren Muhammed Mebrük, 3.Baskı, Kahire, 1903, s.175

¹⁶⁸ Bkz Filip Hitti, "Arap Tarihi", s. 177.

¹⁶⁹ Van Vloten: "Arap Egemenliği", s. 18, 20.

¹⁷⁰ Filip Hitti, "Arap Tarihi", s.177.

¹⁷¹ Filip Hitti, "Arap Tarihi", s.41.

¹⁷² Ümmü Amare gibi, Uhud gününde Allah ondan razı olsun ve Ümmü Haram, Allah ondan razı olsun, Futuh el-Buldan'da şehit olduğu Kıbrıs'ta, s. Şair İslam'ı değiştirdi tamamen İslam öncesi dönemde

ulusal canlanmasının gizli güçlerini ve ortaya çıktığında yerinde olan bir yayılmayı harekete geçirdiği kadar. . . »¹⁷³.

Nitekim İslam'ın mesajı, yarımada var olan toplumu alt üst etmiş ve inanç esasına dayalı yeni bir toplumu - İslam toplumu - ve ondan doğan kapsamlı, standartları mubah ve mubah olan hayat sistemini kurmuştur. Kur'an-ı Kerim ve Sünnet'te belirtilenlere göre yasaklandı Bu toplum eşitlik, adalet ve merhamet ruhudur ve üyeleri takva ve salih amellerle ayırt edilir, bu nedenle kalpler birleşir ve herkes lütuf ile Tanrı kardeş olur¹⁷⁴, yani bağınazlık olmaz,

Rekabet yok, sınıf yok. İslam, insan ruhunun haysiyetini iade etti, böylece hayırsever enerjiler çalışmaya başladı. Sosyal değişim, toplumun tüm üyelerini, erkekleri, kadınları ve çocukları içeriyordu. İslamiyet kadına haysiyetini iade ettikten sonra Müslüman kadının anlayışı değişti, böylece onlar ev hanımı, erkekler için fabrika, takdir ve saygı yeri oldular. Tarihçiler Müslüman kadınların kahramanlık ve fedakârlıklarından söz etmişler¹⁷⁵ ve bu «Edward Gibbon»un dikkatini çekmiştir, dedi ki:

“Yermuk savaşında ve Şam kuşatmasında Müslüman kadının gösterdiği cesaret takdir edilemeyecek kadar fazladır”¹⁷⁶. Ve en önemli şeyi kaçırdı: Müslüman kadının İslam'ın iç kalelerini - evleri - koruması. Bu milli veya milli değişim değil, Arapların İslam ile tanık oldukları değişim, daha çok toplumsal devrimdir. İslam milleti oluştu.

Ve Cenab-ı Hak buyurdu ki: (Ve siz düşman iken Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın da O, lütfuyla kardeşler olmanız için kalplerinizi birleştirdi.) [Al-i İmran: Ayet 102] Bu, toplumsal değişimin en büyük tezahürüdür. .

---

kardeşi Sahr için ağlamasından Kadisiye, Havle binti'l-Ezvar ve Hind binti Utbe'deki dört evladının kurban edilmesine [*Ülkelerin Fethi*, s.141; İbn A'tham 1/202-203]

¹⁷³ Anwar Al-Jundi, “*İslam ve Tarih Hareketi*”, s.462.

¹⁷⁴ Bu araştırmada daha önce örnekler verilmiştir.

¹⁷⁵ Bkz. İbrahim Baydoun, “*Hicri Birinci Yüzyılda Siyasal Akımların Özellikleri*”, s.76.

¹⁷⁶ İbn Saad, “*Tabakat*” 4/141; *Müsned Ahmed* 2/227; *Soyluların bayraklarının Biografisi* 3/56.

Üyeleri sadık olan, İslam'ın yönetim sistemine tabi olan ve liderleri ilkelerine ve görgü kurallarına uymaya istekli olan bir dernek. Onlar da onun bayrağını yükseltmeye hevesliydim ve Allah rızası için kendilerini verdiler, dünyadan yüz çevirdiler ve onlara geldiler, dürüstlükleriyle ünlüydüler ve araçları asil amaçları gibiydi, bu yüzden oportünizmden, oburluktan ve açgözlülüğten uzak durdular ve tarihin en güzel örneklerini oluşturdular.

Bunu kanıtlamak için tarihimizden örnekler vermek isteseydik, ciltlere ihtiyacımız olurdu ve ben sadece birkaç anlamlı örnek sunacağım¹⁷⁷.

Bu liderlerden biri (bazı isimleri daha önce zikredilen) Amr ibn el-Aaş'tır (Allah ondan razı olsun), oryantalistlerin meydan okuması ve oryantalistlerin görüşlerini takip eden bazı Müslüman tarihçilerin suçlamaları¹⁷⁸ bu lidere Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından emredilmiş ve kendisinde ve kardeşinde şöyle buyurmuştur: "Aaş'ın iki oğlu müminlerdir, Hişam ve Amr"¹⁷⁹.

Ve Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurdu: "İnsanlar İslam'ı kabul etti ve ömer'e inandı"¹⁸⁰. Ebû Bekir es-Sıddık (Allah ondan razı olsun) Umman'dayken ona şöyle yazdı: "Ben seni işten geri çevirmiştim ki, Allah Resulü (s.a.v.) onunla bir kere görüşmüştü. sonra seni Umman'a gönderip Resulullah (s.a.v.) 'in tayin ettiği görevleri yerine getirdin Eba Abdullah, seni canın için daha hayırlı olana ve senin için daha hayırlı olana boş vereceğim. Ancak içinde bulunduğunuz şey size daha sevimlidir."

"Ömer (r.a.) ona şöyle yazdı:

---

¹⁷⁷ *Sahabelerin Faziletleri* 2/912; *Orman Aslanı* 4/117; *Soyluların bayraklarının Biyografisi* 4/64.

¹⁷⁸ *Taberi*, 3/389.

¹⁷⁹ Bkz. Osman zamanında Velid'in Kûfe'deki yönetimi hakkında yazarın kaleminden Ehl-i Kitap Geleneği. Allah ondan razı olsun 253-254.

¹⁸⁰ El-Hâkim dahil etti 11/298; Başka bir anlatımla İbn Saad 7 s 2/120; Ve el-Taberani dedi ki: Bunu söyleyen el-Taberani'nin adamlarının yetkisi üzerine el-Heysemi'dir. Adamları güvenilir. Al-Dhabibi: *Soyluların Bayraklarının Biyografileri* 1/374.

"Ben İslam'ın oklarından biriyim ve siz onu atan ve toplayan Allah'ın peşindesiniz, bu yüzden en çok ve en korkuncu, en iyiyi görün ve size bir yönden gelirse onunla bir şeyler atın"¹⁸¹.

Ve Ebû Bekir (Allah ondan razı olsun) Velid bin Ukbe'ye¹⁸² bunun benzerini yazdı ve üzerinde kudâ'at sadakasının yarısı vardı, o da ona cihadı tercih ederek cevap verdi¹⁸³.

En önde gelen liderler arasında: Bıçaklanmaktan kurtulamayan Allah'ın kılıcı Halid bin El-Velid ve Allah'ın Resulü (s.a.v.) onun hakkında şöyle diyor: "Haled'e zarar vermeyin, çünkü o, kâfirlerin üzerine yağdırdığı Allah'ın kılıçlarından biridir"¹⁸⁴.

Ve öldüğünde (Allah ondan razı olsun) atından, silâhından ve oğlundan başka bir şey bırakmadı. Ömer İbnü'l-Hattab (Allah ondan razı olsun) şöyle dedi: Allah, Ebu Süleyman, onun hakkında düşündüğümüz şeydi »¹⁸⁵.

Ümmetin lideri Ebu Ubeyde Aamir ibn el-Cerre (Allah ondan razı olsun) nerededir? Ve bütün Müslüman liderler onlardan habersiz değiller! Onlar, hepsi şok aldıklarında ilk ordularından memnun olan eşsiz Kur'an neslindendirler ve sonuncusunda geri döndüklerinde ve güvende olduklarında memnun olmuşlardır.

Ebû Bekir'in (r.a.) her birine yazdıklarını okuyun:

"Gizli ve aleni olarak Allah'tan korkun, çünkü kim Allah'tan korkarsa onun için bir çıkış yolu açar ve hesaplanmadığı yerden ona izin verirse ve Allah'tan korkan herkes onun kötülüklerinin kefarecini ödeyecek ve mükafatını büyütecektir, çünkü Allah'ın takvası, Allah'ın kullarının ona tavsiye ettiği en güzel şeydir, çünkü sizler Allah'ın yolundasınız, dininizin gücünde ne olduğu ve emrinizin yanılmazlığı hakkında akıl

---

¹⁸¹ İbn Saad, "Tabakat" 7 s 1/121; *Soyluların Bayraklarının Biyografisi* 1/383.

¹⁸² *el-Taberi* 3/390; *Başlangıç ve bitiş* 7/10-11, 16.

¹⁸³ *et-Taberi* 3/384, 385; *Başlangıç ve bitiş* 396/6.

¹⁸⁴ *Başlangıç ve bitiş* 7/38.

¹⁸⁵ *el-Taberî* 397/3; İbn Asakir: Şam'ın tarihi 262/1.

yürütemeyeceğiniz (dikkatinizi dağıtma), ihmal ve gafletsizlik yapamazsınız, bu yüzden dikkatiniz dağılmasın ve tereddüt etmeyin »¹⁸⁶.

Fatihlerin -askerlerin ve liderlerin- Allah'a olan bağları güçlüydü, çeşitli cihat durumlarında ve ibadete itaat ederek Halife'nin emirlerine itaat etmelerinde kendini gösterdi.

Halid ibn el-Velid, ürkütücü çölü durdurmak kesmek isteyerek Irak'tan Şam'a gittiğinde, askerlerine şöyle dedi: "Senden korkma, çünkü biz Allah'ın kullarıyız, Allah rızası için ve Allah Resûlü'nün halifesine itaat için (s.a.v.)¹⁸⁷.

İkrime ibn Ebi Cehl (Allah ondan razı olsun) (İslam'a ve onun halkına her zaman düşman olmuştur) kurtuluşun en büyük örneklerini vermiştir. Sertifikayı alana kadar akranları. "Müslüman olduktan sonra suçunu bilmez" buyurdu¹⁸⁸.

Uzun süre İslam karşısında putperest Kureyş'a ya önderlik eden Ebu Süfyan Sakher ibn Harb, İslam'a ve halkına düşman olduğu sürece kendini cihada attı. Yermuk'ta oğlu Yezid'in bayrağı altında savaşıyor ve Müslümanları en yüksek sesiyle çağırıyor:

"Ah Nasrallah yakında. Azim, azim, ey Müslümanlar... Ey Allah'ım, bunlar senin günlerin, ey Allah'ım, zaferini kullarına indir... », ve o gün gözünü kaybetti¹⁸⁹

Liderler, cihat onuru dışında liderliğe göz dikmediler. Askerler ve liderler, İslam'ın ritüellerini tam olarak ve her zaman koruyarak ayırt edildi. Ömer İbnu'l-Hattab, Allah ondan razı olsun, Al-Numan ibn Mukrin'e dedi ki, Allah ondan razı olsun: Bana

---

¹⁸⁶ *Ülkelerin Fetihleri Al-Buldan*, s. 301.

¹⁸⁷ *el-Taberî* 449/3.

¹⁸⁸ *el-Taberî* 492/3.

¹⁸⁹ Gandisapur: : Sapur tarafından inşa edilen ve ona atfedilen ve Romalı tutsaklar ve bir grup askerinin yaşadığı Bakhuzestan şehri. [Bkz. Yakut 2/170-171] Hüsrev Anu Şirvan'ın Atinalı filozofları ağırladığı ve onlar için bir muayenehane (tıp şehri) inşa ettiği ve tıpta büyük bir üne kavuştuğu ve anaları her ülkeden profesörler olduğu. yön ve Yunan mirasını eski Fars diline (Pehlevi) aktarmaya başladılar ve bu, İslam yönetiminin hicri birinci yüzyılı boyunca Refah içinde devam etti. {Bkz. Kitap Ehli'nin etkisi 298}

gelince, seni kullanacağım. El-Numan dedi ki: Vergi tahsildarına gelince, hayır, ancak işgalcidir. Dedi ki: Sen bir gazsın.

öyleyse gönder. Hicretin 19. yılında Fethü'l-Futuh olan Nahavend Savaşı gününde adamlarına şöyle dedi: "Ben bayrağımı üç kez salladım. İlk sallamada, adam ondan sonra abdest alsın. ikinci salla, sonra kılıcına baksın, hazırlayıp düzeltsin. Üçüncüsü ise, Allah'ın izniyle, taşı ve kimseyi suçlama."

Ve o (Allah ondan razı olsun) o savaşta ilk şehid oldu. Ma'kil bin Yesar, elinde bir mızrakla yanına geldi ve yanında bulunan bir tas suyla yüzünü yıkadı. Dedi ki: Sen kimsin? . Dedi ki: kale.

Dedi ki: Müslümanlar ne yaptılar? Ona, "Allah'ın fethi ve zaferi hakkında müjdeler veriyorum" dedi. Dedi ki: Allah'a hamdolsun, Ömer'e yazın¹⁹⁰ ve Müslüman liderlerin tarihindeki en şaşırtıcı şey, 13 yılında El-Nemarik olayında en aşağıdakinin en yüksek olduğu kadar yüksek olduğunu işe aldı, Matar bin Fadda, « Japonya » tarafından aldatılan Perslerin lideri El-Taymi « Japonya »'yı ele geçirdi ve kaçtı. Ondan bir şeyle, gitmesine izin verin - ondan.

Bunun üzerine Müslümanlar onu aldılar ve liderleri Ebu Ubeyd el-Takâfi, Allah ondan razı olsun, onu getirdi ve kral olduğunu söyledi. Onu öldürmesini tavsiye ettiler. Dedi ki: "Allah'ın onu öldürmesinden korkuyorum ve Müslüman bir adam ona iman etti, Müslümanlar da beden gibi sempati ve destek içindeler ve bazıları için gerekli olan her şey hepsi için farzdır." "O kraldır" dediler. "Eğer öyleyse, mazeret göstermeyeceğim" dedi. Bu yüzden onu terk etti¹⁹¹!

Ömer ibn el-Hattab, el-Kadisiyye'den önce Sa'd ibn Ebi Vakkas'a bu konuya dikkat etmesini tavsiye eden bir mektup yazdı ve şöyle dedi: "Aklıma şunu attım: "Düşmanla karşılaşip onları yenerseniz, şüphe uyandırın ve ona karşı takiyyeyi seçin. Güvenlik, bu yüzden güvenli hale getirdiler... »¹⁹².

---

¹⁹⁰ *Taberi* / 4/94.

¹⁹¹ *Aynı kaynak* 4/115.

¹⁹² *Aynı kaynak* 4/259

Ve onlarla birlikteydi ve H. 17 yılındaki "Cündisapur" savaşında¹⁹³, Müslümanlar burayı kuşattılar ve savaşmak için ayaklandılar ve Müslümanlardan güvenlik kendilerine atılınca kadar orada yaşamaya devam ettiler. Bu yüzden Müslümanlar, kapılarının açılmasından başka şaşırmadılar, sonra tiyatrolar çıktı, pazarlar çıktı ve halkı dağıldı. Bunun üzerine Müslümanlar, "Elinizde ne var?" diye sordular. Dediler ki: Bize teminat verdin, biz de kabul ettik ve bize mâni olman şartıyla senin için mükâfatı belirledik. Dediler ki: Biz ne yaptık? Dediler ki: Biz yalan söylemedik. Bunun üzerine Müslümanlar kendi aralarında soruştular ve kendilerine yazılan asıl menşei olan Maknafa adında bir köle vardı. Dediler ki: O bir kuldur. "Köleden ne kadar azad olduğunu bilmiyoruz. Aman geldi, biz de onu kabul ettik, değişmedik, dilersen onu bağışla" dediler. Böylece onları tuttular ve Ömer'e yazdılar - Allah ondan razı olsun. Bunun üzerine onlara şöyle yazdı: "Allah vefa sahibidir, ödemedikçe vefalı olmayın, şüphede olduğunuz müddetçe onlara izin verin ve onları yerine getirin." Onları yerine getirin ve onlardan yüz çevirin¹⁹⁴.

Halifeler ve liderler Müslüman bireye meraklıydı, bu nedenle AH 19 veya 21 AH yılındaki Nahavend savaşından önce Ömer ibn el-Hattab, Allah ondan razı olsun, el-Numan ibn Mukrin'e yazdı, Allah razı olsun. Ondan razı olun ve söyledikleri arasında:

"Müslüman bir adam bana yüzbin dinardan daha sevgilidir. O da deniz serüveninden sonra Allah ondan razı olsun Muaviye'ye bir mektup yazarak, "Vallahi, Müslüman bana Rumların avladıklarından daha sevimlidir"¹⁹⁵ demiştir. Halifelerin ve zafer liderlerinin kutlaması Allah'a secde etmek ve O'na şükretmektir. Ömer ibn el-Hattab - Allah ondan razı olsun- zafer haberini alınca Allah'a secde eder ve Allah'a hamd ederdi¹⁹⁶.

İslam askerlerinin bağlılık, itaat, fedakarlık ve fedakarlığın en harika örneklerini vermelerine şaşmamalı, ta ki düşmanları onlara: "Onlar gecenin rahipleri, gündüzün

---

¹⁹³ el-Belazuri, "Ülkelerin Fetihleri", s. 301.

¹⁹⁴ İbn Asaker, "Şam Tarihi" 1/230, 236.

¹⁹⁵ Cenâb-ı Hakî buyurdu ki: "Onlar papazlarını ve keşişlerini Allah ve Meryem oğlu Mesih'ten ayrı olarak efendi olarak aldılar [et-Tevbe: 31]

¹⁹⁶ İbn Abd Rabbo, "el-'İkdül-Ferid", thk. Müfid Muhammed Kamiha, Darul-Kutubul-'İlmiyeü, Beyrüt 1404-1983, 1/ 117-118.

şövalyeleridir. Doğru olanı yasaklayanlardır." birbirlerine nasihat ederler, ganimetleri başışlarlar ve yerinin dışında onu helâl etmezler »¹⁹⁷. Askerlerde ve liderlerde görülen bu İslami vasıflar, fethedilen ülkelerin halkını etkilemiş ve İslam'ın liderlere ve liderlere dayattığı güzel muameleyi hissettikleri için, insanların İslam'a girmelerindeki en önemli sebeplerden biri olmuştur. askerler, böylece Pers ve Roma devletleri döneminde hüküm süren dinsel zulümlerden kurtulmuşlardır¹⁹⁸.

Allah Resûlü'nün (s.a.v.) emirlerine cevaben, Yahudilerin ve Hıristiyanların inançlarına saldırdığı bir zamanda zimmilere tavsiyede bulundular, çünkü papazlarını ve keşişlerini efendi olarak aldılar. Allah'tan başka, haram kılan ve izin veren rablerdir¹⁹⁹.

Bu, Ömer ibn el-Hattab (Allah ondan razı olsun) Sa'd ibn Ebi Vakkas'ı (Allah ondan razı olsun) tavsiye eder ve ona Müslümanların ordusuna ve zimmilere karşı nazik olmasını emreder: Bu arada, Müslümanlara yolculuklarında eşlik etmeyi unutmamalı, onları yormayı zorlaştırmamalı, düşmanlarına ulaşana kadar onlara eşlik eden bir evden kısaltmayın ve seyahat güçlerini azaltmadı, çünkü onlar yerleşik bir düşmana, ruhların ve çobanların koruyucusuna gidiyorlar ve her cuma, gece gündüz sizinle birlikte olanlarla birlikte kalmalıdır. Rahatlasınlar, kendilerini diriltsinler, silahlarını ve valizlerini kaldırsınlar ve evlerini barış ve zımna halkının köylerine yaklaştırsınlar diye, böylece yoldaşlarınız güvendiğiniz kişiler dışında onlara girmesinler ve halklarından hiçbiri hiçbir şey göremesin, çünkü onlar sizin tatminden muzdarip olduğunuz ödemin kutsallığına sahipler, sabırla uğraştıkları gibi, size karşı da sabırları yok, bu yüzden onları iyilikten alın ve barış halkını ezerek savaş halkına karşı zafer kazanmayın... »²⁰⁰.

Ancak bu emirler ne yücedir, Zimmi, İslam'da emniyettedir. Şüphesiz İslam, Müslümana, korkak müşrikin güvenliğini sağlamak, onu korumak ve onu emin olduğu yere getirmek için çalışmasını emredecek noktaya ulaşmıştır. Cenâb-ı Hak, şu ayetiyle de bunu emretmiştir: (Ve eğer müşriklerden biri sana sığınır, ona Allah'ın sözlerini

---

¹⁹⁷ Tevbe Suresi: 6. ayet.

¹⁹⁸ Enfal Suresi: 72. Ayet.

¹⁹⁹ Tevbe Suresi: 24. Ayet

²⁰⁰ Bkz. Ömer Farruh, "*Tarihin Yenilenmesi*", Darul-Bahis, Beyrüt 1401- 1980., s. 55-67.

işitecek kadar bir mükâfat ver, sonra onu emin olduğu yere götür.) Antlaşmaları desteklemek farzdır, fakat Müslümanlarla antlaşması olan bir kavme karşı Müslüman'ı desteklemek farz değildir.

Allah diyor ki:

"İman edip de hicret etmeyenlere gelince, onlar hicret edinceye kadar sizin onların velayetinizden hiçbir şey yoktur. Eğer dinde sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında ahd bulunan bir topluluğa karşı olmadıkça, yardım etmelisiniz."²⁰¹

Peki İslam fetihlerinde milli ve vatanseverlik unsuru nerede? Ve İslam'ın temeli ve İslam ve onun inancı dışında toplumsal değişim nerede? Bunun üzerine Mücahidler O'nun şu sözünü dinlediler: Yüceler Yücesi Allah'ım, de ki: Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, kabileniz, kazandığınız servet, durgunluğundan korktuğunuz ticaret, Hoşunuza giden meskenler ise, size O'nun Elçisi'nden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevimliyse, Allah emrini getirinceye kadar bekleyin ve Allah, yoldan çıkanları doğru yola iletmez.²⁰²

---

²⁰¹ Pamir platosundan Hindistan Yarımadası'nın kuzeyinde doğuya doğru kollara ayrılan dağlar.

²⁰² Bkz. Ömer Farruh, "*Tarihin Yenilenmesi*", Darul-Bahis, Beyrüt 1401- 1980., s. 55-67.

4. BÖLÜM

4.1. Oryantalistlerin İslam Fetihlerinin Hızına Bakış Açısı

İslami fetihler harikulade bir hızla gerçekleşti ve en şaşırtıcı şey hızları, istikrarları, süreklilikleri ve bunlardan kaynaklanan ve etkilerini koruyan sonuçlardı, bu yüzden Batılı araştırmacıların dikkatini çekti, bu yüzden çeşitli çelişkili doktrinlerin nedenlerini analiz etmeye gittiler. Lord Strobe diyor ki:

İslam'ın ilerlemesinin sırrı için araştırmacıların araştırmalarını ne kadar artırırsak, göz kamaştırıcı bir şekilde merak ediyoruz, acımasız uzuvlarla ondan geri çekildik, büyük dinlerin yavaş yavaş yola çıktıklarını, her türlü zorluktan kaçındıklarını biliyorduk, böylece Tanrı her dini Nasır kralından ve Kaher Sultanı'ndan istediğini yargıladı, sonra bu dini taklit etti ve sonra onu desteklemeye başladı ve onu karaladı, sütunları kurulana ve yönleri tanımlanana kadar, Hıristiyanlığın kahramanı «Konstantin» ve Budizm'in kahramanı «Asuka» ve her biri güçlü bir kraldır, desteklendi.²⁰³

Gücü ve elleriyle taklit ettiği dini, ama İslam'da, çöl ülkelerinde ortaya çıkan, her şeyin öldüğü İslam'da, tarihte daha önce yüksek statü ve statüde olmayan göçebe kabilelerin hızla akmaya, yayılmaya ve yeryüzünün bölgelerindeki alanını genişletmeye, en ağır angajmanları ve en zor engelleri diğer milletlerden yardım almadan geçmeye başladığı İslam'da durum böyle değildir, ve zorlukların şiddetine rağmen, İslam derinden galip geldi, çünkü ortaya çıkışından bu yana iki yüzyıldan fazla bir süredir İslam bayrağı Pireneler'de dalgalanana kadar neredeyse hiç geçmemişti.²⁰⁴

Himalayalar'a kadar ve Orta Asya çöllerinde Orta Afrika'ya», Will Durant diyor ki: "Justinianus MS 565'te, büyük bir imparatorluğun efendisi, beş yıl sonra öldü, Ölümü, Muhammed (s.a.v.) fakir bir aileden, dörtte üçü çöl olan, seyrek nüfuslu bir bölgede doğdu.²⁰⁵

---

²⁰³ Enver el-Cundi: "*İslam ve Tarihin Hareketi*", s. 72_73.

²⁰⁴ Bkz. Ömer Farruh, "*Tarihin Yenilenmesi*", Darul-Bahis, Beyrüt 1401- 1980., s. 55-67.

²⁰⁵ Bkz. Abdul Qadir Ahmed Youssef: "*Bizans İmparatorluğu*" el-Mektebetül-‘Asriye, Beyrüt 1966, s.53_88.

Ailesi göçebe ailedir, eğer bütün servetleri birikmişse, Ayasofya kilisesini kurmak için yeterli değildir, Ve o zamanlar hiç kimse bu göçebelerin bir yüzyıl önce olmayacağını bilmiyordu. Bizans devletinin Asya'daki mülklerinin yarısını, Mağrip'in tamamını²⁰⁶ ve Kuzey Afrika'nın çoğunu fethettiler ve İspanya'ya doğru yürüdüler. Aslında, Arap Yarımadası'nın ardından Akdeniz dünyasının yarısını ele geçirmesi ve yeni dininin tüm dünyaya yayılmasıyla sonuçlanan büyük olay Mısır, Orta Çağ'ın en şaşırtıcı sosyal olgusudur".²⁰⁷

Nitekim İslâmî fetihler hızlıydı ve sonuçları çok büyüktü ve karışıklık devam edecek ve İslam'ın Kabelelerinden bir ışık bile almayanlar, Cenâb-ı Hakk'ın din olarak kabul edenler dışında bütün insanlık için tasvip ettiği bu dinin büyüklüğünü idrak etmediklerinde, onun inancını benimseyerek lütuf gördüklerinde bu hareketin yorumlanmasındaki kargaşa devam edecektir.²⁰⁸

4.2. İslami Davetin Evrenselliği

İslam, Resûlullah (s.a.v.)'e Hira mağarasında "Oku" nazil olan ilk âyet-i kerimeden bu yana ilmî bir nitelik taşımaktadır. Kültüre, ilme, düşünceye, Allah'ın mülkünde, göklerde ve yerde, dağlarda, ruhta, Cenab-ı Hakk'ın küçük veya küçük tüm varlıklarda yarattığı her şeyi derinlemesine araştırmaya kesin bir çağrı. büyük²⁰⁹ evrene ve insan yaşamına, yaşamdan önceye ve yaşamdan sonraya dair bütüncül bir görüşe sahip bir çağrı. Ayetler daha sonra Cibril tarafından iletildi, selâm onun üzerine, Muhammed'in kalbinde (s.a.v.) göklerin ve yerin yaratıcısı olan uzman bir bilgenin elinden, böylece Muhammed (s.a.v.) bunun tamamen farkındadır ve dürüstlük, güç ve samimiyetle bilgilendirir, çağrının hala Mekke'de olduğunu ve çağrının evrensel olduğunu ve bir kavimle sınırlı olmadığını, yer veya zamanla sınırlı olmadığını, genel olarak insanlar için ve her zaman ve her yer için, Muhammed'in (s.a.v.) peygamberlerin ve elçilerin mührü olduğunu ve onunla İslam'ın inşa edildiğini gösterir. Çağrının evrenselliğini doğrulanan Mekke ayetleri arasında şunlar yer alır: Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

---

²⁰⁶ Al-i İmran Suresi: 19. Ayet.

²⁰⁷ Bkz. Dominique Sordel: "*Ortaçağ İslamı*", Arabçaya Çeviren, Ali el-Mukalid, Beyrüt 1983, s. 6.

²⁰⁸ Bkz. Dominique Sordel: "*Ortaçağ İslamı*", Arabçaya Çeviren, Ali el-Mukalid, Beyrüt 1983, s. 6.

²⁰⁹ Sad Suresi: 87. Ayet.

<<Âlemler için bir öğütten başka bir şey değildir>>²¹⁰ Ve Cenab-ı Hakk şöyle buyurur: O, diri olanları uyarmak ve kâfirler aleyhine sözü hak etmek için bir zikirden ve apaçık bir Kur'an'dan başka bir şey değildir. Ve Cenâb-ı Hak buyurdu: (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna ölçüyü indiren Allah ne yücedir)²¹¹. Ve Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: (De ki, ey insanlar, ben hepinize Allah'ın elçisiyim.)²¹². Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Biz seni ancak bütün insanlara bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik."²¹³ Bu ayetleriyle delil göstermiştir.²¹⁴

Medine, ilk şanlı İslam fethi olan "Yesrib" idi, kalbini çağrıyla açtı ve bununla onurlandırıldı. «Medine»²¹⁵ ismi ve bu konuda uzmanlaşmış, göçmenleri kabul etmiş ve Allah Resûlü'nü desteklemiş, Allah onu korusun ve ona barış nasip etsin, çağrıyla benimsemiş ve çağrıyla benimsemiş ve çağrının başlatıldığı bir dayanak noktası haline gelmiştir, Hz. Muhammed'in başkanlığında ilk İslami hükümet kurulduğunda, Allah onu korusun ve ona huzur versin ve liderliğini ona teslim etsin, böylece İslam'ın hükümlerini yurtiçinde uyguladı ve tam bir İslami yaşam kurdu ve daha sonra çağrıyla Allah rızasıyla cihatla yurtdışına taşdı. İslam Devleti, İslam inancı temelinde ve mümin Peygamber Efendimiz (s.a.v.)e indirilmeye devam eden ayetler temelinde, bu din onuncu yılda tamamlanmaya kadar inşa edilmiştir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.)in hicreti: "Bugün sizin için dininizi tamamladım, üzerinizdeki lütfumu tamamladım ve İslam'ı sizin için bir din olarak kabul ettim"²¹⁶ buyurması. İslam Devleti kurulduğundan beri dünyevi sınırları aşmış ve takvayı yüceltmıştır. Farklılaşmanın temeli, Cenâb-ı Hakk'ın şu sözüne cevaben: "Ey insanlar, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve sizi halklara ve kabilelere ayırdık."²¹⁷

---

²¹⁰ Ya-Sin Suresi: 69, 70. ayetler.

²¹¹ Furkan Suresi: 1. Ayet.

²¹² A'raf Suresi: 158.

²¹³ Sebe Suresi: 28. ayeti.

²¹⁴ Bkz, Abdulhalim Mahmud, "el-Kûran vel-Nebi", Darul-Ma'arif, 4.Baskı, s.179.

²¹⁵ Bkz. İbn Manzur "<Lisan el-Arab" 13/402.

²¹⁶ Maide Suresi : Ayet 3.

²¹⁷ Bkz. İbn-i Kesîr, "el-Bidaye ven-Nihaye", 5/177.

Ta ki tanışasınız diye, çünkü Allah katında en şerefliiniz takvaca en takvalı olanınızdır.”²¹⁸ Resûlullah (s.a.v.) veda haccında bu harika ilkeyi teyit etmiş ve şöyle buyurmuştur: "Rabbiniz birdir, babanız birdir, hepimiz Adem'siniz ve Adem tozdandır, sizi Allah'la şerefendiriyorum, sizden korkuyorum ve hiçbir Arap'ın Acemî'ye üstün bir meziyeti yoktur, dindarlık dışında siyaha karşı beyaz yoktur". Müslüman milletin görevi, çağrışı taşımak ve bu kapsamlı çağrıyla iletmektir, Müslüman bu hayattaki varlığının amacını biliyordu ve bunun önemini Yüce Allah'ın sözleriyle anladı: (Cinler ve insanlar sadece ibadet edilmek için yaratılmıştır).²¹⁹

Müslüman bu hayatta vazifesini idrak etmiş, Allah'ı razı etmeye koşmuş, dolayısıyla İslam bir inanç, davranış ve hayat sistemini temsil eden, daveti taşıyan ve insanlara ulaştırmaya çalışan, cihat vazifesine icabet etmiştir. aramayı iletmek için. Cihatla da İslam fetihleri gerçekleşmiş, savunma savaşı, düşmanın inisiyatifi, sınırlı ve sınırsız savaş da dahil olmak üzere umumiyetle ve mutlak olarak farz olduğuna dair deliller gelmiştir.²²⁰

Davet yolunda duran ve tebliğine mani olan engelleri aşmayı, engelleri yıkmayı amaç edinir. Amacı, hükmün Allah'a ait olmasıdır, öyleyse İslam davetine engel olacak bir yönetici fırka bırakmayın. yaymaktan, zulmü defetmekten ve zalimlerin tuzaklarını defetmekten.

Allah diyor ki:

Ve savaşınlara, zulme uğradıklarına ve Allah'ın onlara yardım etmeye gücü yettiğine, haksız yere yurtlarından çıkarılanlara, "Rabbimiz Allah'tır" demeleri dışında izin verdi²²¹. Amaçları Saldırıya yanıt vermek için: Yüce Allah şöyle buyurmuştur: “Sizinle savaşınlarla Allah yolunda savaşın ve aşırı gitmeyin, çünkü Allah saldırganları sevmez”²²². Ve yeryüzündeki zayıfların yardımına: Yüce Allah şöyle buyurdu: Size ne oluyor ki Allah yolunda savaşmıyorsunuz ve erkeklerden,

---

²¹⁸ Huşerat Suresi: Ayet 13.

²¹⁹ Bkz. Vahidüd-Din "*İslami Çağrılar Tarihi*", yazar, Kahire 1413-1992, s. 229.

²²⁰ Bkz. Vahidüd-Din "*İslami Çağrılar Tarihi*", s. 131-137.

²²¹ Hac Suresi: 39, 40. ayetler.

²²² Bakara: Ayet 190.

kadınlardan ve çocuklardan zayıf olanlarla savaşmıyorsunuz. "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu beldeden çıkar, katından bize bir veli gönder ve bize katından bir yardımcı gönder" derler²²³. Ve dini korumak ve tevhidi mümkün kılmak için: Allah diyor ki: Fitne kalmayınca ve din Allah oluncaya kadar onlarla savaşın ve vazgeçerlerse artık hiçbir saldırı ancak zalimlerin aleyhinedir"²²⁴, Resûlullah (s.a.v.) cihat aşamalarında, aşama aşama yürüdü, aşama aşamaya kadar Öyle bir aşamaya geldi ki, antlaşmacılar dışında bütün müşriklerle savaşmak gerekiyordu ki, Yüce Allah şöyle buyurdu: "Allah'tan ve Resûlünden, müşriklerle antlaşma yapanlara masumiyet..."²²⁵, İslam'da cihat kuralı, İslam'ın çağrısını kabul etmeyen veya onun yönetimine boyun eğmeyen herkesle savaşmanın zorunlu olduğunu ortaya koymuştur ve bu elbette Müslümanlar için maddi güç ve gerekli donanım varsa geçerlidir, Allah yolunda cihad, İslam tarihinin en belirgin özelliği haline geldi ve Allah yolunda cihadın en üst seviyesi oldu. Ve Resulullah -sallallâhu aleyhi ve sellem- ümmetine: "Cennet kılıçların gölgesi altındadır"²²⁶ buyurmuştur.²²⁷

Ve dedi ki: "Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, eğer mü'minlerden bir kısmı benden geri kalmak istemeseydi ve ben de onlara destek olacak bir şey bulamasaydım, arkamda bir müfreze bırakmazdım. sabahleyin Allah rızası için dışarı çıktı."Canım kudret elinde olan Allah'a yemin olsun ki, ben Allah için öldürür, sonra yaşar, sonra öldürür, sonra yaşar, sonra öldürür, sonra yaşar, sonra öldürülmeği isterim²²⁸.Bilinmelidir ki, savaşarak Allah yolunda cihad, insanları İslam'a zorlamak değil, insanları İslam'a girmemeye zorlamayı durdurmak, Allah'ın hükmünü güçlendirmek ve O'nun emirlerine boyun eğdirmektir. Şeyhülislam İbn Teymiyye dedi ki:

---

²²³ Nisa Suresi: 75. ayet.

²²⁴ Bakara Suresi: Ayet 193.

²²⁵ Tevbe Suresi: 1. Ayet

²²⁶ *Sahih-i Buhari*, cihadda, Fetih-i Buhari 6/173

²²⁷ Bkz, İbn-i Kayyim, "*Zad el-Ma'ad*" thk. Şû'ayp el-Arnaût, Müessesetül-Risale, Beyrüt 1399, 2/90-91.

²²⁸ *Sahih-i Buhari*, cihadda 6/16

"Ve eğer meşru savaşın temeli, tüm dinin Allah olması ve Allah'ın en üstün sözü olması niyetiyle cihat ise, o zaman kim buna engel olursa, Müslümanların ittifakına göre savaşılır"²²⁹.

Kur'an-ı Kerim'de cihat ve savaşla ilgili otuz iki yerde "Allah yolunda" ifadesi geçmektedir. Seçilmiş Kişi'nin sünnetinde bu ifadenin olmadığı savaş emri neredeyse yoktur. Râşid halifeler devri ve sonrasındaki İslam fetih hareketi, davet için geniş ufuklar açan bu cihadın meyvelerinden biridir. Ve Allah Resulü (s.a.v.) Allah yolunda cihada ek olarak, çağının hükümdarlarına, şehzadelerine, komutanlarına ve önderlerine daveti iletmek için kitaplar ve elçiler gönderdi. 2), Bir Ma'una, Abdurrahman bin Avf'ın Dumatü'l-Cendal'a müfrezesi ve diğerleri bunun örnekleridir. Daha sonra bu yazışmalar arttı. Hicretin 6. yılında Hudeybiye Mütarekesi imzalandı ve Allah'ın Resulü (s.a.v.) şartlara ve durumlara göre elçiler ve kitaplar gönderdi. Devlet sınırındaki Dhat Atlah'a on beş kişi İslam'a davet ediyor, böylece hepsi şehit oldu ve sadece yaralı olarak dönen reisleri Kaab bin Âmir, böylece hainleri terbiye etmek için Mu'ta'dan bir müfrezeyi (Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun) yönetti. kabileler ve Levant'ı fethetmek için daha büyük bir seferin öncüsü olmak ve bu H. 7 yılındaydı²³⁰

Resûl-i Ekrem Efendimiz, Allah'ın selâmeti üzerine olsun, Amr bin Aas Al-Sahmi'yi Zincirler Savaşı'nın başında²³¹ yönlendirdi ve ona Ebu Bekir ve Ömer (Allah onlardan razı olsun) dahil olmak üzere ilk göçmenlerin Ebu Ubeyde Amer bin Al-Jarrah'ını (Millet Sekreteri) sağladı, Amr, Hicaz'ın kuzeyinde İslam'ın prestijini kutsayarak, Tayy²³², Bali²³³, Azra²³⁴, Balkin²³⁵ ve baş dönmesi diyarına bastı. Tanrı'ya vaaz

---

²²⁹ Bkz, İbn Teymiye, "*es-Siyasetüş-Şer'iyeh*" thk. Ali b. Muhammed el-İmran, Daru-‘Alem el-Fevaid, (t.y), s. 18

²³⁰ İbn Kesir, "*el-Bidaye ven-Nihaye*", 4/241.

²³¹ el-Taberi 3/37.

²³² Şam'ın ilk ülkesi olan cüzam diyarından barış ve bu, irtidat savaşından sonra Irak'ta Müslümanlarla İranlılar arasında meydana gelen savaşın zincirleriyle aynı şey değildir.

²³³ Hicaz'ın kuzeyinde, Şam'a doğru, bugün Güney Ürdün olarak adlandırılan topraklar

²³⁴ el-Taberi 3/37.

²³⁵ el-Taberi 3/37.

verenler için geniş bir alan haline geldi. Onların etkisi, MS 8'deki Fetih Savaşı'ndan önce Şam'ın eteklerine ulaştı.

Mekke'nin fethinden ve Huneyn'deki putperest ittifakların yıkılmasından sonra Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 9 yılında Tebük Savaşı'nı bizzat yönetmiştir. Bu istila büyük bir İslami gösteriyi temsil ediyordu, İslam ordusunun sayısı o tarihe kadar Arap Yarımadası'nın tanık olduğu en büyük ordu olan otuz bine ulaştı, Müslümanlar zor bir zamanda ve sıcaklığın yoğun olduğu bir zamanda onu donatmak için yarıştılar ve meyveler iyi olduğunda ve gölgeleri sevdiklerinde "Zorluk Ordusu" olarak adlandırıldı ve İslam Uлуу zaten cihat ulusu olduğunu ve savunuculuk ulusu olduğunu kanıtladı²³⁶. Farwa bin Amr cüzam gibi Levant Araplarından bazıları ve evi Maan ve Levant'ın çevresindeki topraklar, İslam'ı nedeniyle Romalılar tarafından çarımha gerilmiştir²³⁷.

Böylece, Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun, Resulullah'ın (s.a.v.) İslami davetin özelliklerini söz ve amelde açıkladıktan ve kabiliyetine göre onu tebliğ yollarını göstermeden sonra Sahabeye katıldığı ortaya çıkıyor. Müslümanların durumları ve durumları. Râşid devrinin, Peygamberlik devrinden sonraki davet devirlerinin en hayırlısı olduğunu ve Reşidûn'un, Resûlullah'tan (s.a.v) sonra Allah'a davet edenler için güzel bir örnek olduğunu anlattı. ve onların yöntemi bir delildir, çünkü o şöyle dedi:

"Benim sünnetim sizde, Mehdiliğin doğru yönlendirilmiş halifelerinin sünneti var, Nevecd'le birlikte onun bir üyesi, siz ve modernleştiriciler, çünkü her yenilik yanılıcıdır" ²³⁸.

İki doğrudan rivayet edilen rivayet edilmiştir ki, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)in şöyle buyurduğu rivayet edilir: "Kavimlerin Peygamberlerini kaybettikleri ve namazlarından bitkin düştükleri zaman nasıl bir iş çıkardıklarını görüyorsunuz?" Dedi ki: "Ebu Bekir ve Ömer onların arasında değil mi, eğer onlara itaat ederlerse, hidayete erdirilmişlerdir, milletleri hidayete erdirilmişlerdir ve eğer onlara itaatsizlik ederlerse gitmişler,

---

²³⁶ *el-Taberi* 3/37.

²³⁷ Bkz. *El-Vakidi* 3/999-1015, *Amta'a Al-Asma'* 1/446, *El-Taberi: Tarih* 3/109, *Tarihte İbnü'l-Esir el-Kamil* 2/277

²³⁸ İbn Kesir, "*el-Bidaye ven-Nihaye*" 5/98-100.

milletleri baştan çıkarılmıştır" dedi üç kez, İslam fetihlerinin Rasûlullah (s.a.v.)'in belirlediği bir plana göre ilerlediği için, İslam fetihlerinin tesadüfen meydana gelmediği ve doğaçlama yapılmadığı önceki sunumdan anlaşılmaktadır. Ve hastalığı sırasında ve ölümünden önce Usame onu Doğu Akdeniz'in işgali için hazırladığında, ulusu için harika bir örnek oluşturdu ve bu yüzden onun uygulanmasını emretti²³⁹

4.3. Cihat Hipotezine Ulaşma Planına Göre İslami Fetihler

Ebu Bekir ve ondan sonraki halifeler (Allah onlardan razı olsun) bu temel ve kurallara uydular, bu yüzden Ebu Bekir (Allah ondan razı olsun), ölümünden sonra Medine'nin (İslam Devleti'nin temeli) kritik koşullarına rağmen ve Arapların kamusal veya özel din değiştirmeleri nedeniyle bazı Müslüman yüzlerin muhalefetine rağmen ve İslam karşıtı güçlerin ve Müslümanların İslam Devleti'ni ortadan kaldırma arzusuna rağmen Usame'nin dirilişini gerçekleştirdi. Ayrıca İbn-i Samit'in ibadetini, Allah razı olsun, Bizans Roma İmparatoru Herakleios'a yönelterek onu İslam'a çağırdı veya savaşa girmesine izin verdi, böylece görevini yerine getirdi.²⁴⁰

Ebû Bekir (Allah ondan razı olsun), Arap Yarımadası'nda irtidat hareketinin tasfiye edilmesinin ardından, İslam ordularını aynı anda Irak ve Şam'a yönlendirerek o dönemin en büyük iki devleti olan İran ve İran ile çarpışmasını sağladı. Romalılar. İslam orduları tereddüt etmeyerek İslam inancını taşıyarak ve onu yaşatarak yürüdüler ve şehadet kazanmak bir Müslümanın en büyük arzusuydu ve Allah'ın vaadine inanarak canlarını Allah yolunda feda ettiler. O'nun şu sözüyle yücelsin ve yüceltilsin:

Ve Allah yolunda öldürülenleri ölümler sanmayın, bilakis onlar diridirler, Rableri rızıklandırılmıştır, Allah'ın lütfundan kendilerine verdikleriyle sevinirler, yetişemeyenlerle de sevinirler. Onlarla onların haleflerinden. Onlardan korkun, onlar üzülmezler²⁴¹.

İslam ordusu ve liderleri, iki sevaptan birini -şehitlik ya da zafer- beklediklerinden emin olarak yürüdüler ve bu, Allah yolunda cihadın ve onun hipotezinin

²³⁹ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, thk. Ömer Abduselam Tedmuri, Darul-Kitap el-‘Arabi, 1410-1990, 4/591.

²⁴⁰ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 4/650.

²⁴¹ Muhammed Azza, “*Tarihül-Cinsil-‘Arabi*”, el-Mektebetül-‘Asriye, Beyrüt 1381-1992, 7/65.

gerçekleşmesinin İslami hareketin tek nedeni olduğunu gösteriyor. fetih Müslümanlar, sayı ve teçhizat eksikliği içinde düşmanlarıyla karşılaştılar.

Fetih Müjdecileri İslam güçleri, zafere veya şehadete tam bir güven ile hareket ediyor, ruhları Cenab-ı Hakk'ın Resulüne indirdiği âyetlerle, O'nun şu sözüne benzer şekilde okunmak üzere indirdiği müjde ile teselli ile dolmuştu. Müşrikler hoşlanmasalar da, dinini bütün dinlere üstün kılmak için Elçisini hidayet ve hak dinle gönderen O'dur²⁴². Tarafların cephedeki savaşında en sıkıntılı durumdayken, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onlara Yemen'in, Şam'ın, Doğu'nun ve Batı'nın fethini de müjdeledi. H. 5 yılında hendek günü²⁴³. Ve bu vaat Yemen'in fethi ile yerine getirildi, dolayısıyla başka fetihlerin de gerçekleşeceğinden emindiler.²⁴⁴

Ve Resûlullah (s.a.v.) hicret sırasında peşine düştüğünde Süraka bin Malik bin Ja'sham Sevari Hüsrev'e söz verdiğinde, onlar Irak'ın ve Doğu'nun fetih müjdesini taşıdılar. Allah onu kutsasın ve ona diri veya ölü olarak barış versin.²⁴⁵

Uday ibn Hatim el-Ta'i, Resûlullah (s.a.v.) üzerine geldiğinde, Resûlullah (s.a.v.) Irak ve Doğu'nun fethini vaaz ederek önceki müjdeyi doğrulayarak, ona şöyle dedi:... Sizi İslam'dan alıkoyan şeyin ne olduğunu biliyorum, diyorsunuz ki: Bunu insanların zayıflığı ve gücü olmayanlar izliyor ve Araplar onları çöpe attı. Karışıklığı biliyor musun? Dedim ki, Uday (r.a.) : Görmedim, sadece işittim .Dedi ki: Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Allah bu işi tamamlayacak, böylece, Hira'dan çıkacak ve hiç kimsenin koruması olmadan Beyt'i tavaf edebilecek ve Kısra b. Hürmüz keşfedilecek. Dedi ki: İbn Hürmüz'ün hazineleri mi?! Evet dedi! Kisri bin Hürmüz, Ve kimse kabul etmesin diye para harcıyorlar. . . ».²⁴⁶

---

²⁴² El-İmran ayeti 169-170

²⁴³ Tevbe Suresi, 33. Ayet

²⁴⁴ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 4/650.

²⁴⁵ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 3/222.

²⁴⁶ Bkz. İbn Kesir “*el-Bidaya Ven-Nihaye*”, 7/75.

Resûlullah (s.a.v.) Tamim el-Dari kendisine geldiğinde Şam'ın fethini Müslümanlara vaaz etmiş, bu yüzden Habré ve Beyt Eyun ile İbrahim Camii'ni (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) kesmiş ve böylece onun için bir kitap yazmıştır.²⁴⁷

Bu, o zamanlar Bizans devletinin (Doğu Roma İmparatorluğu) egemenliği altında olan Şam topraklarındandır, bu yüzden Şam 'ın fethinin habercisidir. Cenâb-ı Hak, Ebû Hureyre'den rivayet edilen iki doğru'da de sabit olduğu gibi, Romalıların Levant'ın tamamını zapt etmelerini kıyamete kadar yasaklamıştır. söz konusu: "Kısra helak olursa ondan sonra Kısra olmaz, Sezar da helak olursa ondan sonra Kayser olmaz. Canım kudret elinde olana yemin olsun ki onların hazinelerini Allah yolunda harcayacaksın.", Bu, Şam, Irak ve İran'ın fethinin açık bir müjdesidir. Abdullah bin Amr bin Al-As'a iki şehirden hangisinin önce fethedileceği soruldu: Konstantinopolis mi Roma mı? Bunun üzerine Abdullah yüzüklü bir kutu istedi ve içinden bir kitap çıkardı. Dedi ki: "Biz Allah Resulü'nün yanındayken, Allah Resulü'ne iki şehirden hangisi diye sorulduğu zaman? Dedi ki: Herakleios şehri », Bu, o dönemde Bizans İmparatorluğu'nun başkenti olan Konstantinopolis'in fethinin müjdesidir. Ve Hıristiyan Katolik papalığının İtalya'daki merkezi olan "Roma".²⁴⁸ şehrinin fethi müjdelendir, ve Resûlullah (sav), şöyle buyurarak Müslümanlara Mısır'ın fethini müjdeledi: "Mısır'ı fethedeceksin ve orası, Kırat denilen bir memlektir. Veya şöyle dedi: ahit ve evlilik ». ²⁴⁹

Bu, İsmail'in annesi Hacer'e (Barış onun üzerine olsun) ve Mısır'ın hükümdarı El-Mukokas tarafından Allah Resûlü'ne (s.a.v.) hediye edilen ve oğlu İbrahim'i doğuran İbrahim'in Kıpti annesi Maria'ya atıfta bulunur. ²⁵⁰

Allah Resûlü'nden gelen bu misyonerler, selâm onun üzerine olsun, doğru ve yanlış zamanlarda insan kehanetleri değil, kapristen bahsetmeyen Allah Resûlü'nün (s.a.v.)

---

²⁴⁷ İbn Kesir, "el-Bidaya Ven-Nihaye", 5/66; İbn Hişam, "es-Siretün-Nebeviye", 4/581.

²⁴⁸ İbni Kesir, "el-Bidaye ven-Nihaye" 7/59.

²⁴⁹ Al-Balazuri, "Ülkelerin Fetihleri" 135.

²⁵⁰ İbni Kesir, "el-Bidaye ven-Nihaye" 7/59.

yayınladığı bazı müjdelerdir: "Bu bir vahiyden başka bir şey değildir: «Eğer bunu ortaya çıkaran bir vahiyden başka bir şey değilse».²⁵¹

Kadın misyonerler, İslami fetih için organize bir planın varlığına dair dürüst kanıtlar eklediler ve fetihlerin doğaçlama olmadığını belirttiler, Müslümanları Raşidun ve Emeviler döneminde fetih planlarını uygulamaya zorladılar ve zaferden emindiler.

Ben de Ebu Hüreyre'ye, Allah ondan razı olsun, şehirler zamanında açıldığında dedirttim.

Ömer ve Osman (Allah onlardan razı olsun)

"Size görüneni ve elindeki Ebu Hüreyre'nin ruhunu açın, bir şehirden açtıklarınızı açın ve Cenâb-ı Muhammed (s.a.v.) ondan önce anahtarlarını vermedikçe, kıyamet gününe kadar açmayın"²⁵².

İslam ordusu, liderleri ve halifeleri gibi, bu vaatlerin doğruluğundan emindi, bu yüzden zafer ya da şehit olmak için koşturdu.

Yermuk Savaşı'nda bir adam, şehadet için koşan Ebû Ubeyde'ye (Allah ondan razı olsun) şöyle dedi:

“Allah Resulü’ne ihtiyacınız var mı?

Ebu Ubeyde dedi ki: Evet, ona selamımı oku ve ona Rabbimizin bize vaad ettiğini doğru bulduğumuz söyle.

Ve adam ilerledi ve ilk şehit olan o oldu, Allah ona rahmet etsin. Müslüman liderlerin adetidir - ve onları cihada teşvik etti ve onlara Allah'ın Peygamberine vaat ettiği zaferi, dinin açığa çıkarılmasını ve her Müslümanın arzusunun onun sahibi olduğunu öğretti²⁵³.

İslami fetihlerin müjdelerini doğrulayan, İslami fetihler ve doğaçlama yapılmaması için bir planın varlığını doğrulayan ve İslami fetihlerin ana motivasyonunu, yani

---

²⁵¹ Al-Balazuri, “*Ülkelerin Fetihleri*”, s.135.

²⁵² el-Balazuri, “*Ülkelerin Fetihleri*”, s.220.

²⁵³ Necm ayeti 3

İslam'ın kamburluğunun doruk noktası olan cihat hipotezini gerçekleştirmek olduğunu vurgulayan birçok örnek vardır. İslam'ın kamburunun yüksekliği.²⁵⁴

4.4. Ekonomik Motivasyon Perspektifi

İslami Fetihler

Bu bakış açısı, oryantalistlerin üzerinde durdukları en önemli husustur ve bu konuda hemfikirdirler ve tamamen materyalist standartlarından hareket etmeleri şaşırtıcı değildir. Böylece, ganimet elde etmek ve Arapların yerine -kendilerine sefalet üzerine kurulu bir hayattan başka bir şey vermeyen- çorak kayalık çöllerini, o lüks ve saadet ülkelerini yerleştirmek için İslam fetihini düşündüler²⁵⁵.

Görüşlerini anlamak ve doğrulamak için İslami kaynaklardan bazı metinler aradılar ve görüşlerinin aksini doğrulayan çok sayıda metin arasından onları seçtiler. Çıkarılan metinler de bazı Müslüman liderler tarafından coşkulu ifadelerle söylenen metinler veya bir liderin veya hükümdarın düşmanına karşı kışkırtıcı metinler veya daha uzun metinlerden kesilip çıkarılmış metinlerdir. kökenler. Ve eğer yeryüzünün çoraklığı Hicaz ve Necd kabilelerinin göçüne sebep olduysa, o halde mutlu Yemen Araplarının göç sebepleri nelerdir?!

Zaten şarkiyatçıların ve onlardan görüş alanların dayandıkları metinler, onların tekrar ettikleri sınırlı metinlerdir. Ve fetihlerin gerçek sebebi olan Allah yolunda cihad ve davetin tebliğini açık ve tartışmasız bir şekilde göstermek için bu araştırmamda bundan bahsedeceğim.

İlk metin : Ebu Bekir (Allah ondan razı olsun) Mekke, Taif ve Yemen halkına ve bütün Araplara, Necd ve Hicaz halkına, İslam ordularının hazırlıklarını ve Levant'a yürüyüşlerini alırken şöyle yazmıştır: ((Onları cihat için seferber eder, onları arzular ve Romalıların ganimetleri içinde, böylece insanlar Muhtasib ile açgözlülük arasında ona koşular ve şehre tüm Ob'dan geldiler))²⁵⁶. Metin bir ifadeye ihtiyaç duymaz, Müslümanların cihat için seferber edilmesini ve ilk amaç olan teşviki ve daha sonra teyakku sonucu ganimetlerde teşvik edilmesini, ganimetlerin Hasanlardan biri

²⁵⁴ İbni Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*” 7/59.

²⁵⁵ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 3/219

²⁵⁶ Yakubî: Tarih 2/141

olduğunu - zafer veya şehitlik - ve her ikisi de ganimet kazanır ve bir Müslümanın Allah'a itaat ederek biçtiği ganimetler caiz ve onun için bir onur rozeti olduğunu ortaya koymaktadır.

İkinci metin: Halid bin Velid, Allah ondan razı olsun, Velace günü bir hutbe okudu ve şöyle dedi: (Vallahi, Allah yolunda cihad etmek ve dua etmek zorunda olmasaydık. Cenab-ı Hakk'a mahsustur ve eğer geçim derdinden başka bir şey değilse, o zaman kanaat şu olurdu ki, biz bu kırlar için savaşıyoruz ki, ona daha layık olalım, açlığı giderelim ve onu üstlenenlerin sayısını azaltanlardan üzerinde olduğunuzdan daha ağırdır)²⁵⁷.

Metin, Halid (r.a.) Allah rızası için cihada ve Allah'a çağrıya odaklandığı heyecan verici coşkulu bir konuşma olduğu için anlam olarak açıktır. Metin Halit'e atfedilir (Allah ondan razı olsun), çünkü metnin okuyucusu Arap Yarımadası'nı çevreleyen bir kıtlık olduğunu görebilir ve bu da sakinlerini cihat çağrısından ve Tanrı'ya çağrıdan ilk önce gelen şey olmasaydı, kurtuluş arayışı macerasına atılmaya teşvik edebilir. Neden bu kadar çok metin arasında bir metin önyargılı bir bakış açısı çıkarıyor?!

Üçüncü metin: Kadisiyah'taki Perslerin lideri Rüstem'in İslami delegasyonunun diyalogunda şöyle dedi: (((Rüstem)): ((Seni sadece emekli maaşının darlığı ve çabanın yoğunluğu olan şeye taşımadığını öğrendim ve sana memnun olduğun şeyi veriyoruz ve sevdiğin şeylerin bir kısmıyla harcıyoruz))²⁵⁸.

Bu metin, Müslümanların düşmanına bir sözdür ve bilimsel dürüstlük, İslam heyetinin cevaplarını zikrederek metni kesmelerini değil, tamamlamalarını gerektirir, ancak oryantalistlerin karşı görüşlerini doğrulamak için umursamazlar. onu herhangi bir şekilde destekleyen şey, bu yüzden istediklerini kasten kestiler. İslami heyet üyelerinden Rabie bin Amer'in bu diyalogda "Rüstem"e Müslümanların mesajını ve cihatlarının gerekçelerini açıklayarak ne cevap verdiğini hatırlıyoruz:

Bu metin, Müslümanların düşmanına bir sözdür ve bilimsel dürüstlük, İslam heyetinin cevaplarını zikrederek metni kesmelerini değil, tamamlamalarını gerektirir, ancak

---

²⁵⁷ Bkz. Jab, "İslam medeniyeti üzerine çalışmalar", s.7 ve sonrası; Ve "Arnold" hocasının görüşünü aktarırken "Kitani" - İslam'a Davet 64 ve "Kitani".

²⁵⁸ Caetani, "Studi di Sotria", Orientale s. 831 - 850.

oryantalistlerin karşı görüşlerini doğrulamak için umursamazlar. onu herhangi bir şekilde destekleyen şey, bu yüzden istediklerini kasten kestiler. İslami heyet üyelerinden Rabie bin Amer'in bu diyalogda "Rüstem"e Müslümanların mesajını ve cihatlarının gerekçelerini açıklayarak ne cevap verdiğini hatırlıyoruz:

Ve.... Allah bizi getirdi ve kullarından istediğini dünyanın darlığından, dinlerin adaletsizliğinden İslam'ın adaletine çıkarmamız için gönderdi, bu yüzden bizi diniyle O'nun yaratışına gönderdi, biz de onları O'na çağırıyoruz, O'nun huzurunda O'ndan kabul ettik ve O'ndan döndük ve O'nu ve topraklarını bizsiz bıraktık ve babamdan cennete ya da zafere götürene kadar onunla savaştık...))²⁵⁹.

Bu yanıtın dışında pek çok kışkırtıcı yanıt da var:

((Rüstem)'in Kadisiye müzakerelerinde yaptığı konuşmalar arasında İslami heyet üyelerinden biri Muğire'ye şunları söyledi:

“Sana ve komutanına bin dinar elbise ve araç ısmarladım, Ve bize yüz çeviriyorlar.”

El-Muğire dedi ki:

Krallığının zayıflamasından ve azminin zayıflamasından uzaktır ve senin ülkende bir süremiz var ve sen boyun eğmişken haracını elinden alırsın ve iraden dışında bize köle olursun.²⁶⁰

Halid (r.a.) şöyle cevap verdi:

((Ülkemizin açlığından, darlığından da çıkmadık, ama biz Araplar kan içiyoruz, bu yüzden Romalıların kanından daha tatlı bir kan olmadığını konuştuk, bu yüzden kanınızı dökmeyi ve içmeyi kabul ediyoruz)).²⁶¹

Ve kesinlikle inanıyorum ki, Oryantalistler bu kışkırtıcı metni bulsalar, dünyayı kurar ve oturturlar ve Arapların kan içtikleri haberini yayarlardı ve herhangi bir cevap, verilen cevaptan daha belagatlidir. Allah ondan razı olsun Halid'in bu durumdaki cevabı. Bu konuda verilen her cevap, Halid'in (r.a.) cevabından daha isabetlidir.

---

²⁵⁹ Rom Landau, “İslam ve Araplar”, Arabçaya çeviren: Münir el-Be'lebeki, Darül-‘İlm Lilmelayin, Beyrüt 1992, s.59.

²⁶⁰ Rom Landau, “İslam ve Araplar”, s.59;

²⁶¹ Rom Landau, “İslam ve Araplar”, s.59;

Romalılar ve Farmlar, İslam öncesi dönemde Araplara hitap ettikleri gibi, Arap Müslümanlarına da küçümseyerek hitap ediyorlardı ve İslam'da başlarına gelen dönüşümün miktarını henüz anlamadılar ve fark etmediler ve yeni bir ulusun oluştuğunu İslam'ın sevgili milleti İkna araçlarında çaba sarf ettikten sonra bazı durumlarda provokasyonlara daha şiddetli provokasyonlarla cevap vermek gerekiyordu ve öyle de oldu.²⁶²

Dördüncü metin: Oryantalistlerin tutarsızlığını gösterir ve zayıf metinleri düşürür ve onları herhangi bir şekilde arar ve önyargılı görüşlerine uyacak şekilde boynunu bükür, doğru belirlenmiş metinleri aşmış ve maddi fetihlerin motiflerindeki iddialarını doğrulamak için kimin söylediğini tam olarak bilmediği bir şiir dizisine atıfta bulunmuştur.²⁶³

Ve bu ev: Cennet-i Firdevs yok, istediğini görüyorum ama ekmek ve hurma seni çağırdı, Her ne kadar ev aslında Allah rızası için cihat değil, ganimet derdine çekenlere hakaret etmek anlamına gelse de cennete götürür. Oryantalistlerin alıntıladıkları metinlerin ve onlardan alınanların sunumundan, İslami fetihlerin motiflerini çıkarmanın sıradanlığı açıkça ortaya çıkmaktadır, Fatihler inancı taşıdılar ve savunuculuk ve cihat yoluyla insanlara tebliğ etmeye çalıştılar. Ganimet, fetihlerin bir sonucuydu - bunun bir nedeni değil - Mücahid için bir şeref nişanı olarak kabul edilen bir çözümdü. Bunun için yarışmak bir cihat yarışıydı. Maddi menfaat peşinde koşan ve onlar için hırslı olan çok kimseler olduğu doğrudur ve böyle bir ordu, Resûlullah zamanında bile onlardan yoksun değildi (s.a.v.) Huneyn'de, Tebuk'te ve diğerlerinde olsun, ama bu elbette Müslümanların fetihlerin gerekçelerine ilişkin görüşünü temsil etmediği gibi, halifeler ve liderler tarafından benimsenen ve askerler tarafından uygulanan fikri önderliği de temsil etmez. ve milletin bakış açısını ve kamuoyunu temsil etmez. Müslüman liderlerin ve İslam askerlerinin pratik konumlarını gerçekten temsil eden şey: Umayr ibn el-Hamam, Allah ondan razı olsun, Bedir günü elinden hurma atıyor ve şehit olmak için acele ediyor²⁶⁴.

---

²⁶² Rom Landau, “İslam ve Araplar”, s.59;

²⁶³ Rom Landau, “İslam ve Araplar”, s.59;

²⁶⁴ Wellhau sen, “Arap Devleti”, s.23;

Ve Amr bin el-Câmuş (Allah ondan razı olsun) cennete ayak basmak istiyor²⁶⁵ ve Abdullah bin Revaha (Allah ondan razı olsun) kemiği atıp şehadeti elde etmek için acele ediyor²⁶⁶ ve İslam gençliği uzuyor ve cihat etmelerine izin vermek için ayak parmaklarının ucunda duruyor²⁶⁷ ve Mu'tah'ın liderleri Halid bin El-Velid'in eline bayrak düşene kadar birbiri ardına şehitliği elde etmek için acele ediyorlar Allah razı olsun Allah razı olsun²⁶⁸ ve Müslümanların kadın ve oğlanları Mu'tah ordusunun yüzlerindeki tozu ısrarla çağırıyor ve tarif ediyorlar. Kaçış²⁶⁹.

Ebu Ubeyd es-Sakafi (Allah ondan razı olsun) köprü gününde dört oğlu ve yedi büyük Müslüman liderle²⁷⁰ birlikte şehadete koşar, İkrime bin Ebi Cehil de Romalıların kalbine koşar. ve şehadet alır²⁷¹ ve el-Numan bin Mukrin, Allah ondan razı olsun, Nahavend'in ilk şehitleri - Fethü'l-Futuh - olarak düşer.

İlk İslami fetihleri yapan, cihadda hayatını sunan Kur'an nesli budur, başına bela olan bir dünyaya imrenemez!. Allah onları cihat etmeleri ve da'vah'ı iletmeleri için seferber etti ve bir çırpma teli ve ağırlıkla yabancılaşmalarını emretti, Yüce Allah şöyle buyurdu:

{ Hafif ve ağır harcayın Hafif ve ağır harcayın ve paranızla ve kendinizle Allah rızası için çabalayın, bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır }²⁷².

Onlar da buna icabet ettiler, paralarını ve canlarını teklif ettiler ve cihada çağırana buluşmak için acele ettiler. Safvân bin Amr'dan rivayet edildiğine göre o şöyle dedi: Ben Humus valisiydim, devesinin üzerinde Şamlılardan kaşları düşmüş bir ihtiyara rastladım, işgal etmek istedi, dedim ki: Amca, sen Allah katında masunsun. Sonra

---

²⁶⁵ Philip Hitti, “*Arap Tarih Yapıcıları*”, s.44; ve Arapların tarihi 1/31;

²⁶⁶ Edward Attia, “*Araplar*”, s.25;

²⁶⁷ Jurji Zaidan, “*İslam Medeniyeti*”, s.66;

²⁶⁸ Philip Khouri, “*Arapların Tarihi*”, s.25;

²⁶⁹ Will Durant, “*Medeniyetin Hikayesi*” 305/12;

²⁷⁰ Alfred Bil, “*Kuzey Afrika'daki İslami mezhepler*”, sayfa 94.

²⁷¹ İbn Asaker, “*Şam Tarihi*”, el yazması 1/259

²⁷² El-Baladheri, “*Ülkelerin Fetihleri*”, s. 115

kaşlarını kaldırdı ve şöyle dedi: Ey kardeşimin oğlu, biz Allah'ı hafif ve şiddetli bir şekilde seferber ettik, Allah'ın sevdiği kimseler müstesna, ona musibete uğratar))²⁷³.

İmam el-Zuhri dedi ki:

Said ibn el-Müseyyib istilaya gitti ve gözlerinden biri gitti ve ona şöyle denildi: "Sen hastasın, bir bahanenin sahibisin ve dedi ki: Allah hafif ve ağır olanı seferber etti, bu yüzden cihat edemezsen, siyahlık bollaşır ve mallar korunur))²⁷⁴.

Ümmü Maktum'un oğlu kördü ve içinde Yüce Allah'ın şu sözünü açıkladı: (ilk zarar veren kişi değildir)²⁷⁵.

Ve hala işgal ediyor ve şöyle diyordu:

(Tugayı itin, çünkü körüm ve kaçamıyorum ve beni iki sıra arasında kaldırın)).

Kadisiyah'a siyah bayrak ve kalkanla katıldı. (Allah ondan razı olsun) Kadisiye²⁷⁶ günü şehit edildiği söylenmektedir.

Fatihler Allah'ı razı etmeye gittiler ve dünyevi çıkarlardan uzak durdular.

Ebu Bekir (Allah ondan razı olsun) Yemen halkına onları cihat için seferber ettiğini, arzu ettiğini ve onlara farz görevini öğrettiğini yazdı:

((... Yüce Allah inanlılar cihat hakkında yazdı ve onlara ışığı ve güveni yabancılaştırmalarını emretti: "ve paralarıyla ve kendileriyle Allah rızası için çaba sarf ediyorlar ve cihat dayatılmış bir yükümlülüktür ve Allah ile mükâfatı büyüktür ve Müslümanları Levant'taki Romalıların cihadına seferber ettik ve bunu yapmak için acele ettiler ve niyetleri gelişti ve hesaplamaları büyüktü, bu yüzden Tanrı'nın kullarını acele ettikleri şeye acele ettirdiler ve niyetinizi geliştirmek için, siz Hasanlardan birisiniz, ya şehitlik ya da fetih ve ganimet, Yüce Allah çalışmadan söyleyerek hizmetkarlarından memnun değildi ve hala çalışmadan söyledi. Cihad, düşmanlığı olan insanlar içindir, böylece hakikat dinini kınayabilir ve Kitabın hükmünü kabul

---

²⁷³ el-Taberî 3/354; "el-Bidaye ven-Nihaye" 6/389.

²⁷⁴ el-Taberî 4/108; "el-Bidaye ven-Nihaye" 7/43-46; el-Kamil fi el-Tareekh 2/320.

²⁷⁵ el-Taberî 4/108; "el-Bidaye ven-Nihaye" 7/43-46; el-Kamil fi el-Tareekh 2/320.

²⁷⁶ "el-Bidaye ven-Nihaye" 7/44-45.

edebilirler. Allah dininizi korusun, kalplerinize hidayet etsin, amellerinizi arındırsın ve sizi hasta mücahitlerin mükâfatıyla kutsasın))²⁷⁷.

Böylece Müslüman fatihler İslam'larını ve inançlarını korudular ve bu araştırma sırasında bunu gösteren birçok örnekle karşılaştık. Bu yüzden ganimet yerine şehadeti tercih ettiler ve ganimetleri ancak cihat için bir şeref nişanı olarak hak ettikleri takdirde aldılar

Hicretin 16. yılında Al-Madain - Ctesiphon - İran'ın büyük başkenti fethedildiğinde, Müslümanlar çok ganimet aldılar ve ordudan hiç kimse eline düşeni kendisi almadı, ama o verdi. Saad bin Ebi Vakkas'a dolu, Allah ondan razı olsun.

Cevahir'den değerli bir hakla bir adam geldi, Saad bin Ebi Vakkas gelince ona: "Ondan bir şey aldın mı?" dediler. Dedi ki: Allah olmasaydı onu sana getirmezdim. Ve ona kim olduğunu sordular? Dedi ki: Sana söylemeyeceğim, öyleyse sen beni öv, ama ben Allah'a hamd ederim, ve ben O'nun ödülüne razıyım. Saad, adamlarının dürüstlüğünü görünce şöyle dedi: Vallahi ordu güvenilirdir ve Bedir halkından öncekiler olmasaydı, bu Bedir halkının sorumluluğudur derdim), Ömer ibn el-Hattab (Allah ondan razı olsun) İslam Devleti'nin başkenti Medine'ye ne kadar para ulaştığını görünce. Söylemek: ((Ve bir ordu bunu sadık olanlara yaptı)), Ali (Allah ondan razı olsun) şöyle cevap verdi: "Ben iffetli oldum, sürü bağışlandı, ben de kurtulsaydım onlar da rahatlayacaktı.²⁷⁸

Ve Müslümanlar, Yermuk'ta Roma-Bizans kuvvetlerine karşı askeri bir planla Humus şehrinden çekildiklerinde, insanların bir şehirden çekilen bir askerden beklediği her şeyi çiğneyerek haraçlarını halkına iade ettiler. Halkı buna şaşıtı da Müslümanlar onlara meseleyi en açık şekliyle açıkladılar ve şöyle dediler: Ve desteğinizden ve savunmanızdan dikkatimiz dağıldı, bu yüzden emrinizdesiniz ».

Onlar: ((Çünkü senin velayetin ve adaletin bize, içinde bulunduğumuz zulüm ve baskıdan daha sevimlidir) dediler ve Rumların şehre girmesine mani oldular.

---

²⁷⁷ İbn Asaker “*Şam Tarihi*”, 1/257.

²⁷⁸ Bkz. İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 2/927.

Hıristiyanlardan ve Yahudilerden barıştırılan şehirlerin ahali de böyle dediler ve şöyle dediler:

Eğer Rumlar ve tabileri Müslümanlara galip gelirlerse eski halimize döneriz, yoksa Müslümanlar kaldıkları müddetçe biz emrimizde oluruz²⁷⁹.

En basit anlamıyla, cizye, İslam Devleti'nin bir tebaası olan zımmi'ye, korunması karşılığında ve Müslüman'a uygulanan cihat vergisi karşılığında (ve müminin bunu ibadet ve Allah'a yakınlık içinde yerine getirmesi) uygulanan bir vergidir.

Halid ibn el-Velid, kafa karışıklığı içindeki insanları uzlaştırırken şöyle dedi:

Haraç ve dokunulmazlık ödemek için yemin ettim ... Eğer sizi engellersek, cizyemiz var, aksi takdirde yapmayacağız²⁸⁰.

Humus olayında olduğu gibi (yukarıda belirtildiği gibi) zımmiyi koruyamazsa düşecektir ve Zımmi, Utbah bin Ferkad'ın Azerbaycan halkına yaptığı gibi İslam'ın meskenini savunma görevini yerine getirirse de düşecektir ve şöyle de:

((Bir yıla tikiştirilenler hariç, ellerinden geldiğince cizye ödemek zorundadırlar ve o yılın cezası ona verilecektir))²⁸¹.

Savaşamayanlar da, kadınlar, oğlanlar, büyük şeyh, keşişler ve Müslümanlara hizmet edenler de bundan muaf tutulurlar²⁸².

Haraç parası ve haraç yerel olarak harcandı (çoğunlukla her eyalette kamu projeleri için. Değeri birey için kolaydır²⁸³.

Bu sunumdan sonra İslam fetihlerinde maddi saiklerin rolü nerededir?

İlk Arap fatihler olan İslam'ın taşıyıcılarına dikkat çeken ve gururla anılan şey, Arap olmayanların paradan ihtiyaç duyduklarına kıyasla Irak, Horasan, Şam ve Mısır'daki servetlerinin eksikliğidir. Fethedilen memleketlerin halkının malları baştan

---

²⁷⁹ Bkz. İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 2/927.

²⁸⁰ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 3/90.

²⁸¹ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 4/379.

²⁸² İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 3/66.

²⁸³ İbn Hişam, “*es-Siretün-Nebeviye*”, 4/383-373.

tükenmemiş, Allah yolunda cihad ettikleri, canları ve malları ile nasihat ve yardım ettikleri için kendilerini tam olarak kazanma ve geçim işlerine adamamışlardır. , ve dünya tarihindeki bu eşsiz durumlar²⁸⁴.

Ömer ibn el-Hattab (Allah ondan razı olsun) Kutsal Evi almaya gittiğinde ve Müslümanlar onunla birlikte büyüdüğünde, orayı Cebel el-Mukabbir olarak adlandırdı ve nesiller boyunca İslam Milleti'ne seslendi ve şöyle dedi:

(Ey İslam ehli, Cenab-ı Hak size vaadini yerine getirdi, sizi düşmanlarınıza galip kıldı, size toprakları miras verdi ve sizi o topraklarda yerleştirdi, artık onun mükâfatı ancak şükretmek, siz ve Allah çünkü isyan, nimetlere inanmamaktır ve bir kavmin Allah'ın kendilerine verdiği nimetleri inkar etmesi ve sonra tövbe etmek için paniğe kapılmamaları, şereflerini ve düşman onlara galip geldi.”²⁸⁵.

Hicretin 22. yılında Horasan'ın Ahnaf bin Kays tarafından fethinden sonra Ömer bin Hattab -Allah ondan razı olsun- Ahnaf'tan fetih kitabını emretti ve o da onu okudu. İnsanlar, sonra bir konuşma yaptı ve şöyle dedi:

Yüce Allah, Allah Resulü'nden bahsetti mi? Kendisine hidayetle gönderdiği ve ümmetine er ya da geç mükâfatını vaat ettiği şey, dünya ve ahiret hayırır, bu yüzden şöyle buyurdu:

{Müşrikler hoşlanmasalar da dinini bütün dinlere üstün kılmak için Elçisini hidayet ve hak dinle gönderen O'dur}²⁸⁶.

Verdiği sözü ve ordusunun zaferini yerine getiren Allah'a hamd olsun.

Ancak Allah, Mecusîlerin krallığını yıkmış ve onları dağıtmıştır ki, onlar ülkelerinin bir karış karışını bile bir Müslümana zarar vermesinler. Ancak Allah, onların topraklarını, yurtlarını, mallarını ve çocuklarını size vasiyet etti, nasıl davranacağınızı görsün diye!

---

²⁸⁴ İbn Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*”, 7/31.

²⁸⁵ İbn Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*”, 4/383.

²⁸⁶ İbn Kesir, “*el-Bidaye ven-Nihaye*”, 7/3.

Ancak bugün onun ordularından Mısırlılar²⁸⁷ sanki siz ve Mısırlılar geçmişte uzaktanmışsınız da onlar ülkeyi istila etmişler ve Allah emrini yerine getirmiş ve vaadini yerine getirmiş ve bunların sonuncusu da Hz. O halde önce, size vaadinde muvaffakiyet bahşeden ve size vaadini yerine getiren bir adama karşı kalkın, fedakarlık etmeyin ve değişmeyin, Allah sizi başkalarıyla değiştirir, çünkü ben korkmuyorum. bu ümmete ancak sizin önünüze gelecektir.”²⁸⁸.

Sanki Allah Müslümanları kendi içlerinde olanı değiştirmekten kurtarıyormuş gibi, Yüce Allah'ın sözlerini doğrulayarak:

{ Şüphesiz ki bir toplum kendinde olanı değiştirmedikçe Allah, onların durumunu değiştirmez. }²⁸⁹.

Ve dedi ki :

{ Nedeni şu: Bir kavim (toplum), kendinde olanı değiştirmeye kadar Allah, ona nimet olarak bağışladığını değiştirici değildir }²⁹⁰.

---

²⁸⁷ Tevbe Suresi: 41. Ayet.

²⁸⁸ Bkz. *Razi Tefsiri* 19/70.

²⁸⁹ Bkz. *Razi Tefsiri* 19/70.

²⁹⁰ Müminlerden -özür sahibi olanlar dışında- oturup kalanlar, malları ve canlarıyla Allah yolunda cihad etmekte olanlara eşit olamazlar. Allah, malları ve canlarıyla cihad edenleri, derece bakımından oturanlardan üstün kıldı. Gerçi Allah bütün müminlere o güzel geleceği vaad etmiştir, ama mücahidleri -çok büyük bir karşılıkla- oturanlardan üstün kılmıştır.

SONUÇ

Bu araştırmayı sunmamızla, oryantalistlerin İslam fetihleri motiflerindeki iddiaları, birbiri ardına iddialardan ayrı düşmektedir. Büyük ve hızlı İslam fetihlerinin nedenleri, doğaçlamaya veya şansa yer olmadığı yerlerde açıktır. Müslümanların bu fetihleri gerçekleştirmelerindeki ilk ve son güdü, cihat hipotezine ulaşmak ve bunun sonucunda çağrıyı yerine getirmek ve iletmek, Allah'ın hükümlerini insanlığa uygulamak, cehaletinden kurtarmak ve ondan İslam'ın ışığına ve adaletine çıkarmak, Yüce Allah'ın emirlerini yerine getirmek, O'nun mükâfatını ve tatminini aramaktı.

Onlar öyle kimselerdir ki, kendilerine bir yerde egemenlik versek, namazı kıırlar, zekâtı verirler, iyiliğı emrederler ve kötülükten alıkoymaya çalışırlar. İşlerin sonu Allah'a varır.

Bu büyük fetihlerin etkisinin devam etmesi ve sonsuzluğunun sırrı budur. “Köpük ise yok olup gider. İnsanlara fayda sağılayan ise yerde kalır.

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salat ve selam nebilerin ve elçilerin efendisine, âl ve ashabına ve kıyamete kadar ona hayırla uyanların üzerine olsun.

KAYNAKLAR

Kur'an-ı Kerim.

Hadis Kitapları.

Abdel Moneim Majed, “*Arap Devleti Tarihi*”, İngiliz-Mısır Kütüphanesi, 2. Baskı, MS 1990.

Abdülhalim Mahmud, “*Kur'an ve Peygamber*”, 2. Baskı, Beyrut.

Abdülkadir Ahmed Yusuf, “*Bizans İmparatorluğu*”, Modern Kütüphane, Saida, Beyrut, 1966.

A-Edward Said, “*Oryantalizm*”, Bilgi, Otorite, Yarattılış. Çeviren Kamal Abu Deeb, Beyrut, Arap Araştırma Vakfı 1981.

Ahmed ibn Hanbel, “*Sahabe'nin Faziletleri*”

Ahmed Şalebi, “*İslam Tarihi*”, 8. Baskı, 1978.

Al-Dhahabi, Shams al-Din Muhammad bin Ahmad, “*Soyluların Biyografileri*”, 2.Baskı, Mesaj Vakfı 1402 H. / 1983 MS

Alfred Bil, “*Kuzey Afrika'daki İslam Tarikatları*” Fransızcadan çeviren Abd al-Rahman Badawi, Dar al-Gharb al-Islami, Beyrut, 2. baskı, MS 1981.

Al-Sharqawi, Effat, “*İslam Medeniyeti Felsefesi Üzerine*”, Arap Rönesans Evi, Beyrut, 3. baskı, MS 1981.

Al-Zarkali, “*el-A'lam*”, Milyonlar için Bilgi Evi, Beyrut, 6. baskı, MS 1984.

Arnold Sir Thomas, “*İslam'a Davet*”. Çeviren: Hassan Ibrahim Hassan, Kahire 1970.

Bernard Lewis, “*Arapların Tarihi*”. Tarihte Araplar, Londra 1966, Gözden geçirilmiş baskı.

Brockelmann, Karl, “*Müslüman Halkların Tarihi*”. Çeviren: Amin Fares ve Minirabalbaki, Milyonlar için Bilgi Evi, 5. Baskı, Beyrut 1998 AD.

Butler, “*Arapların Mısır'ı fethi*”. Ferit Ebu Hadid'in Araplaştırılması, Kahire, 2. Baskı, 1395 AH / MS 1946.

Cemil Abdullah el-Masri, “*Kitap Ehli'nin MS birinci yüzyılda çekişme ve iç savaşlar üzerindeki etkisi*”. Medine'deki El-Dar Kütüphanesi, 1.Baskı, 1410 AH / MS 1989.

Cemil Al-Masry, “*İslam Dünyasının Bugünü*”, Umm al-Kura Evi, Amman, Ürdün, 2. baskı, H. 1409 / MS 1989.

Cemil Al-Masry, “*İslami Çağrının Tarihi*”, Medine'deki Al-Dar Kütüphanesi, H.

1.1407 / MS 1987.

Cemil el-Masri el-Mevlevi, “*Emevi hanedanının onlara karşı tutumu*”. Umm Al-Kura Evi , Amman, Ürdün, 1. Baskı, 1408 AH / MS 1988.

Claude Cahin, “Arapların ve İslam Halklarının Tarihi”, Badr al-Din al-Kasim’in Araplaştırılması, Şam, 1. baskı, MS 1973.

Claude Cahin, “*Arapların ve İslam Halklarının Tarihi*”, Badr al-Din al-Kasim’in Araplaştırılması, Şam, 1. baskı, MS 1973.

Dervâza: Muhammed Azza, “*Arap ırkının tarihi*”. Modern Kütüphane, Beyrut, Saïda, 1. baskı, H. 1381 / MS 1992.

Durant, L, “*Medeniyetin Öyküsü*” Çeviren Muhammed Badran, Kahire 1970 AD.

Edward Attia, “*Araplar*”, çeviren: Muhammed Kandil, Arap Şirketi, Kahire, MS 1991.

el-Ayni, “*Zaman Ehlinin Tarihinde Cuman Sözleşmesi*”, El Yazmaları Evi, Kahire, Tarih No. 1584.

El-Baladheri: Ahmed bin Yahya bin Caber, “*Ülkelerin Fetihleri*” , . Bilimsel Kitap Evi , Beyrut, 1403 AH / MS 1983.

el-Cahiz: “*Açıklama ve Açıklama*”. Abd al-Salam Haroun tarafından araştırılmıştır, Kahire, 4. Baskı, MS 1948-1900.

el-Makrizi, “*İşitme zevki*”, Mahmoud Mohamed Shaker tarafından araştırıldı, Yazarlık, Çeviri ve Yayın Komitesi Yayınları, Kahire 1941 AD

el-Makrizi, “*Planlar ve etkilerden bahsederek vaazlar ve değerlendirmeler kitabı*”, Al-Makrizi planları. Yeni ofset baskı.

el-Şafi'i, İmam Muhammed ibn İdris: “*el-Ûm*”. Dördüncü bölüm.

el-Taberî, Ebu Ca'fer Muhammed ibn Cerir, “*Milletler ve Krallar Tarihi*”, Muhammed Ebu el-Fadl İbrahim tarafından düzenlenmiştir, Bilgi Evi , Mısır, 2. baskı, MS 1971.

el-Taberî, Ebu Ca'fer Muhammed ibn Cerir, “*Milletler ve Krallar Tarihi*”, Muhammed Ebu el-Fadl İbrahim tarafından düzenlenmiştir, Dar al-Maaref, Mısır, 2. baskı, MS 1971.

el-Vekidi, “*el-Magazi*”, Marsden Mosh soruşturması. Oxford Üniversitesi Yayınları, MS 1999.

Enver el-Cundi, “*İslam ve tarihin hareketi*” Mısır Kitap Evi, 1. Baskı, 1980.

George Zidane, “*İslam Şehircilik Tarihi*”. Al-Hayat Kütüphanesi, Beyrut, Tarihsiz.

- Goldziher, “*İslam'da inanç ve şeriat*”, Muhammed Yusuf Musa ve arkadaşları tarafından çevrilmiş, Mısır'da Modern Kütüphane - Bağdat'taki Al-Muthanna Kütüphanesi, 2. Baskı, 1378 AH / 1909 MS.
- Halife b. Hayyat, “*Ekrem El-Ömerî'nin Soruşturması*”, 2. Baskı, Dar Taibah, Riyad, 1405 AH / 1980 AD.
- Hasan İbrahim Hasan, “*İslam Tarihi*”, Mısır Rönesans Kütüphanesi, 7. Baskı, MS 1994.
- Hitti, Philip, “*Arap Tarihinin Yapıcıları*”, Çeviren: Anis Freiha, Kültür Evi, 1. Baskı, MS 1999.
- Hitti: Filipus, “*Arapların Tarihi*”, Ayrıntılı , İzci Evi , 3. Baskı, 1991.
- Ibn Abd al-Hakam, “*Mısır'ın fetihleri ve haberleri*”, basımevi: Leiden, Braille, Al-Muthanna Kütüphanesi, Bağdat, MS 1920.
- Ismail Amayreh, “*Oryantalistler ve Dilsel Yaklaşımları*” Dar Al-Malahi, Irbid, Ürdün, 1. baskı, H. 1408 / MS 1988.
- İbn Abd Rabbo, “*Eşsiz sözleşme*”. Müfid Muhammed Kamiha tarafından ssoruşturma. Bilimsel Kitap Evi , Beyrut, 1. Baskı, 1404 AH / MS 1983.
- İbn Hişam, “*Peygamberin Biyografisi*”, Al-Sakka ve meslektaşları tarafından yapılan soruşturma, tarihsiz.
- İbn Kesir, “*Başlangıç ve Son*”, Arap Düşünce Evi , Baskı için Nil Evi, Giza, tarihsiz.
- İbn Manzoor, “*Lisan el-Arab*”. Sader Evi, Beyrut, tarihsiz.
- İbn Saad, Muhammed, “*et-RTabakatül Kübra*” . Eduard Schau ve Joseph Horowitz tarafından yürütülen soruşturma, Kurtuluş Evi Vakfı, Kahire 1388 AH / 1998 AD tarafından araştırıldı.
- İbn Tabataba, İbn-i Tuqtaqi, “*kraliyet edebiyatında fahri*”. Beyrut Evi , Beyrut, 1389 AH / 1999 AD.
- İbn Teymiyye, “*Yılın müfredatı ve moderasyon*” , El-Emirî Yayınları, 1322 AH.
- İbn Teymiyye: “*Çoban ve cemaatin ıslahında hukuk politikası*”. Arap Kitap Evi , Mısır, 4. Baskı, 1999.
- İbn-i Ateer, “*Tarihte tamamlanan*” Arap Kitap Evi , Beyrut, 1403, 4 AH / MS 1983.
- İbn-i Kayyim, “*Atama, en iyi hizmetkarların rehberliğinde arttı*” , Shuaib Al-Arnaout Soruşturması, Mesaj Vakfı, Beyrut, 1. baskı, 1399 H.
- İrfan Abdülhamid, “*Oryantalistler ve İslam*”, İslam Dairesi, 2. Baskı ve Beyrut, 1980.
- Jeb, Hamilton, “*İslam Medeniyeti Çalışmaları*”. İhsan Abbas ve meslektaşları

- tarafından çevrilmiştir. Milyonlar için Bilgi Evi , 2. Baskı, Beyrut, MS 1979.
- Jeb, Hamilton: “*Orta Çağ'da İslam Tarihi*”. Arap Kitap Merkezi, Şam, Sünnileri ve çevirmeni ihmal etti.
- Kitani, “*İslam Yıllıkları*”, Geetani, Annali del'İslam Cilt. V.
- Lubon, Gustave, “*Arap Medeniyeti*”, Adel Zuaiter'in Araplaştırılması, Arap Mirası Canlanma Evi, 3. baskı, Beyrut 1399 AH / 1979 CE.
- Maurice Lombard, “*Tarihi Coğrafya*”, Çeviren: Abd al-Rahman Hamida, Fikir Evi , Şam, tarihsiz.
- Najeeb el-Kilani, “*İslamcılık ve Karşıt Güçler*”, Sader Evi, Beyrut, tarihsiz.
- Nettenga, Anthony, “*Araplar Zaferleri ve İslam'ın Yücelikleri*”, Çeviren: Rashid Al-Barawi, Ve İngiliz-Mısır, Kahire, 1974.
- Norman Daniel, “*İslam ve Batı*”, Çeviri ve Yayın Komitesi Yayınları, Kahire.
- Oryantalistlerin Metodolojileri, bir grup yazar, “*Arap Kültür ve Bilim Teşkilatı*”, Körfez Ülkeleri için Arap Eğitimi Kütüphanesi H. 1405 / MS 1980.
- Ömer Faruk, “*Tarihin Yenilenmesi*”, Araştırmacı Evi, Beyrut, 1. Baskı, 1401 AH / MS 1980.
- Pfanmüller Gustav, “*Batılıların Algılarında Peygamberin Biyografisi*”. Çeviren: Mahmud Hamdi Zakzuk, İbn Teymiyye Kütüphanesi, Bahreyn, 1.Baskı, 1406 AH / MS 1989.
- Philip Hitti Khoury, “*Arapların Tarihi*”, Çeviren Muhammed Mabrouk, Kahire, 3. baskı, MS 1903.
- Rom Landau, “*İslam ve Araplar*”, Munir Baalbaki'nin Araplaştırılması, Milyonlar için bilim evi , Beyrut, 1. baskı, MS 1992.
- Rosenthal, Franz, “*Müslümanlar Arasında Tarih Bilimi*”, çeviren Salih Ahmed Al-Ali, Mesaj Vakfı, 2. baskı, H. 1403 / MS 1983.
- Sedio, L. M, “*Arapların Genel Tarihi*”, Adel Zuaiter'in Araplaştırılması, Issa Al-Babi Al-Halabi, 2. baskı, 1389 AH / 1999 CE.
- Seyyid Emir Ali, “*İslam'ın Ruhu*”, Çeviren: Nabih Amin Mahmoud Al-Sharqawi, Model Press, Kahire, 1961.
- Sordel, Dominic, “*Ortaçağda İslam*”. Taklitçi hakkında çeviri , Beyrut, 1. baskı, MS 1983.
- Van Vloten, “*Arap egemenliği*”, Hasan İbrahim ve meslektaşları tarafından çevrilmiştir, 2. baskı, MS 1995.
- Vellhausen, Julius, “*Arap Devleti Tarihi*”, Çeviren Muhammed Abd al-Hadi Abu Raida, Kahire MS 1998 .
- Yakoubi, Ahmed, “*Yakoubi'nin Tarihi*”, Sader ve Beyrut Evi, Beyrut, 1990.

Yakut al-Hamawi, “*Ülkeler Sözlüğü*”, Sader Evi, Beyrut Evi, Beyrut H. 1404 / MS
1984.

KİŞİSEL BİLGİLER

ORCID	
Adı Soyadı	Mohanad Mahih Hrat AL_AZZAWI
Doğum Yeri	

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Tikrit Üniversitesi
Fakülte	Tarih
Bölüm	Tarih

YÜKSEK LİSANS EĞİTİMİ

Üniversite	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Enstitü	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Tarih Ana Bilim Dalı

İLETİŞİM

Adres	
E-mail	